

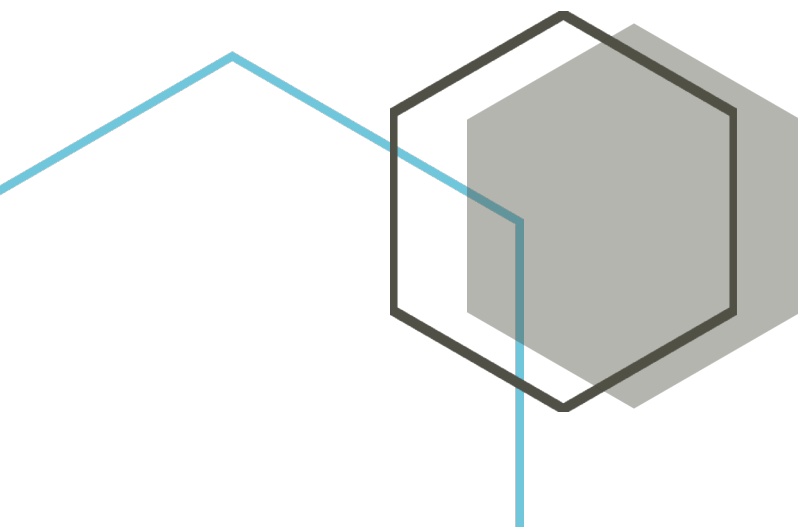

COMUNA SINEȘTI

2021-2027

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ A
COMUNEI SINEȘTI, JUDEȚUL IAȘI**

pentru perioada 2021-2027

Cuprins

INTRODUCERE	4
1. PREZENTAREA COMUNEI SINEȘTI	11
1.1 Scurt istoric	11
1.1 Amplasare și accesibilitate.....	14
1.2 Cadrul natural	16
Suprafață.....	16
Relief.....	16
Hidrografie.....	17
Climă.....	18
Sol	19
Floră și faună.....	21
2. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE A COMUNEI.....	23
2.1 Demografie.....	23
Populația.....	23
Piramida vârstelor	24
Mișcarea naturală.....	25
Mișcarea migratorie	26
Opiniile comunității.....	27
2.2 Dezvoltare economică	28
Statistica întreprinderilor.....	28
Forța de muncă	30
Agricultură	31
Opiniile comunității.....	35
2.3 Nivelul de trai.....	36
Terenuri.....	36
Locuințe	36
2.4 Infrastructură.....	37
Infrastructura rutieră	37
Alimentarea electrică	38
Alimentarea cu apă potabilă.....	38
Canalizarea și epurarea apelor uzate	38
Alimentarea cu gaze naturale	38

Energie termică	38
Rețeaua de telecomunicații.....	38
Opiniile comunității.....	39
2.5 Servicii publice.....	40
Educație și învățământ	40
Cultură.....	43
Sănătate și asistență socială.....	44
Serviciul de salubritate și spații verzi.....	45
Siguranța publică.....	45
Opiniile comunității.....	46
2.6 Mediu	47
Calitatea aerului	47
Calitatea apei.....	47
Calitatea solului.....	48
Opiniile comunității.....	49
2.7 Analiza SWOT.....	50
3. STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ.....	60
3.1. Obiectivele strategiei de dezvoltare locală.....	60
Prioritatea 1 - Dezvoltarea infrastructurii.....	63
Prioritatea 2 – Dezvoltarea economică	63
Prioritatea 3 - Dezvoltarea serviciilor publice.....	63
Prioritatea 4 - Protecția mediului	64
3.2. Direcții de dezvoltare durabilă.....	65
D1.1. Înființare rețea de distribuție gaze naturale	65
D1.2. Modernizarea și extinderea rețelei de alimentare cu apă și modernizarea și extinderea sistemului de canalizare	66
D1.3. Dezvoltarea rețelei de drumuri și trotuare	67
D1.4. Modernizarea și extinderea iluminatului stradal.....	68
D1.5. Dezvoltarea rețelei de energie electrică și termică	69
D1.6. Îmbunătățirea serviciilor de transport în comun.....	70
D2.1. Dezvoltarea mediului de afaceri.....	71
D2.2 Forța de muncă	73
D2.3. Dezvoltarea sectorului agricol.....	74
D2.4 Dezvoltarea turismului	76
D3.1. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor educaționale.....	77
D3.2. Administrație publică locală	80
D3.3. Creșterea calității resurselor umane	82

D3.4. Consolidarea managementului finanțelor publice.....	83
D3.5. Crearea locurilor de agrement	84
D3.6. Dezvoltarea infrastructurii și activităților culturale	86
D3.7. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de sănătate.....	88
D3.8. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor sociale.....	89
D3.9. Îmbunătățirea serviciilor de siguranță și ordine publică	90
D4.1. Dezvoltarea serviciilor de colectare și transport al deșeurilor	91
D4.2. Intervenții pentru îmbunătățirea factorilor de mediu.....	93
3.3. Portofoliu de proiecte.....	103
3.4. Surse de finanțare a proiectelor	133
Surse de finanțare nerambursabilă.....	133
Parteneriate de tip public-privat.....	143
Creditarea.....	143
3.5. Monitorizarea și evaluarea strategiei.....	144
Indicatori de evaluare	146
Anexe.....	148
Chestionarul de evaluare	148

INTRODUCERE

Strategia

Strategia de dezvoltare economico-socială durabilă a comunei Sinești vizează definirea principalelor repere de dezvoltare ale comunității cu accent deosebit pe măsurile ce necesită a fi abordate în perioada 2021-2027.

Strategia de dezvoltare a comunei Sinești este un document de planificare strategică, conceput în corelație cu principiile dezvoltării durabile și reprezintă documentul fundamental al planului de dezvoltare a comunei Sinești cu rol în orientarea dezvoltării economico-sociale și în accesarea fondurilor structurale și de coeziune ale Uniunii Europene.

Dezvoltarea locală depinde atât de tipicul unei economii, cât și de dimensiunea socială, dimensiunea tehnologică și ecologică a acesteia.

Procesul de dezvoltare locală este asociat intrinsec cu un concept multidimensional care reunește domeniul economic, social, cultural, inovația, schimbările de mediu, precum și corelațiile dintre aceste dimensiuni.

Scopul Strategiei de Dezvoltare Locală este de a identifica obiectivele, prioritățile și direcțiile de dezvoltare locală și de a planifica acțiuni care vor conduce la creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă.

Strategia trebuie să vizeze consolidarea capacității economice a comunei pentru îmbunătățirea viitorului și a calității vieții pentru cetățeni.

Elaborarea Strategiei de dezvoltare locală implică luarea unor decizii cu privire la:

1. Ce acțiuni trebuie întreprinse?
2. Când trebuie întreprinse aceste acțiuni?
3. Unde anume se acționează?
4. Cine trebuie să acționeze?
5. Cum trebuie acționat?
6. Cu ce resurse se acționează?

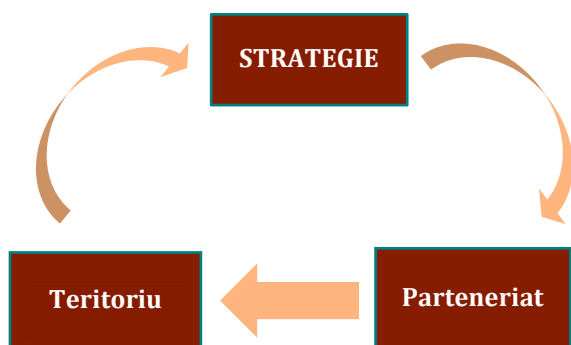
Pentru a putea răspunde la toate aceste întrebări, în cadrul planificării strategice, este necesară parcurgerea unor etape:

- ✓ Organizarea
- ✓ Culegerea datelor
- ✓ Analiza datelor
- ✓ Stabilirea misiunii și viziunii
- ✓ Stabilirea obiectivelor și priorități
- ✓ Realizarea planului strategic
- ✓ Aprobarea Strategiei de Dezvoltare Locală
- ✓ Monitorizarea și implementarea strategiei
- ✓ Revizuirea strategiei în lumina performanțelor actuale, a condițiilor externe, ideilor și oportunităților noi

Parcurgerea acestor etape va conduce la o evaluare mai profundă a Strategiei.

Există trei elemente interconectate fundamentale pentru dezvoltarea locală:

teritoriul vizat, parteneriatele și strategia integrată de dezvoltare locală.

Parteneriatul

Dezvoltarea Strategiei de dezvoltare locală este un proces consultativ de mare anvergură, care implică o mare varietate de actori care participă la procesul de planificare:

1. Societatea civilă, formată din indivizi și grupuri care se angajează să participe în mod voluntar în activități și viața publică axate pe interese, scopuri sau valori comune.
2. Mediul de Afaceri, reprezentat de întreprinderile care funcționează și își desfășoară activitatea în cadrul comunei Sinești
3. Statul, reprezentat la nivelul comunității prin Administrația Publică Locală (formată din Consiliul Local, ca autoritate deliberativă și Primarul, ca autoritate executivă).

Procesul de elaborare a Strategiei este condus de autoritățile locale cu sprijinul consultanților de specialitate în care partenerii din sectorul public, de afaceri și din sectorul privat, precum și

reprezentanții societății civile conlucrează pentru a crea condiții mai bune în vederea generării unei creșteri economice, înființării de locuri de muncă, îmbunătățirii relațiilor sociale, conservării mediului și dezvoltării procesului instituțional.

Procesul de planificare strategică trebuie efectuat într-o manieră participativă, astfel că necesită stabilirea clară, încă de la început, a rolului tuturor celor implicați.

Planificarea strategică

Planificarea strategică este un proces sistematic de definire a direcțiilor comune și de luare a deciziilor cu privire la construirea potențialului local, forța de muncă, alocarea de resurse pentru realizarea priorităților locale, facilitarea accesului pe piață și crearea unui climat favorabil investițiilor și activităților în domeniul afacerilor.

Prin intermediul procesului de planificare strategică se urmărește modul în care aceste sisteme ar putea fi îmbunătățite pentru a servi interesele colective ale comunității locale din comuna Sinești.

Planificarea strategică vizează dezvoltarea sustenabilă, contribuie la reducerea sărăciei, urmărește un proces participativ incluziv care permite colaborarea între autoritățile locale, sectorul privat, ONG-uri și comunitatea locală în luarea deciziilor și totodată promovează cooperarea, parteneriatele, precum și responsabilitatea între actorii implicați. Procesul de planificare strategică este unul ciclic și dinamic ce

necesită monitorizare și actualizare periodică.

Planificarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Sinești se focalizează pe următoarele caracteristici:

- ✓ Abordează atât practicile existente, cât și introducerea de noi oportunități de acțiune;
- ✓ Abordează problemele la nivel macro;
- ✓ Aduce elemente noi în domeniul tehnic, managerial și financiar, adaptând experiențe care s-au dovedit de succes;
- ✓ Operează într-un teritoriu bine definit spațial și administrativ;
- ✓ Generează resurse stabilind o legătură directă între procesul de planificare și implementare.

Procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală este unul complex și implică utilizarea unei game largi de instrumente metodologice, oferind posibilitatea identificării nevoilor de dezvoltare ale comunei Sinești.

Elementele Strategiei de Dezvoltare Locală se fundamentează ținând cont de orientările strategice privind politica de coeziune la nivel european și național, de prioritățile determinate de Strategia Europa 2021-2027, de prioritățile stabilite în cadrul Strategic Comunitar pentru perioada 2021-2027, de planificarea strategică națională, precum și de cea regională și județeană.

Prioritățile investiționale mijlocite de Uniunea Europeană în perioada 2021-2027

vor fi integrate personalizat în elaborarea și dezvoltarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei:

- ✓ *O Europă mai inteligentă*, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- ✓ *O Europă mai verde*, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- ✓ *O Europă conectată*, cu rețele strategice de transport și digitale;
- ✓ *O Europă mai socială*, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- ✓ *O Europă mai apropiată de cetățenii săi*, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Motivația, importanța și metodologia de realizare a Strategiei

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Sinești pentru perioada 2021-2027 reprezintă rezultatul demersului de analiză a informațiilor obținute din surse oficiale și ale informațiilor obținute în urma anchetei pe bază de chestionar.

Aceasta poate fi utilizată în corespondență cu mediul căruia se adresează, astfel:

- ✓ Pentru Comunitate și Societatea civilă, SDL reprezintă un document care furnizează informații cu privire la dezvoltarea unității administrativ-teritoriale;
- ✓ Pentru mediul de afaceri, reprezintă un instrument pragmatic, prin care investitorii își pot construi strategia de dezvoltare la nivelul arealului geografic utilizând resursele de care dispune UAT;
- ✓ Pentru Autoritățile Publice Locale, reprezintă un ghid de lucru permanent, care conține direcțiile de urmat;
- ✓ Pentru factorii de decizie locali, reprezintă un îndrumător, care conține acțiunile clare ce pot fi întreprinse pentru atingerea obiectivelor strategice.

Importanța studiului

Importanța studiului pentru comunitatea de la nivelul unității administrativ-teritoriale rezidă în măsura în care dimensiunea practică a dezvoltării strategice a fost transpusă în documentele programatice de la nivelul unității administrativ-teritoriale, respectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Sinești, județul Iași pentru perioada 2021-2027.

Acestea rezidă și în portofoliul de proiecte prioritare aferent, în concordanță cu politicile europene și naționale.

Obiectivele Strategiei de Dezvoltare Locală

1. Coordonarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Sinești pentru perioada 2021 - 2027 cu documentele de planificare pentru perioada 2021 - 2027, care urmează să fie finalizate la nivel european, național, regional și județean;
2. Atragerea resurselor financiare necesare implementării portofoliului de proiecte identificat, atât din programe europene cu finanțare nerambursabilă, cât și din surse complementare (parteneriate public-private, credite externe, resurse proprii etc.);
3. Stimularea cooperării inter-instituționale în vederea creării condițiilor optime pentru accesarea și implementarea proiectelor finanțate în perioada 2021 - 2027;
4. Identificarea unei viziuni de dezvoltare propice pentru dezvoltarea optimă a comunității din comuna Sinești, în funcție de posibilele scenarii de dezvoltare cu probabilitate mare de realizare, consolidată pe valorificarea resurselor și a potențialului existent, a oportunităților pieței, structurate perfect pe patru piloni de dezvoltare, satisfăcând nevoile identificate și ținând cont de amenințările ce ar putea avea impact asupra comunității.

Metodologia cercetării

Din punct de vedere metodologic, în etapa de colectare a datelor se va opta pentru un design cantitativ de cercetare cu ajutorul unui chestionar și se vor pune în evidență anumite rezultate ale prelucrării datelor.

Chestionarul este realizat pe baza informațiilor oferite de Primăria Comunei Sinești și vor fi construite astfel încât să corespundă obiectivelor stabilite pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală.

Spre deosebire de alte instrumente de cercetare, chestionarul beneficiază de tehnici specifice de construcție, structurare, aplicare sau exploatare, oferă date concludente și ușor măsurabile.

Necesitatea realizării acestui document rezidă din faptul că este un instrument tehnic de utilitate publică, o paletă largă de actori fiind interesată de existența, eficacitatea și beneficiile acestuia.

Datele cantitative vor fi prelucrate, analizate în profunzime pentru a găsi semnificația acelor rezultate ale prelucrărilor. Analiza datelor sistematizate va fi realizată utilizându-se un soft special de prelucrare statistică.

Pe lângă analiza cantitativă, pentru elaborarea Strategiei au fost consultate monografiile, studiile, articolele, cărțile publicate atât în România cât și în Europa pe tematica dezvoltării strategice locale, documente strategice de la nivelul Uniunii

Europene, documente pregătitoare pentru următoarea perioadă de la nivelul Regiunii Nord-Est. De asemenea, au fost consultate documente în sistem online și a fost aplicat un chestionar atât membrilor comunității locale cât și reprezentanților autorităților locale.

Beneficii obținute în urma implementării Strategiei de Dezvoltare Locală

Beneficii corelate la nivel macro

- Corelarea politicilor locale cu politicile naționale și internaționale, inclusiv cu Strategia Europa 2021-2027;
- Corelarea Strategiei de Dezvoltare Locală cu alte documente de planificare strategică și urbanistică de la nivel local, județean, regional, național și european

Beneficii corelate la nivel micro

- Planificarea intervențiilor locale pentru perioada de timp 2021-2027;
- Accesarea de fonduri rambursabile și nerambursabile pe baza unui plan structurat și delimitat în timp;
- Îmbunătățirea competitivității, stimularea cererilor pentru investiții și crearea de locuri de muncă.

Reglementări asupra Strategiei de Dezvoltare Locală

Legile și reglementările juridico-economice la care se raportează documentele de planificare strategică, în sensul obținerii beneficiilor enunțate

anterior sunt prezentate în cele ce urmează.

Cadrul strategic:

- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă (SNDD) Orizonturi 2013-2020-2030;
- Regional Development and Cohesion Policy 2021-2027;
- Regulamentul privind prevederile comune (CPR) 2021-2027;
- Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC) 2021-2027;
- Regulamentul privind cooperarea teritorială 2021-2027;
- Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră 2021-2027;
- Regulamentul privind „Fondul social european plus” (FSE+) 2021-2027;
- Strategia Națională de Specializare Inteligentă 2021-2027;
- Cadrul legal privind Strategia UE pentru 2021-2027-O nouă politică de coeziune;
- Strategia Europeană de Tineret 2019-2027;
- Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2021-2027 (SNCDI);
- Planul Național Strategic PAC post 2020;
- Strategia Națională pentru Transport Durabil (SNTD) 2007-2030;
- Strategia Națională de Management al Deșeurilor;
- Programul Europa Digitală 2021-2027;
- Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030;
- „Agenda 2030” a ONU pentru Dezvoltare Durabilă;
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030;
- Strategia Națională pentru DEZVOLTAREA DURABILĂ a României 2030;
- Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027;
- Planul Național Strategic 2021-2027;
- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD);
- Programul Operațional Transport (POT);
- Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID);
- Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS);
- Programul Operațional Capital Uman (POCU);
- Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD);
- Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI);
- Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR);
- Programul Operațional Asistența Tehnică (multifond) (POAT);

Documentația se va întocmi în conformitate cu legislația în vigoare:

- Legea nr. 350/2001 cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 315/2004 cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 500/2002 cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 108/2004 cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 672/2002 cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr. 1179/2004 cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr.1200/2004 cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 63/1999 cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul European privind prevederile comune (CPR);
- Regulamentul European privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC);
- Regulamentul European privind cooperarea teritorială;
- Regulamentul European privind mecanismul de cooperare transfrontalieră;
- Regulamentul European privind „Fondul social european plus” (FSE+);
- Regulament (UE) 375/2018 al Parlamentului European și al Consiliului;
- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului;
- Cadrul legal privind finanțările nerambursabile prin Fonduri Structurale LEGEA nr. 315 din 28 iunie 2004 privind dezvoltarea regionala în România;

1. PREZENTAREA COMUNEI SINEȘTI

1.1 Scurt istoric

Comuna Sinești este situată în extremitatea sudică a județului Iași, la limita cu județul Neamț, pe valea pârâului Sinești, la o distanță de cca. 14 km față de drumul național european E 583 Săbăoani - Iași – Albița, 47 Km față de municipiul Iași, 24 km față de orașul Tg. Frumos și 34km față de orașul Podul Iloaiei.

Așa cum se menționează și în P.A.T.J. IAȘI, repartiția și evoluția în teritoriu a rețelei de localități, în ansamblu, este rezultatul unui complex de condiții naturale și social economice din diferite etape istorice.

Așezările rurale au evoluat în principal sub acțiunea factorilor social-economici, dar s-au dezvoltat și sub influența mediului

natural, a localizării în raport cu posibilitățile de alimentare cu apă, cu existența unor resurse (lemn, piatră, loc de cultivat și de pășunat), a unor microclimate de adăpostire, a terenurilor prielnice pentru extinderea vetrelor, etc.

Referitor la formarea și evoluția așezărilor rurale, menționăm că actuala rețea este rezultatul unui proces istoric, multiseclar, care atestă continuitatea de locuire a acestui teritoriu din cele mai vechi timpuri. Se consideră că actuala configurație este moștenită din perioada feudală cu completările ulterioare care s-au produs prin defrișări, împrumări, roiri.

Astfel, rețeaua de localități prinde contur abia în partea a doua a sec. XIX, prin formare de sate noi prin împrumări.

La definitivarea și fixarea rețelei de sate au contribuit în mare măsură construcția căii ferate și modernizarea drumurilor principale. Acestea au provocat fenomenul de roire, satele de codru și cele retrase migrând spre zone deschise, de-a lungul drumurilor și spre văi.

Fenomenele de roire și formare de sate prin împrăștiere au determinat, în unele cazuri, extinderi tentaculare sau constituirea de nuclee noi.

Fenomenul de extindere tentaculară a vetrelor de sat ia amploare aproape în tot județul, satele ieșind din perimetrele în care au fost încorsetate și obligate să se dezvolte prin legea sistematizării din 1974.

O analiză mai aprofundată relevă complexitatea și complementaritatea sistemului relațiilor existente, care cuprinde relații demografice, social - culturale și politico - administrative. Un tip de relație care se stabilește între centrul urban polarizator (orașul Tg Frumos) și teritoriul comunei Sinești, constă în legătura dintre industriile existente în mediul urban și resursele naturale ale ariei localităților limitrofe comunei Sinești, respectiv între consumul agroalimentar urban și agricultura spațiului rural.

Această zonă se caracterizează prin următoarele elemente:

- localizare: teritoriul comunei Sinești este situat în zone de tranziție denumită Coasta Iașilor, ce face trecerea între două unități geomorfologice distincte: Câmpia

Jijiei, la nord, și Podișul Central Moldovenesc, la sud.

- componentă: satul Sinești, satul Stornești, satul Osoi și satul Bocnița.
- potențial fizico-geografic: văi înguste cu formă alungită, cu soluri cu potențial mediu, versanți cu pante accentuate și cu degradări (eroziuni și alunecări), considerați în general improprii pentru construcții, dar utilizați pentru livezi, păduri și pășuni naturale.
- potențial demografic: ridicat, populație în creștere, cu spor natural pozitiv, densitate sub media pe județ,
- potențial economic: păduri, pășuni și fânețe, culturi agricole,
- accesibilitate: mediocră, cu infrastructură nesatisfăcătoare.

posibilități de dezvoltare: specializarea agriculturii, utilizarea versanților pentru extinderea pădurilor, livezilor și pășunilor naturale, dezvoltarea micii industrii, a serviciilor de bază și a infrastructurii

Referitor la istoricul localităților ce formează comuna Sinești, din documente reiese existența Sineștiului în jurul anului 1432, din timpul domniei lui Alexandru cel Bun. Sineștiul, așezat pe valea pârâului cu același nume, devine reședință de comună pe la 1932, având forma actuală, concentrând principalele instituții publice, de învățământ, sanitare, comerț sau prestări servicii.

Așezarea este cunoscută aproximativ de la sfârșitul secolului al XIV-lea, întemeietorul localității fiind un boier de prin partea locului, un anume Sin Birlic. În documentele vremii, satul este atestat pe

la sfârșitul domniei lui Alexandru cel Bun, fiu al lui Roman I, care a fost sprijinit în preluarea domniei de către Mircea cel Bătrân, prin anul 1432.

Acesta a devenit domn împotriva voinței regelui Vladislav Iagello, a feudalilor poloni și lituanieni și a lui Witold, mare cneaz al Lituaniei, văr cu regele, care ar fi vrut să înscăuneze în Moldova pe Ivașcu, fiul lui Petru Mușat, depunând jurământ de credință regelui Poloniei și lui Witold, la 25 martie 1400, la Brest în Polonia.

1.1 Amplasare și accesibilitate

Comuna Sinești este situată în extremitatea sudică a județului Iași, învecinându-se:

- la vest și nord – vest cu comuna Lungani,
- la est cu comunele Popești și Mădârjac,
- la sud cu comuna Boghicea, județul Neamț.

În localitățile aparținătoare, vetrele de sat sunt dezvoltate de-a lungul principalelor căi de comunicație rutieră.

Centrul polarizator îl constituie localitatea Sinești, deoarece reprezintă așezarea cea mai mare și în același timp are o poziție geografică favorabilă dată de situarea acestei așezări într-un punct de convergență a căilor rutiere. Localitatea este străbătută pe direcția N – S de drumul județean DJ 282 E, Sârca – Lungani – Mădârjac.

Față de zona centrală localitatea se desfășoară aureolar, iar în zonele periferice prezintă fâșii tentaculare – liniare, de-a lungul drumurilor comunale.

Localitatea Sinești are rol de coordonare administrativă și socio-culturală, sub raport teritorial administrativ reunește satele componente: Stornești, Osoi și Bocnița.

Din punct de vedere funcțional nu există diferențieri prea mari în cadrul așezărilor, funcția predominantă fiind cea agricolă și creșterea animalelor.

Satul Stornești este așezat în partea centrală a teritoriului administrativ. Vatra satului are o dezvoltare areolară împărțită în două grupuri centrale, cu dezvoltări tentaculare de o parte și de alta a drumului județean DJ 207A spre Roman.

Satul Osoi este mai mic ca dimensiuni, dezvoltat de-a lungul drumului comunal DC 81 paralel cu drumul județean DJ 282 E.

Satul Bocnița este cel mai mic sat, dezvoltat de-a lungul drumului județean DJ 207A Sinești – Popești.

Poziția geografică a comunei Sinești nu este favorabilă sub aspectul posibilităților de legătură, fiind situată la 14 Km distanță (pe DJ 282E) față de drumul național european E583(DN 28) Săbăoani - Iași – Albița și 34 Km distanță față de orașul Podu Iloaiei, racord cu E583 (DN 28) Săbăoani - Iași – Albița prin intermediul lui DJ 282D și DJ 207A.

Teritoriului administrativ a comunei este străbătut de la nord la sud de DJ 282E care face legătura cu E 583 (DN 28), DC 81, DC 81A, DC 81B.

Teritoriul comunei Sinești este străbătut de o rețea de drumuri comunale nemodernizate, parte din ele pietruite, parte cu pământ, pentru care s-au realizat o serie de proiecte cu fonduri externe în vederea asfaltării.

Legătura cu cel mai important centru din județ - municipiul Iași – 64 km distanță pe DN 28.

Între Comuna Sinești și comunele învecinate există un sistem de relații, care au ca scop cooperarea, deservirea și coordonarea în comun a unităților agricole și industriale;

- cu municipiul Iași: relațiile sunt constituite în principal din deplasările pentru muncă, aprovizionarea cu produse comerciale de larg consum, sau pentru comercializarea de produse agroalimentare, cât și din deplasările pentru învățământ preuniversitar și universitar, servicii specializate din domeniul sănătății, etc. Aceste relații sunt facilitate de un transport în comun organizat printr-o rețea de autobuze și microbuze aparținând unor firme de transport călătorii private pe DJ 282E (Mădârjac –

Lungani-Sîrca) și de drumul național european E 583 (DN 28) Iași – Albița.

- între satele aparținătoare s-a stabilit un sistem complex de relații de complementaritate, care include relații demografice, relații economice, social - culturale și relații administrative.

1.2 Cadrul natural

Suprafață

Comuna Sinești formată administrativ-teritorial din patru sate: Bocnița, Osoi, Sinești (reședința) și Stornești are o suprafață de 8349 ha, din care 503 ha intravilan și 7846 ha extravilan.

Relief

Teritoriul comunei Sinești aparține reliefului de podiș monoclinal al Platformei Moldovenești, caracterizat prin prezența platourilor monoclinale și cuestelor, respectiv a formelor de vale subsecventă, consecventă și obsecventă, rezultate prin acțiunea factorilor erozionali asupra structurii monoclinale. Această structură este caracterizată prin alternanțe de calcare, gresii, nisipuri și argile dispuse monoclinal, cu o cădere generală a straturilor de la nord-vest spre sud-est.

Din punct de vedere geomorfologic zona studiată se încadrează în:

- Podișul Central Moldovenesc, în partea de S a comunei;
- Câmpia Moldovei, în partea de N;
- Coasta de tranziție între aceste două unități - Coasta Iașului.

Podișul Central Moldovenesc se desprinde ca o unitate morfologică bine conturată, alcătuită din dealuri și culmi înguste înalte, iar marginea platourilor și dealurilor spre N-NV formează cueste abrupte, care marchează marginea de N a Podișului Central Moldovenesc. Podișul domină regiunea situată la N, cu relief de

dealuri lungi, joase (150-200 m altitudine absolută), cu pante domoale, dealuri care fac parte din Câmpia Moldovei. Trecerea de la Câmpia Moldovei la Podișul Central Moldovenesc se face prin Coasta de tranziție, care începe de la SV de comuna Sinești și urcă până la 280-300m altitudine absolută. Această coastă se caracterizează prin pante mari (25-30 %) afectate de eroziune de suprafață, de adâncime și alunecări cu cornișe abrupte, în diferite stadii de evoluție.

Alcătuirea geologică a teritoriului comunei Sinești au determinat formarea următoarelor tipuri de relief:

Relieful structural este generat de structura geologică fiind reprezentat de platouri structurale și cueste. Platourile structurale sunt caracteristice zonelor înalte, fiind dezvoltate pe orizonturile dure de calcare și gresii.

Caracteristicile lito-structurale ale depozitelor superficiale au determinat evoluția unui relief structural tipic. Eroziunea exercitată de rețeaua hidrografică a determinat fragmentarea reliefului în dealuri, dintre care se distinge Dealul Cantoc (165 m) situat în SE satului Sinești, Dealul Jugastru (240m) situat în SE satului Osoi, Dealul Bisericii (173m) situat în N satului Sinești.

Altitudinile maxime se întâlnesc în partea de S a comunei (ating cca 335 m), unde se desfășoară treptele cele mai înalte de relief, respectiv Dealul Comorii (335 m) și Piscul Rogoz (300 m). Această zonă are aspectul unor masive deluroase și culmi largi, cu suprafețe structurale întinse și cueste frecvente. Aceste trăsături se

datorează orizonturilor dure de calcare și gresii, iar rezistența lor la eroziune explică altitudinile maxime din această zonă.

Platurile structurale dispun de suprafețe lipsite de fenomene de degradare, oferind, acolo unde nu sunt împădurite, terenuri bune pentru agricultură și așezări.

Formele de vale sunt reprezentate prin văile râului Sinești și ale afluenților acestuia respectiv pâraiele Gimboasa, Nistrea etc.

Cuestele sunt legate de evoluția văilor orientate mai mult sau mai puțin pe direcția est-vest.

Relieful sculptural

Acest relief reprezintă cel mai dezvoltat tip din zona teritoriului, fiind reprezentat de interfluvii sculpturale dezvoltate pe roci moi argilo-marnoase și de versanții deluviali care le mărginesc.

Interfluviile se prezintă sub formă de coline, dealuri, și platouri joase cu forme domoale, ușor bombate. Pe suprafețele lor se întâlnesc slabe procese de eroziune areolară, existând posibilitatea conservării solului și dezvoltării agriculturii, oferind totodată terenuri bune pentru așezări omenești, căi de comunicație și alte categorii de construcții. Interfluviile sculpturale se întâlnesc în continuarea platourilor structurale.

Versanții care mărginesc interfluviile au orientări, pante și energii variate, pe suprafețele lor întâlnindu-se o gamă largă de procese distructive sub formă de eroziuni și alunecări de teren. În general

versanții au utilizări diverse (agricultură, silvicultură, așezări) dar înainte necesitând lucrări de specifice care să le mențină sau să le sporească potențialul (antierozionale, de consolidare, împădurire). În cea mai mare parte sunt utilizate pentru pășuni și fânețe.

Relieful de acumulare

Este reprezentat de șesul pâraielor existente: Sinești, Sacovăț. Pe teritoriul Sineștiului, aceste șesuri prezintă lățimi variabile de la 50-300 m și o lungime de cca 20 km. Aceste șesuri sunt frecvent inundabile, mai ales vara și toamna, apa persistând mai multe zile (3-5).

Hidrografie

Apele de suprafață

Rețeaua hidrografică este reprezentată de pârâul Sacovăț, pârâul Nistrea (afluent al Bârladului), și pârâul Sinești (afluent al Bahluiețului) cu afluenții săi.

Pârâul Sinești drenează toată partea estică a teritoriului administrativ al comunei. Primește afluenți pe stânga: pârâul Gimboasa și alte pâraie temporare cu pante reduse de scurgere (Mândroaia, Stornești). Pârâul Gimboasa străbate toată partea de E – NE a teritoriului comunei. Pârâul Sacovăț drenează toată partea sudică a comunei.

Sursele de alimentare a rețelei hidrografice sunt alcătuite din:

- surse de suprafață constituite din ploi și zăpezi, care reprezintă forma principală de alimentare respectiv 85-90

%. Alimentarea din zăpezi reprezintă cca 52%, iar din ploi se asigură cca 48% din suma anuală a precipitațiilor;

- surse subterane, cu participare de 10-15%.

Pe anotimpuri, scurgerea lichidă se prezintă astfel:

- iarna predomină sursele subterane iar scurgerea este de cca 20% din cea anuală;
- primăvara, scurgerea reprezintă 40-50% din volumul anual;
- vara, volumul de apă transportat reprezintă 20-30% din volumul anual;
- toamna se înregistrează scurgerea sezonieră minimă.

Volumul cel mai mare de apă este transportat primăvara și vara, ca urmare a topirii zăpezilor și ploilor specifice anotimpului cald. O altă formă de producere a scurgerii maxime o constituie viiturile, ca urmare a ploilor torențiale de vară.

Scurgerea minimă se produce de regulă iarna, când precipitațiile au formă de zăpadă, și la sfârșitul verii, când ploile sunt reduse.

O dată cu scurgerea lichidă râurile transportă și aluviuri în suspensie (debit solid), provenite din eroziune.

Lacurile completează rețeaua hidrografică a comunei. Pe teritoriul studiat întâlnim un singur lac:

- lacul Podobița (22 ha) – amenajare piscicolă.

Lacurile au în general un rol complex: schimbă regimul natural al râurilor înlăturând inundațiile, influențează favorabil climatul local, contribuie la alimentarea cu apă a localităților, la irigații și piscicultură, iar local, la activități sportive și de agrement.

Apele subterane

Apa subterană este prezentă în funcție de microrelief. Pe podul teraselor, apa subterană este cantonată la baza complexului nisipos la peste 16 - 18 m adâncime.

Pe versanți circulă dezordonat, cu descărcare din capul de strat, fiind prezentă la adâncimi diferite, cuprinse între 4 – 8m. În perioadele bogate în precipitații, sub cornișă, în prima treime a versanților, în unele zone apa apare la zi sub formă de izvoare de coastă.

Climă

Climatologic, comuna se află în zona temperat continentală, cu nuanțe mai moderate în sud (în sectoarele înalte) și mai accentuate în nord. Astfel, temperatura medie anuală este în jur de 9°C în nord și 8°C în sud, diferențierea

aceasta datorându-se reliefului și vegetației forestiere.

Cele mai coborâte medii lunare se înregistrează în ianuarie (între -3°C și -4°C în nord și în jur de -3°C în sud), iar cele mai ridicate medii lunare se înregistrează în luna iunie (între 20°C și 21°C în nord și în jur de 20°C în sud). Temperatura minimă absolută a fost de -30°C , iar temperatura maximă absolută de $39,7^{\circ}\text{C}$.

Precipitațiile atmosferice au o valoare de peste 521mm, regimul ploilor fiind însă neuniform, înregistrându-se cantități mari în perioada aprilie - iunie și mici în ianuarie. Din totalul precipitațiilor, 35-40% cad vara, 23-30% primăvara, 17-23% toamna și 10-17% iarna.

Vânturile cele mai frecvente sunt cele din nord-vest și nord care aduc ploi abundente, precum și cele din est și sud-est care dau stări de vreme secetoasă cu diferențe mari de temperatură vara și iarna.

Pe acest fond climateric general pot fi diferențiate o serie de microclimate dintre care amintim: microclimatul de adăpostire localizat în zonele joase de la baza coastei și cel al zonei superioare a coastei și a platourilor mai expuse curenților de aer precum și diferențelor termice.

Sol

Variatatea condițiilor de pedogeneză au impus existența în limitele comunei Sinești a unui înveliș de soluri diversificat. În bună parte răspândirea solurilor este

consecința reliefului cu aspectele sale particulare: altitudine, expunere față de soare, declivitate, etc.

Se diferențiază următoarele clase de sol (conf. SRTS 2003): clasa cernisolurilor, clasa cambisolurilor, clasa protisolurilor, clasa hidrisolurilor și clasa salsodisolurilor.

- Cernisolurile:

Această clasă are o pondere însemnată, ocupând 1088 ha, adică 29,85% din suprafața teritoriului.

Sunt reprezentate prin tipul cernoziom.

Cernoziomurile au o largă răspândire, ocupând toată partea de N a comunei (în zona mai joasă), fiind soluri cu fertilitate ridicată, cu un conținut natural ridicat de humus și macroelemente nutritive, formate sub o vegetație tipic de stepă sau, subsidiar, sub asociații vegetale erbacee secundare. Datorită fertilității ridicate aceste soluri sunt intens folosite în agricultură: se pretează la o gamă largă de utilizări agricole, cu deosebire pentru cereale, diverse plante tehnice. O parte din cernoziomuri sunt însă erodate - cele de pe versanții puternic înclinați.

- Luvisoluri:

Ocupă o suprafață de 76,5 ha - 2,12 % din suprafața comunei.

Această clasă este reprezentată de tipul preluvosol.

Preluvosolurile se formează pe nisipuri, nisipuri lutoase, pe alternanțe argilo-marno-nisipoase. Sunt soluri cu fertilitate

moderată, fiind favorabile utilizării silvice, pomicole și viticole, însă adaosul moderat de îngrășăminte, reglarea regimului aerohidric și măsurile antierozionale pe versanți conduc la producții constant ridicate ale acestui tip de sol.

- Protisolurile:

Această clasă de soluri ocupă o suprafață de 640ha (17,73 % din total) și sunt reprezentate de aluviosoluri. Aceste soluri au proprietăți și condiții de pedogeneză speciale.

Aluviosolurile ocupă porțiuni întinse în cadrul luncilor râurilor Sacovăț, Sinești și afluentului său Gimboasa. Acest tip de sol se găsește în diferite stadii de evoluție și se formează pe depozite fluviatile, nisipoase, lutoase, argiloase, lutoargiloase, nisipolutoase. Aluviosolul este reprezentat prin depozite de aluviuni tinere, foarte slab și superficial solificate, fiind localizate sub forma unor fâșii înguste în imediata vecinătate a albiilor minore, unde viiturile sunt frecvente, sau la periferia chiuvetelor lacustre, deasemenea frecvent inundate. Aceste soluri sunt cele mai favorabile pentru legume și zarzavaturi, pretându-se însă și la o serie de plante furajere, tehnice, chiar cerealiere atunci când sunt bine gospodărite. Atuurile lor constau în reînprospătarea cu substanțe nutritive la revărsări și prezența apei freatică la mică altitudine.

- Hidrisolurile:

Ocupă o suprafață de 59,5 ha adică 1,66 % din total.

Sunt reprezentate de gleiosoluri care se dezvoltă pe depozite fluviatile și se întâlnesc în partea de N a teritoriului comunei. Sunt soluri umede, caracteristice pentru luncile și terasele (mai ales inferioare) slab drenate ale râurilor, cu un potențial redus de fertilitate, un grad ridicat de compactitate și regim anaerob, care le face inutilizabile pentru culturi de câmp, decât în condițiile unor amenajări agrotehnice corespunzătoare (necesită lucrări de drenaj-desecare și de afânare adâncă, urmate apoi de fertilizare).

- Salsodisolurile:

Ocupă o suprafață restrânsă - 7 ha adică 0,19 % din total și se întâlnesc pe unele văi din teritoriul studiat. Sunt reprezentate de tipul solonceac.

Sunt soluri cu o saturație mare în sodiu schimbabil, la care se poate adăuga, sau nu, un conținut variabil de săruri solubile, fiind solurile cu cea mai scăzută capacitate productivă, cu o preabilitate redusă pentru pășuni și fânețe.

- Complexele de soluri:

Această clasă este dominantă în cadrul teritoriului comunei Sinești (1733,5 ha - 48 % din total) înglobând complexe de soluri în zonele cu alunecări.

Complex de soluri din zona cu alunecări stabilizate format din:

- cernoziom tipic slab carbonatic 50%,
- erodosol tipic moderat carbonatic 50%.

Complex de soluri din zona cu alunecări stabilizate format din:

- cernoziom moderat salinizat, slab carbonatic 20%,
- cernoziom tipic slab carbonatic 30%,
- erodosol tipic moderat carbonatic 50%.

Complex de soluri din zona cu alunecări semistabilizate format din:

- cernoziom tipic semicarbonatic 20%,
- cernoziom tipic slab carbonatic 30%,
- erodosol slab carbonatic 50%.

Complex de soluri din zona cu alunecări semistabilizate format din:

- cernoziom tipic moderat decarbonat 20%,
- cernoziom tipic slab decarbonat 20%,
- erodosol 60%.

Complex de soluri din zona cu alunecări active format din:

- preluvosol 50%,
- erodosol slab carbonatic 50%.

Aceste complexe de soluri sunt răspândite sub forma unor areale mai mari sau mai mici pe întreg teritoriul studiat, ocupând cea mai mare parte a versanților. Prezintă fertilități diferite, de aceea în scopul sporirii fertilității și combaterii eroziunii solurilor se impun măsuri pedoameliorative.

Solurile comunei Sinești au o reacție slab sau moderat alcalină, iar în zonele de pădure și soluri acide care au nevoie de

amendamente calcaroase. Există și suprafețe mici aprovizionate insuficient cu fosfor.

În urma studiilor, teritoriul comunei se încadrează în următoarele clase de favorabilitate:

- arabil VI
- vii X
- livezi X
- pășuni VII
- fânețe VII.

Floră și faună

Poziționarea comunei la contactul Câmpiei Moldovei cu Podișul Central Moldovenesc a determinat instalarea unei vegetații foarte variate: jumătatea de N (Câmpia Moldovei) este situată în zona de silvostepă, iar jumătatea de S (zona înaltă) este situată în zona forestieră.

Zona forestieră este caracteristică sectoarelor înalte din sudul comunei, fiind reprezentată prin păduri de foioase ce aparțin etajului stejarului și gorunului, iar în părțile cele mai înalte, limitei inferioare a fagului. Acestor specii li se asociază frecvent: carpenul, jugastrul, frasinul, arțarul, ulmul de câmp, cireșul, mărul pădureț și uneori teiul argintiu. Pădurile, fiind mai luminoase, permit o frecvență mai mare a arbuștilor: alunul, dârmozul, cornul, sângerul, crușinul, măceșul, precum și o bogată floră ierboasă: vinariță, mierea ursului, urzică moartă, ferigi etc, plus cunoscutele efemeride de primăvară: ghiocel, toporaș, viorea, lăcrămioară, brebenel.

Vegetația naturală, caracteristică zonei mai joase, depresionare, este reprezentată prin: pâlcuri de pădure (șleauri formate din gorun și stejar) și pajiști, puternic transformate și modificate antropic. Pajiștile sunt formate din asociații de păiuș, colilie, firuță cu bulb, bărboasă, iarba oii etc.

Fauna

În cuprinsul pădurilor, dintre mamifere, mai caracteristice sunt: căprioara, lupul,

vulpea, iepurele, veverița și alte specii prezente pe toată suprafața județului. Se întâlnesc și numeroase păsări: sturzul, mierla, ciocănitorea pestriță, turturica ș.a. Câteva reptile (șarpele de pădure, gușterul), numeroase insecte și alte specii de nevertebrate întregesc varietatea acestui biotop.

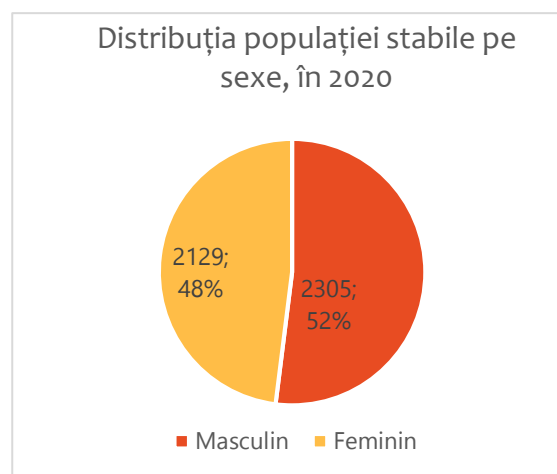
2. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE A COMUNEI

2.1 Demografie

Populația

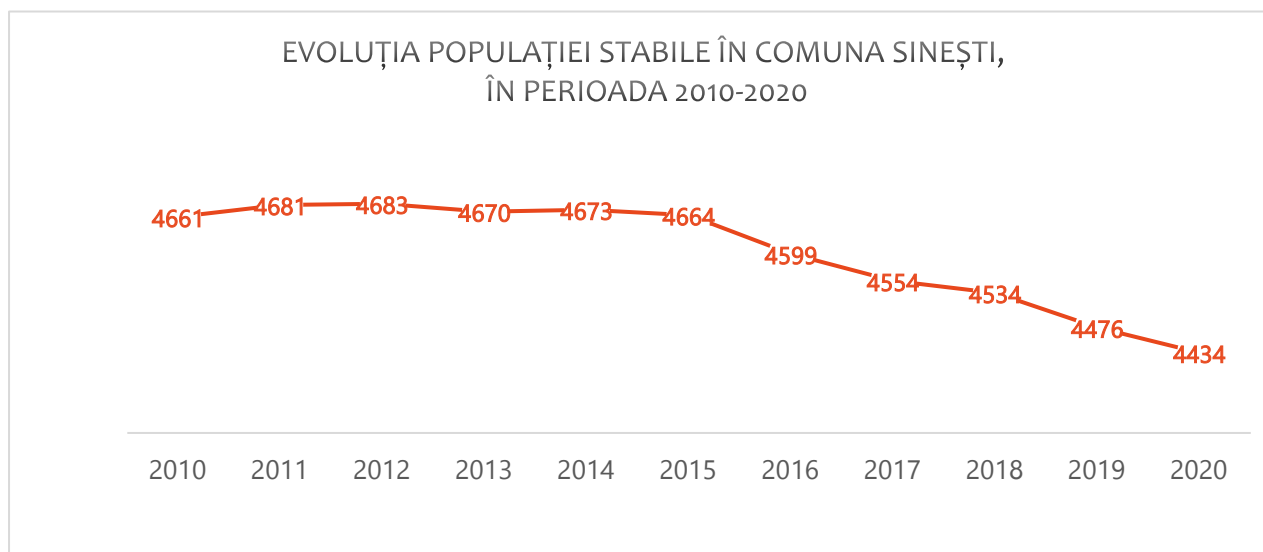
Conform ultimelor date furnizate de Institutul Național de Statistică¹, la 1 ianuarie 2020 populația comunei Sinești era de 4434 locuitori. Analizând datele se observă faptul că distribuția pe sexe este una echilibrată, 48% din locuitori fiind de sex feminin (2129 persoane) și 52% de sex masculin (2305 persoane).

Majoritatea locuitorilor sunt români, dar pentru 4% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (95,71%). Pentru 4,03% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește evoluția populației stabile în comuna Sinești, județul Iași, se observă faptul că populația stabilă a comunei Sinești prezintă o descreștere în intervalul 2010-2020, de aproximativ 5% în anul 2020 față de numărul locuitorilor din anul 2010.

¹ Site-ul Instituției Naționale de Statistică
<http://statistici.insse.ro>

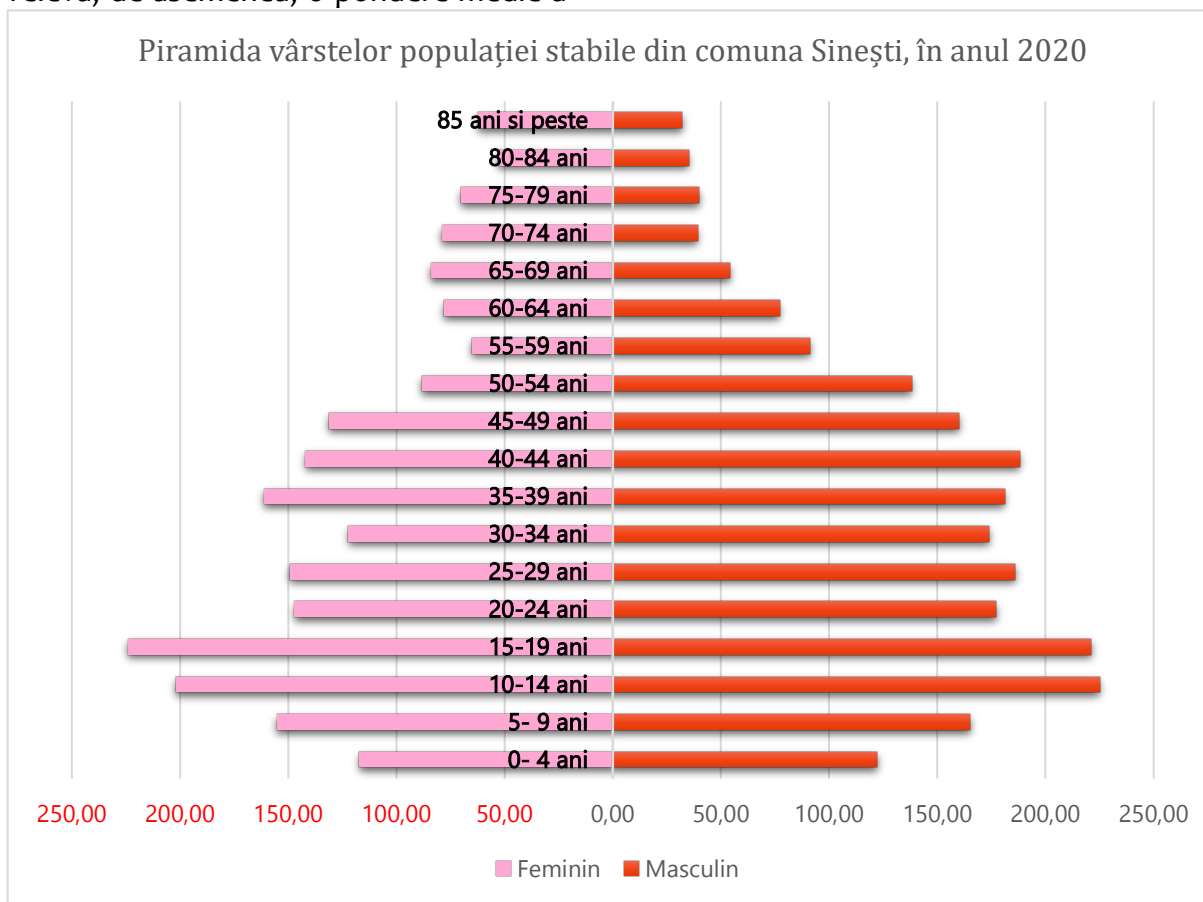
Piramida vârstelor

Piramida vârstelor demonstrează absența fenomenului de îmbătrânire a populației la nivelul comunei Sinești, la 1 ianuarie 2020. În comuna Sinești, numărul tinerilor îl depășește pe cel al vârstnicilor. Pe de altă parte, faptul că piramida are baza mai mică decât mijlocul indică prezența Piramidei Constrictive, care se caracterizează cu o populație tânără scăzută, o natalitate scăzută și o medie a vârstei populației ridicată, motiv pentru care populația activă este relativ scăzută și care poate genera probleme economice viitoare.

populației tinere (0-14 ani), care reprezintă 22% din totalul populației stabile a comunei Sinești, la 1 ianuarie 2020. Acest procent este mai mare decât cel înregistrat la nivelul național, unde tinerii reprezintă 14,63%² din totalul populației.

Populația adultă este formată din 2900 persoane cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani, reprezentând circa 66% din totalul populației comunei. De asemenea, persoanele cu vârsta de peste 65 de ani dețin o pondere de 12%, acest procent fiind inferior ponderii vârstnicilor de la nivel național (16,92%).

Structura populației pe grupe de vârstă relevă, de asemenea, o pondere medie a

²Site-ul Instituției Naționale de Statistică
<http://statistici.insse.ro>

Mișcarea naturală

Natalitatea arată frecvența sau intensitatea nașterilor în interiorul unei populații, fiind un fenomen complex, în același timp biologic și social, influențat de o serie de factori legați între ei: economici, politici, socio-culturali. În anul 2020, la nivelul comunei Sinești au fost înregistrați 40 de născuți vii.

În ceea ce privește mortalitatea, numărul de decese raportat în 2020 a fost de 39.

Sporul natural este indicatorul care relevă creșterea sau diminuarea naturală a populației, reflectând echilibrul între cele două componente ale mișcării naturale: natalitatea și mortalitatea.

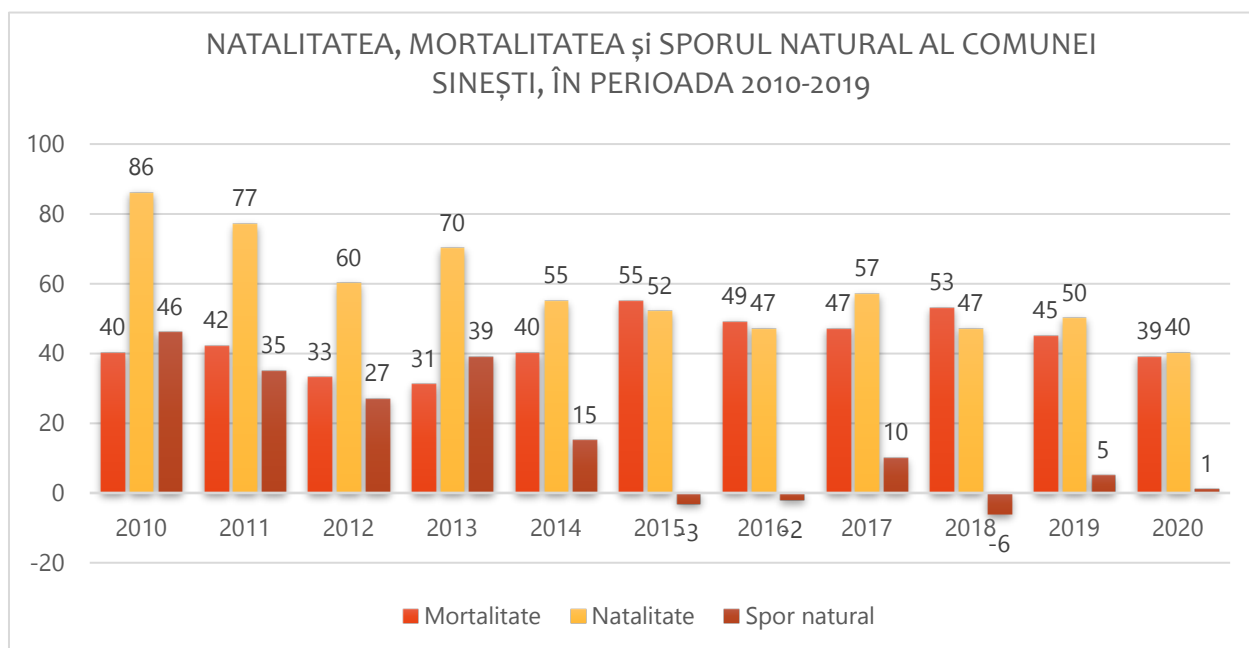
Din punct de vedere demografic, comuna Sinești înregistrează un spor natural care fluctuează de la an la an, de la pozitiv la negativ, ceea ce justifică pe de o parte scăderea numărului populației în perioada 2010-2020. În anul 2020, comuna

Sinești a înregistrat un **spor natural pozitiv**, respectiv +1.

Fenomenul de nupțialitate definește masa căsătoriilor în limitele unei perioade de timp determinate. În comuna Sinești, în anul 2020 s-au înregistrat 11 cupluri care s-au căsătorit.

Pentru analiza nupțialității, vârsta joacă un rol esențial, legislația majorității țărilor stabilind vârsta minimă la care o persoană poate încheia o căsătorie fără alte implicații procedurale, în afara de asentimentul cuplului.

Analiza divorțialității în comuna Sinești arată că în anul 2020 numărul divorțurilor înregistrate a fost de 1, nefiind un fenomen intens și popular în rândul localnicilor.

Mișcarea migratorie

Mișcarea migratorie reprezintă fenomenul de deplasare a populației în teritoriu, care presupune depășirea unei granițe administrativ – teritoriale. Populația comunei își modifică numărul nu numai ca urmare a intrărilor și ieșirilor determinate de nașteri și decese, ci și în urma imigrărilor și emigrărilor. Mișcarea migratorie externă este determinată de schimbarea domiciliului în altă țară sau din altă țară în România.

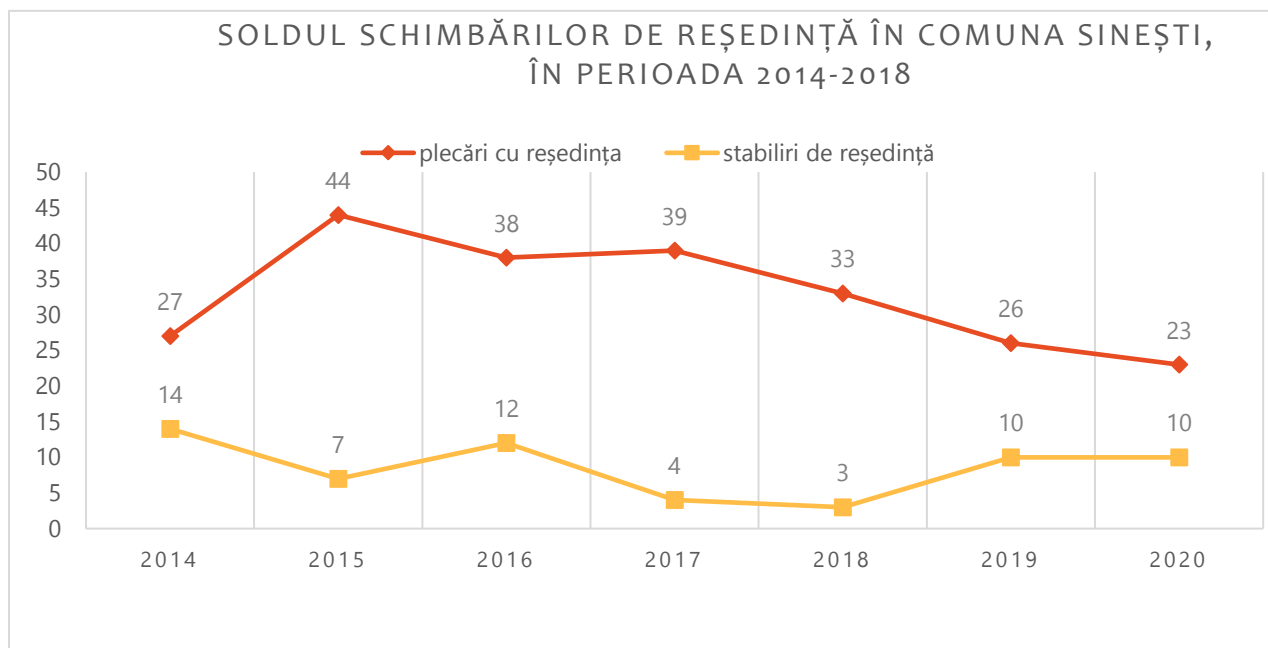
Soldul migratoriu (soldul schimbărilor de reședință și soldul schimbărilor de domiciliu) are o contribuție semnificativă, pe lângă sporul natural pozitiv, la creșterea populației stabile a comunei Sinești.

În anul 2020, conform înscrisurilor din actele de identitate și din fișele de evidență ale populației, s-au înregistrat 23 de plecări cu reședința din comuna

Sinești, în timp ce doar 10 persoane și-au stabilit reședința în comună.

Soldul schimbărilor de reședință sau soldul migrației flotante (indicator care reprezintă diferența algebrică între numărul persoanelor sosite și plecate într-o unitate administrativ-teritorială pentru care viza de stabilire a reședinței este valabilă la data de 1 ianuarie sau 1 iulie) este de -13 persoane în anul 2020.

În ceea ce privește migrația externă, fluxul înregistrat în ultimii ani este scăzut. Astfel, în anul 2020 șapte persoane au emigrat în străinătate pornind din comuna Sinești, și nicio persoană nu a imigrat în această comună.

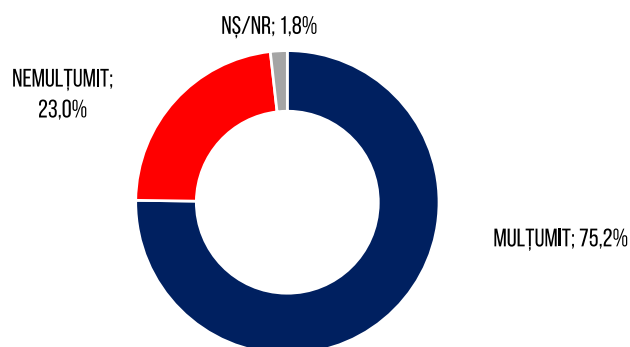
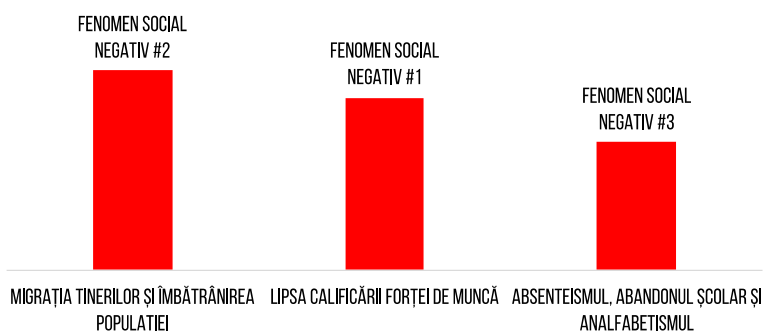

Opiniile comunității

Locuitorii comunei Sinești consideră ca principala problemă a comunei în care trăiesc este migrația tinerilor și îmbătrânirea populației. A doua problemă evidențiată de către respondenții studiului este lipsa calificării forței de muncă. A treia problemă este absenteismul, abandonul școlar și analfabetismul. Respondenții au menționat și următoarele probleme în ordine descrescătoare: șomajul, mamele adolescente, violența domestică și infracționalitatea.

Locuitorii comunei s-au declarat în proporție de 75,2 % mulțumiți de felul de care trăiesc în comuna Sinești, județul Iași. 23,0 % dintre respondenți au declarat că sunt nemulțumiți de felul în care trăiesc în comuna Sinești, iar 1,8% nu au dorit sau nu au știut cum să răspundă la această întrebare.

Conform analizei datelor în funcție de domiciliul/reședința respondentului, cei mai mulțumiți de felul în care trăiesc s-au declarat respondenții din satul Sinești cu 90,6%, urmați de respondenții satului Stornești cu 79,2 %, respondenții din satul Bocnița cu 57,1%. Respondenții din satul Osoi s-au declarat nemulțumiți în proporție de 60,0%.

2.2 Dezvoltare economică

Statistica întreprinderilor

Numărul întreprinderilor

Conform Primăriei Sinești și datelor disponibile pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice, în anul 2019 existau 75 de agenți economici cu sediul social în comună, reprezentând 0,1% din totalul agenților economici din județul Iași. Din acestea, circa 20 de firme au fost active din punct de vedere economic, înregistrând cifră de afaceri în anul 2019, reprezentând aproximativ 26% din totalul firmelor existente.

Cifra de afaceri

În ceea ce privește cifra de afaceri a firmelor care au sediul social în comuna Sinești, conform Primăriei Sinești, aceasta era de aproximativ 11,3 milioane lei în anul 2019, reprezentând circa 0,04% din cifra de afaceri din județul Iași.

Sectorul economic în cadrul căruia s-a înregistrat cea mai mare cifră de afaceri este cel al *Activității de contractare, pe baze temporare, a personalului*, veniturile totale fiind de aproximativ 3,5 milioane lei, reprezentând circa 30% din cifra de afaceri totală a comunei Sinești.

Alte sectoare cu cifre de afaceri ridicate sunt: *transporturi terestre de calatori*, care contribuie cu 21% la cifra de afaceri totală a comunei (aproximativ 2,4 milioane lei), *exploatarea forestiera*, cu o cifră de afaceri de 2,1 milioane lei, *Transporturi urbane, suburbane si metropolitane de calatori*, care a înregistrat 1,8 milioane lei cifră de afaceri în 2019.

Numărul de salariați

Conform Primăriei Sinești, numărul total de angajați din firmele care au sediul social în comună este de 59. Din aceștia, 47% lucrează în domeniul *Alte transporturi terestre de calatori n.c.a*, respectiv 28

Domeniul de activitate	Număr agenți economici	Număr angajați	Cifra de afaceri (lei)
Activități de contractare, pe baze temporare, a personalului	1	8	3,5 milioane
Alte transporturi terestre de calatori n.c.a	1	28	2,4 milioane
Exploatare forestiera	2	7	2,1 milioane
Transporturi urbane, suburbane si metropolitane de calatori	1	5	1,8 milioane
Comert cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun	2	4	760.000
Comert cu ridicata al materialului lemnos si al materialelor de constructii si echipamentelor sanitare	1	1	390.000
Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	1	3	130.000
Fabricarea altor articole din beton, ciment si ipsos	1	-	63.000
Fabricarea produselor de morarit	2	-	55.000
Activitati auxiliare pentru productia vegetala	1	1	43.000
Fabricarea uleiurilor esential	1	-	16.000

persoane angajate la societatea SAMI-TRANS SRL.

Profitul net

În ceea ce privește profitul net al firmelor care au sediul social în comuna Sinești, în anul 2019 acesta era de aproximativ 1,2 milioane lei, reprezentând circa 0,03% din profitul net realizat în județul Iași. Cel mai profitabil sector economic este cel al *exploatării forestiere* acesta deținând circa 56% din profitul net total al firmelor de la nivel local (680.000 lei), urmat de sectorul *activități de contractare a personalului* care a înregistrat profit în cuantum de 260.000 lei, adică 21% din profitul total al comunei.

Alte tipuri de agenți economici

Alte tipuri de agenți economici prezenți în comuna Sinești sunt Persoanele fizice autorizate (PFA), Întreprinderile individuale (ÎI), Întreprinderile familiale (ÎF). Potrivit Primăriei Comunei Sinești, în anul 2019 erau înregistrate 17 Întreprinderi individuale (ÎI), 7 Întreprinderi familiale (ÎF) și 11 Persoane fizice autorizate (PFA).

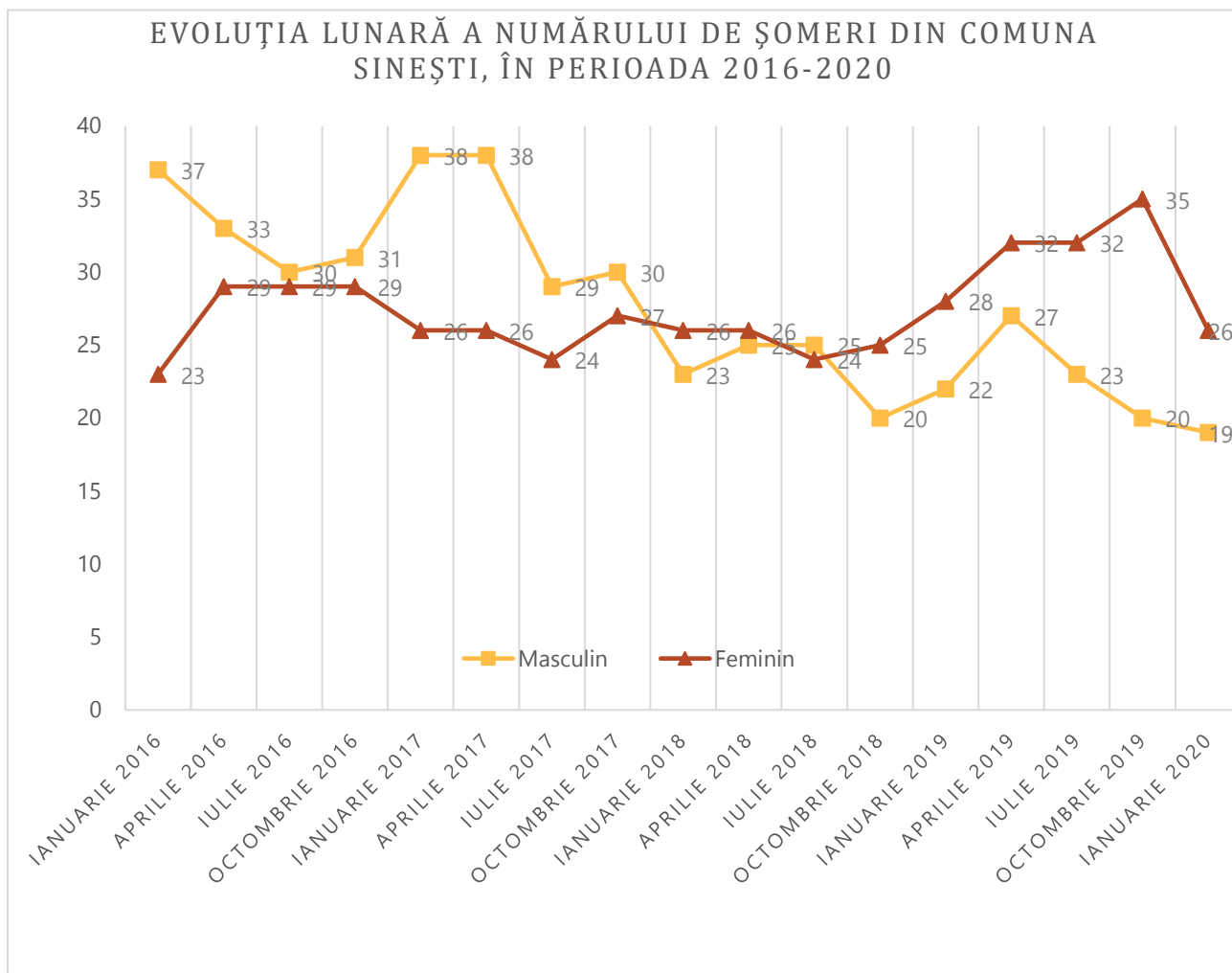
Forța de muncă

Conform Institutului Național de Statistică, în anul 2019 numărul mediu al salariaților (numărul de salariați angajați cu contracte individuale de muncă, plătiți de întreprindere pentru o durată medie normală a timpului de lucru) din comuna Sinești era de 207.

Conform Institutului Național de Statistică, în luna ianuarie 2020, erau înregistrați 45 de șomeri la nivel local, din care 19 persoane erau de sex masculin (42%) și 26 persoane de sex feminin (58%). Per ansamblu, în perioada 2016-2020, trendul înregistrat de numărul de șomeri din comună este unul ușor descendent.

Astfel, de la 60 șomeri înregistrați în ianuarie 2016 s-a ajuns la 45 șomeri în ianuarie 2020.

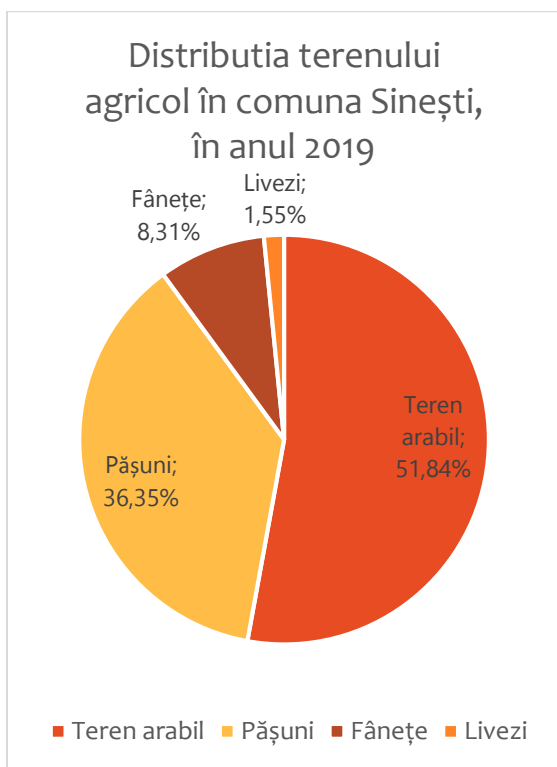
Ponderea șomerilor înregistrați la nivelul localității Sinești în ianuarie 2020 era de 1,7%, un procent inferior ratei județene de 2,3%.

Agricultură

Agricultura reprezintă unul dintre sectoarele economice prezente în comuna Sinești. Conform datelor furnizate de Primăria Sinești, în anul 2019 terenurile agricole din comună reprezentau circa 45% din suprafața totală a acesteia, respectiv 3802 ha din 8349 ha.

Din totalul suprafeței agricole, 51,84% reprezintă teren arabil (1971 ha), 36,35% pășuni (1382 ha), 8,31% fânețe (316 ha), 1,95% vii (74 ha) și 1,55% livezi (59 ha).

Sursa: Primăria comunei Sinești

Principalele culturi constau în cultura de porumb (725 ha) și grâu (78 ha).

Producția agricolă la porumb în anul 2019 a fost de 1450 de tone, în timp ce la grâu a fost de 195 ha.

Creșterea animalelor

În ceea ce privește efectivele de animale din comuna Sinești, potrivit Primăriei Sinești în anul 2019 524 bovine, 3500 ovine, caprine, porcine, păsări, cabaline.

Pomicultură

Pomicultura în comuna Sinești este reprezentată de livezi cu meri, cireși, pruni, în suprafața medie de 30 ha.

Silvicultură

În comuna Sinești există o suprafață de 4174 ha acoperită cu păduri și altă vegetație forestieră, ceea ce reprezintă circa 50% din suprafața totală a fondului funciar.

Structuri de sprijin a afacerilor

Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord Est, prescurtată ADR Nord-Est este o organizație neguvernamentală, nonprofit, de utilitate publică, care sprijină autoritățile publice locale din regiunea Nord-Est în vederea dezvoltării unor proiecte relevante, mature și cu impact și furnizarea suportului tehnic pentru identificarea, definirea, dezvoltarea de propuneri de proiecte (elaborarea de fișe și documentații specifice, documentare, parteneriate în proiectele de infrastructură etc.) pentru portofoliul regional. De asemenea, agenția își propune stimularea dezvoltării mediului antreprenorial prin facilitarea asocierii la nivel local și regional, furnizarea de informații privind oportunitățile de finanțare prin site-ul propriu, dezvoltarea rețelelor de sprijin pentru investitori și a turismului.

Camera de Comerț și Industrie Iași este o organizație autonomă, neguvernamentală, de utilitate publică, apolitică, fără scop patrimonial, nonprofit, cu personalitate juridică, creată pentru a reprezenta, apăra și susține interesele membrilor săi și ale comunității de afaceri în raport cu autoritățile publice și cu organismele din țară și din străinătate. În atribuțiile generale ale Camerei de Comerț și Industrie Iași enumerăm:

- ✓ reprezintă și apără interesele comunității de afaceri;
- ✓ sprijină membrii săi în relația economică cu reprezentanțele oficiale ale altor state;

- ✓ elaborează studii privind evoluția economică a regiunii / județului;
- ✓ realizează și administrează infrastructura de afaceri de interes județean: parcuri industriale, științifice și tehnologice, incubatoare de afaceri și tehnologice, centre de transfer și informare tehnologică, centre de afaceri, centre comerciale, complexe expoziționale, piețe virtuale, burse de mărfuri și valori, case de licitații;
- ✓ sprijină și desfășoară activități de cercetare - dezvoltare, în interesul comunității de afaceri;
- ✓ desfășoară activități de informare și documentare în interesul membrilor săi și al economiei județene;
- ✓ organizează instituții de învățământ preuniversitar, precum: școli comerciale, școli industriale și de meserii;
- ✓ organizează cursuri de formare profesională (inițiere, calificare, specializare, perfecționare).

Oficiul Teritorial pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii Și Cooperație Iași, în prescurtare O.T.IM.M.C. Iași este organizat și funcționează ca organ de specialitate al administrației publice, cu personalitate juridică, în subordinea Agenției pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii. Oficiul Iași are ca principală atribuție implementarea tehnică și financiară a programelor de sprijinire a înființării de noi întreprinderi și de susținere a dezvoltării întreprinderilor

mici și mijlocii, la nivel local potrivit procedurilor de implementare aprobate de Agenția pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru IMM.

Direcția pentru Agricultură a județului Iași. DAJ Iași este subordonată MADR - Direcția Generală Dezvoltare Rurală care îndeplinește funcția de Autoritate de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014 – 2020 și asigură gestionarea corespunzătoare a fondurilor comunitare, stabilind prioritățile și măsurile concrete de acțiune.

Camera Agricolă Județeană Iași. Camera Agricolă Județeană Iași are următoarele atribuții principale:

- ✓ elaborează planul județean de servicii de consultanță agricolă, cu aprobarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, respectiv Consiliului Județean Iași, asigurând aplicarea acestuia;
- ✓ întocmește planul județean de formare profesională, pe baza solicitărilor și a prognozelor, cu Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, respectiv Consiliului Județean Iași;
- ✓ furnizează formare profesională de specialitate în colaborare cu instituțiile specializate, publice sau private;
- ✓ asigură informare și consultanță agricolă pentru lucrătorii din domeniile agriculturii și conexe;
- ✓ sprijină organizarea și consolidarea formelor asociative și a filierelor pe produs;

- ✓ asigură asistența tehnică de specialitate tuturor persoanelor care desfășoară activități în domeniile agricole și conexe în aplicarea tehnologiilor agricole moderne și a metodelor noi de conducere a fermelor;
- ✓ susține și asigură activitatea de inovare în domeniul asistenței tehnice acordate agricultorilor și identifică noi surse de finanțare;
- ✓ asigură asistență tehnică la întocmirea documentației privind accesarea fondurilor europene, acordarea de sprijin financiar din fonduri naționale sau europene;
- ✓ organizează seminarii, simpozioane, târguri, expoziții și manifestări științifice de profil;
- ✓ se implică în promovarea produselor și serviciilor din domeniile agriculturii și conexe, inclusiv a produselor locale și a celor ecologice;
- ✓ colaborează cu instituțiile din domeniul cercetării agricole în scopul creșterii competitivității agriculturii și cercetării aplicative;
- ✓ implementează standardele minime de calitate și standardele minime de cost pentru serviciile publice descentralizate; contribuie la elaborarea actelor normative sectoriale, a strategiilor și planurilor specifice domeniilor de competență, cu consultarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

APIA Iași. Începând cu 1 ianuarie 2007, APIA derulează fondurile europene

pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA). Subvențiile se acordă sub formă de plăți directe la hectar gestionate de Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS) și în cadrul măsurilor de piață pentru implementarea mecanismelor comerciale conform Politicii Agricole Comune (PAC). Astfel, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură administrează sistemul de certificate de export-import și garanții pentru importul și exportul produselor agricole, elaborează și implementează procedurile privind aplicarea sistemului de intervenție pentru produsele agricole.

OJFIR Iași. Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale reprezintă o structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 42 Oficii județene) și asigură implementarea tehnică și financiară a Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR). De asemenea, asistă beneficiarii pentru realizarea și depunerea de proiecte sau cereri de plată după semnarea contractului de finanțare.

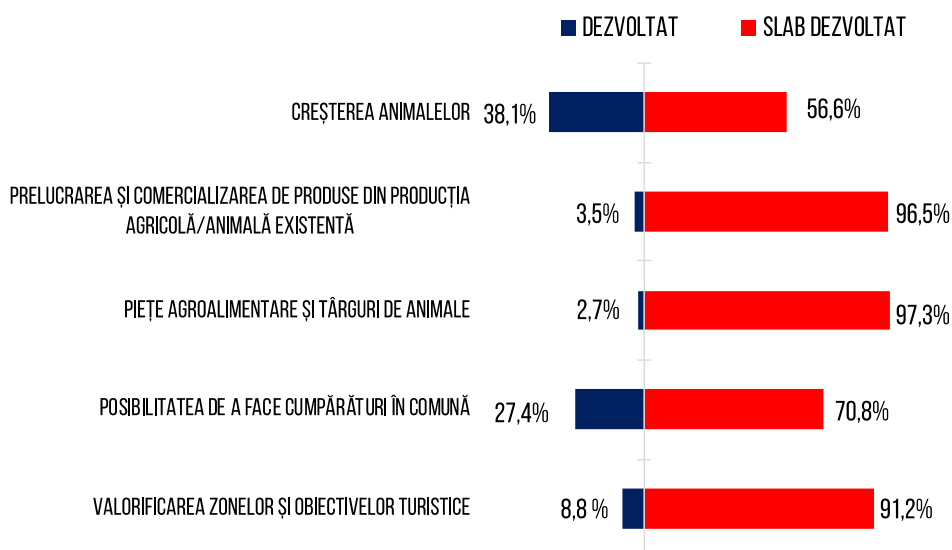
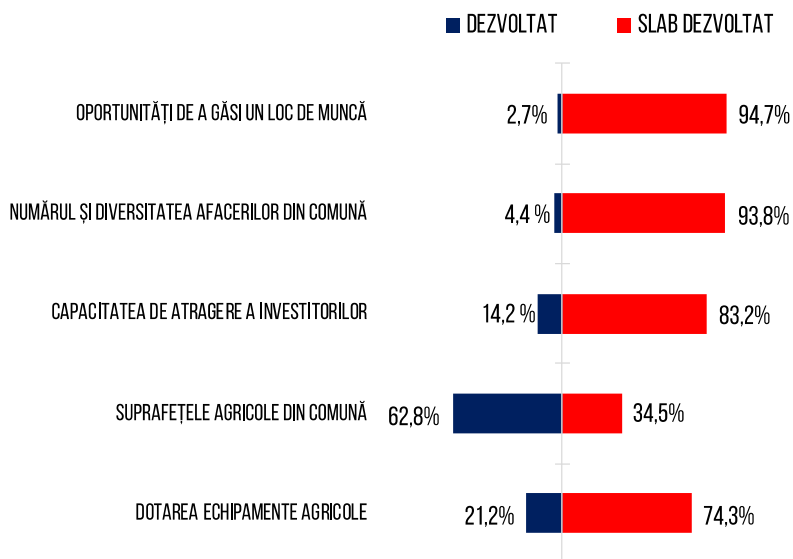
Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rural 1 Nord-Est Iași. Centrele Regionale de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit reprezintă structuri organizatorice la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 centre regionale).

Opiniile comunității

Conform datelor analizate, locuitorii comunei Sinești consideră că suprafețele agricole din comună sunt singurul domeniu dezvoltat din această secțiune cu 62,8%.

Următoarele domenii sunt considerate slab dezvoltate. 94,7% dintre respondenți consideră oportunitatea de a găsi un loc de muncă un domeniu slab dezvoltat urmat de numărul și diversitatea afacerilor cu 93,8%. Capacitatea de atragere a investițiilor este considerat un domeniu slab dezvoltat conform 83,2 % dintre respondenții studiului. Dotarea cu echipamente agricole este un domeniu slab dezvoltat conform 74,3 % dintre respondenții studiului.

97,3 % dintre respondenții studiului consideră că piețele agroalimentare și târgurile de animale sunt un domeniu slab dezvoltat, urmat de 96,5% dintre respondenți care consideră că prelucrarea și comercializarea produselor din producția agricolă/animală existentă în comună este un domeniu slab dezvoltat. 91,2% dintre respondenți consideră că valorificarea zonelor și obiectivelor turistice un domeniu slab dezvoltat și puțin valorificat. 56,6% dintre respondenții studiului consideră creșterea animalelor un domeniu slab dezvoltat și doar 38,1% dintre respondenți consideră acest domeniu dezvoltat.

2.3 Nivelul de trai

Terenuri

Suprafața totală a comunei Sinești este de 8349 ha, din care 503 ha reprezintă teren intravilan, adică 6% din fondul funciar total.

Din totalul fondului funciar, 1,46% sunt terenuri ocupate de construcții (122 ha), 0,44% terenuri ocupate cu ape, bălți (37 ha), 1,04% terenuri ocupate de căi de comunicații și căi ferate (87 ha), în timp ce 0,95% reprezintă terenuri neproductive (79 ha).

Locuințe

Fondul de locuințe din comuna Sinești cuprindea 1385 locuințe în anul 2019, conform datelor furnizate de Primăria Comunei Sinești.

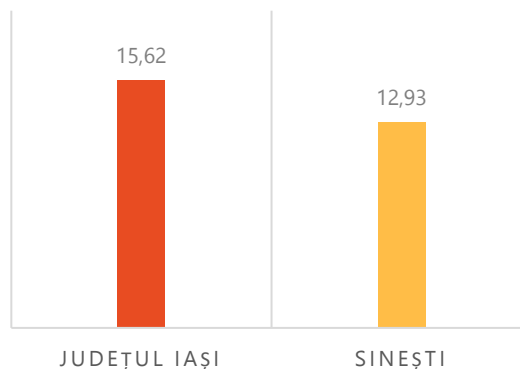
În general, ritmul de construcție este scăzut, starea clădirilor fiind bună și mediocră. Majoritatea clădirilor aflate în stare de degradare au fost realizate din materiale nedurabile.

Conform Anuarului Statistic al Județului Iași, la 31 decembrie 2019, suprafața locuibilă existentă în Sinești se cifrează la 57.678 mp, în 3.802 camere de locuit, suprafața locuibilă medie per locuință fiind de 41,64 mp.

Suprafața locuibilă medie per locuință în anul 2019 era cu aproximativ 23% mai mică decât media de 45,29 mp înregistrată la nivel județean.

Suprafața medie locuibilă per persoană în anul 2019 era de 12,93 mp, valoare inferioară celei înregistrate la nivel județean (15,62 mp/persoană).

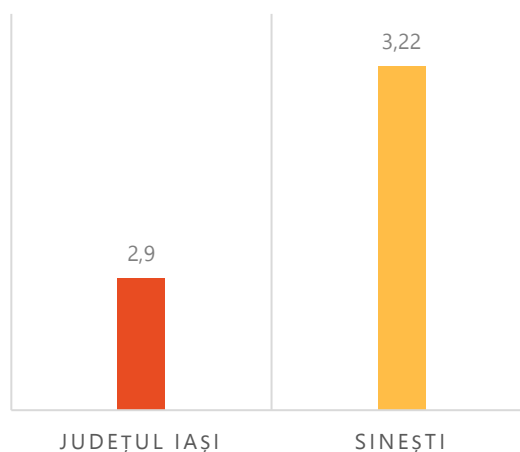
Suprafața locuibilă medie pe persoană, în anul 2019

Sursa: Anuarul Statistic al Județului Iași 2019

Numărul mediu de persoane ce revin unei locuințe în comuna Sinești este de aproximativ 3,22 persoane, valoarea mai mare decât valoarea înregistrată la nivel județean (2,9 persoane/locuință).

Numărul mediu de persoane ce revin la o locuință, în anul 2019

Sursa: Anuarul Statistic al Județului Iași 2019

2.4 Infrastructură

Infrastructura rutieră

Căile de acces în comună sunt reprezentate de DJ 207A care o leagă spre nord-est de Popești și spre sud-vest în județul Neamț de Boghicea, Bâra, Sagna și Roman.

Distantele din Sinești până la cele mai importante localități sunt:

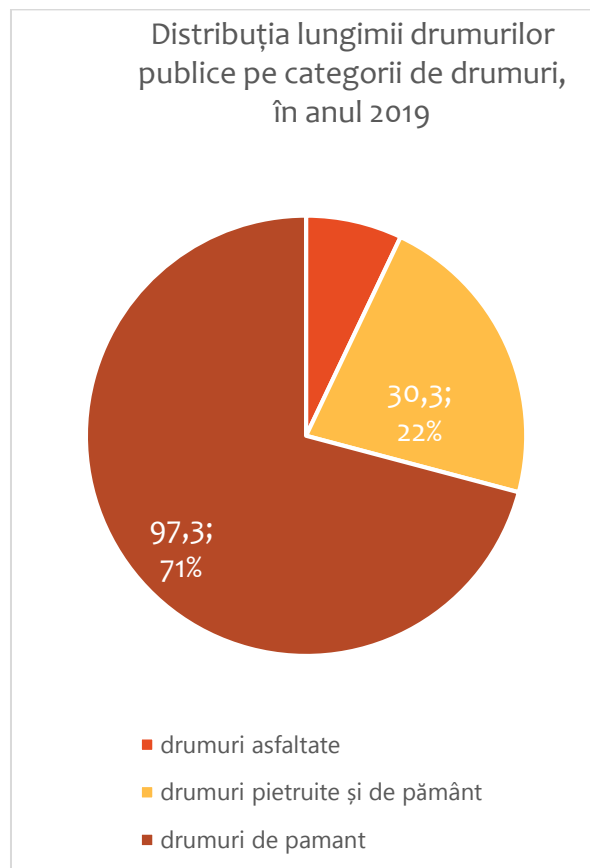
- 21,5 km până la Podu Iloaiei;
- 43 km până la Roman;
- 47 km până la Iași.

Lungimea drumurilor de pe teritoriul comunei Sinești însumează 147,3 de kilometri, din care:

- 10 km de drumuri județene asfaltate, stare bună
- 9,7 km de drumuri comunale asfaltate aflate în stare bună
- 30,3 km de drumuri sătești pietruite și de pământ
- 97,3 km de drumuri de exploatare de pământ

Drumurile asfaltate din comuna Sinești sunt într-o stare fizică bună, dar rețeaua de drumuri pietruite și de pământ necesită fonduri de întreținere constantă.

Drumurile asfaltate reprezintă doar 7% din lungimea totală a rețelei de drumuri comunal (9,7 km), restul de 93% fiind drumuri pietruite (30,3 km) și drumuri de pământ 71% (97,3 km).

Sursa: Primăria comunei Sinești

Alimentarea electrică

Rețeaua electrică

Comuna Sinești este alimentată cu energie electrică prin intermediul unei rețele de distribuție de energie electrică care acoperă în totalitate suprafața comunei. Alimentarea cu energie electrică a comunei Sinești este asigurată, în totalitate prin linii aeriene. Consumatorii din comună sunt alimentați cu energie electrică prin linii electrice de distribuție, amplasate pe stâlpi de beton și care preiau energia electrică din posturi de transformare.

Iluminatul public

Rețeaua de iluminat public a comunei Sinești acoperă teritoriul comunei, prin 850 de stâlpi care funcționează cu becuri economice de tip led. Sistemul de iluminat public se află în proces de modernizare.

Alimentarea cu apă potabilă

Comuna Sinești nu deținea în anul 2019 o rețea de distribuție a apei potabile în sistem centralizat, însă la momentul actual a fost înființat un sistem de alimentare cu apă și canalizare în comuna Sinești.

Canalizarea și epurarea apelor uzate

Potrivit Primăriei Sinești, la momentul actual există o rețea de canalizare care

urmează să fie pusă în funcțiune în acest an.

Alimentarea cu gaze naturale

La nivelul comunei Sinești nu există rețea de alimentare cu gaze naturale. De altfel, acest aspect reprezintă principalul punct slab identificat în cadrul sondajului de opinie realizat în rândul locuitorilor din comuna Sinești. Dezvoltarea rețelei de gaz reprezintă o prioritate pentru perioada 2021 – 2027.

Energie termică

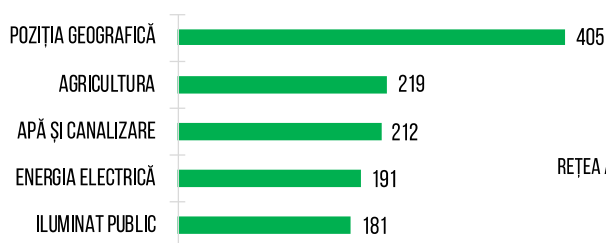
Comuna Sinești nu beneficiază de sistem de încălzire centralizat, încălzirea locuințelor și a instituțiilor realizându-se în mare parte cu sobe, centrale termice pe combustibil solid, radiatoare electrice. Combustibilul utilizat este constituit din lemne de foc, cărbuni, curent electric.

Rețeaua de telecomunicații

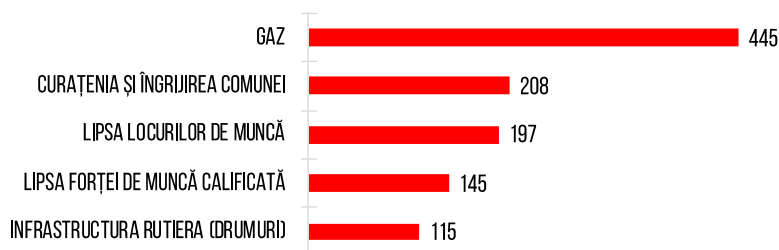
Satele comunei Sinești sunt traversate de rețeaua de telefonie, atât instituțiile publice, cât și persoanele juridice și fizice având posibilitatea racordării la rețeaua existentă.

Opiniile comunității

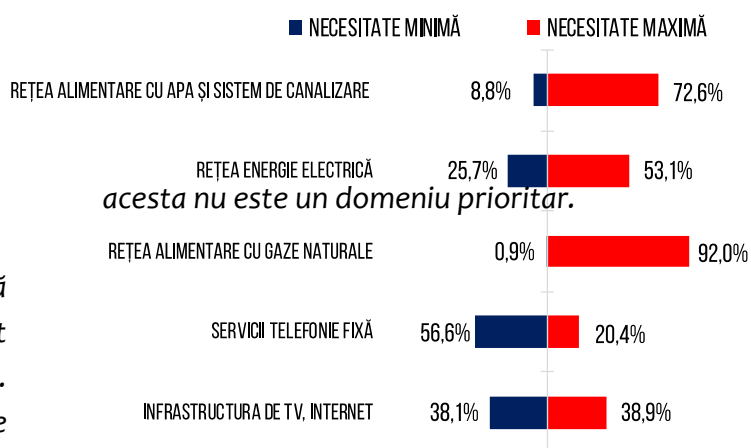
Locuitorii comunei Sinești consideră că principalul punct tare al comunei este poziția geografică. Al doilea punct tare conform răspunsurilor locuitorilor comunei este agricultura, al treilea punct tare este rețeaua de apă și canalizare. Pe locul patru locuitorii comunei Sinești consideră că rețeaua de energie electrică reprezintă un punct tare, iar pe locul cinci este iluminatul public.

La polul opus, locuitorii comunei consideră rețeaua de gaze naturale principalul punct slab al comunei Sinești, județul Iași. Curățenia și îngrijirea comunei este considerat al doilea punct slab al comunei. Lipsa locurilor de muncă este considerat al treilea punct slab al comunei de către locuitorii acesteia. Lipsa forței de muncă calificată s-a clasat pe locul patru. Infrastructura rutieră (drumuri) este considerat al cincilea punct slab al comunei.

Locuitorii comunei Sinești consideră că domeniu care are nevoie urgentă de îmbunătățire este rețeaua de alimentare cu gaze naturale e cu 92,0 % dintre respondenți, urmat de rețeaua de alimentare cu apă și canalizare cu 72,6 %, rețeaua de energie electrică cu 53,1 %. Pentru domeniul infrastructura TV, internet - 38,9% consideră că există nevoia îmbunătățirii urgente iar 38,1% consideră că

2.5 Servicii publice

Educație și învățământ

Infrastructura școlară

În comuna Sinești există două școli cu personalitate juridică:

1. Școala Gimnazială „Veniamin Costachi”, Sinești
2. Școala Gimnazială Stornești

Acestea gestionează activitățile desfășurate în școlile și grădinițele arondate: patru școli și patru grădinițe.

Prin intermediul Programului Național de Dezvoltare Locală, administrat de Guvernul României, a fost reabilitată și extinsă Școala cu clasele I-VIII din satul Osoi.

Școala Gimnazială „Veniamin Costachi” din Sinești este în curs de reabilitare și extindere prin intermediul unui proiect finanțat din fonduri guvernamentale, PNDL. De asemenea, alte trei proiecte care au în vedere construirea de terenuri de sport, respectiv modernizarea școlii gimnaziale din Stornești prin intermediul Programului Operațional Competitivitate sunt în curs de aprobare, execuția acestora urmând a începe imediat după semnarea contractelor de finanțare europeană

Infrastructura școlară din comuna Sinești cuprinde în anul 2019, conform INS, 29 săli

de clasă și cabinete școlare, 4 laboratoare școlare, 3 săli de gimnastică și 73 PC-uri.

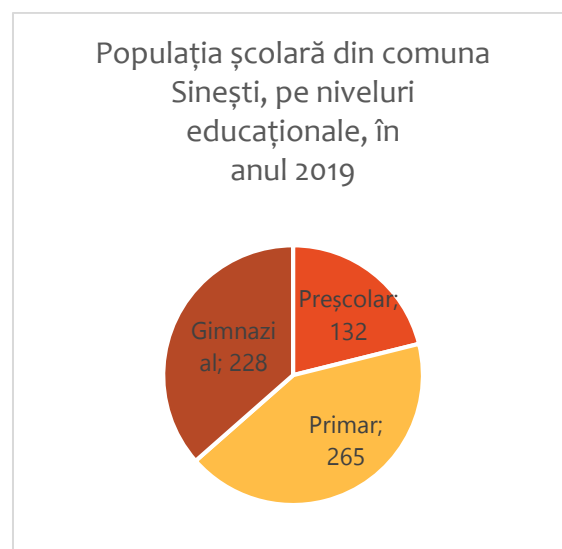
	2015	2016	2017	2018	2019
Săli de clasă	30	30	29	28	29
Laboratoare școlare	3	3	3	3	4
Săli de gimnastică	1	1	1	2	3
PC-uri	68	69	72	73	73

Sursa: Institutul Național de Statistică

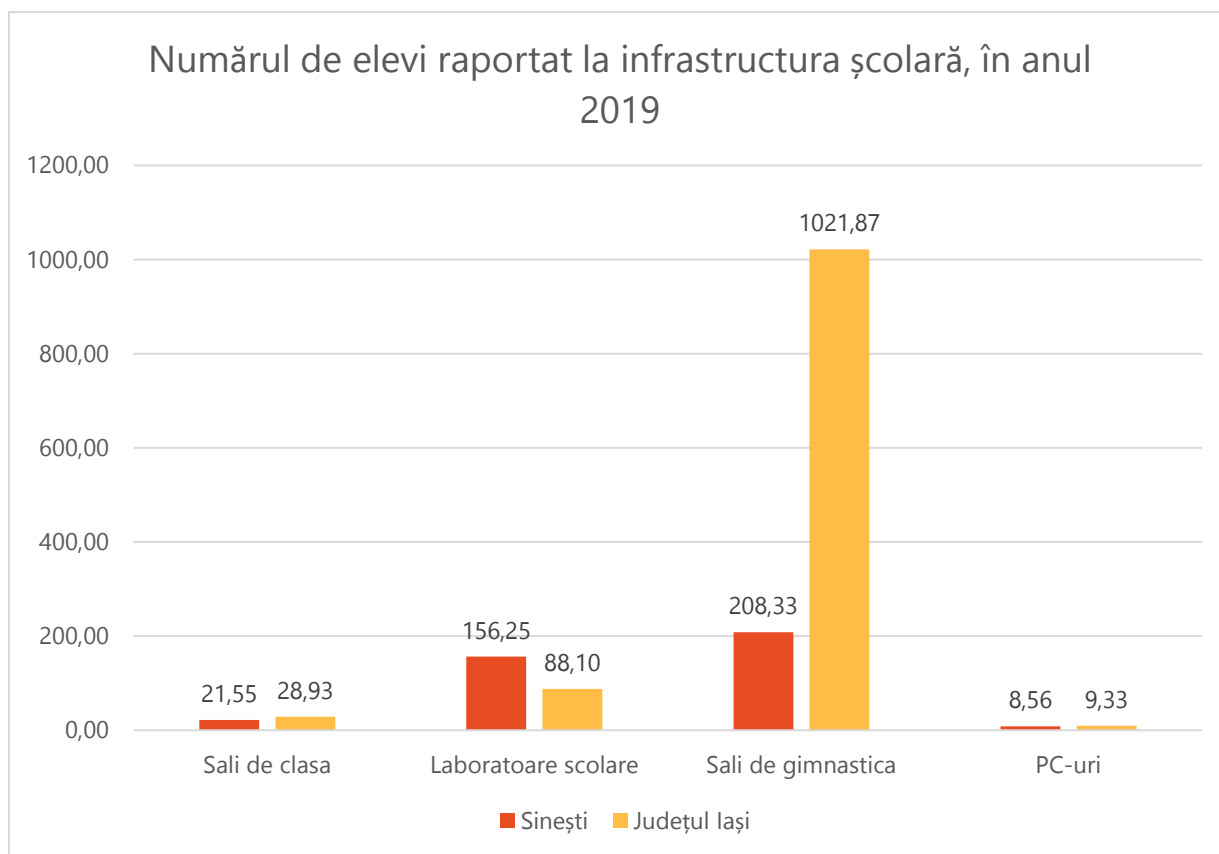
Populația școlară

Potrivit Institutului Național de Statistică, în anul 2019 populația școlară din comuna Sinești cuprindea 625 elevi.

Din numărul total de elevi din anul 2019, 21,1% sunt elevi înscriși în învățământul preșcolar (132 elevi), 42,4% sunt elevi înscriși în învățământul primar (265 elevi) și 36,5% sunt elevi înscriși în învățământul gimnazial (228 elevi).

Sursa: Institutul Național de Statistică

Suficiența sau insuficiența infrastructurii educaționale nu este reflectată de numărul brut al sălilor de clasă, laboratoarelor sau altor astfel de categorii, ci de raportarea populației școlare la aceste elemente de infrastructură școlară.

Astfel, la nivel local la o sală de clasă revin 21,55 elevi, această valoare fiind inferioară celei de la nivel județean (28,93 elevi/sală), ceea ce înseamnă că infrastructura școlară existentă în comuna Sinești este suficientă și nu este suprasolicitată.

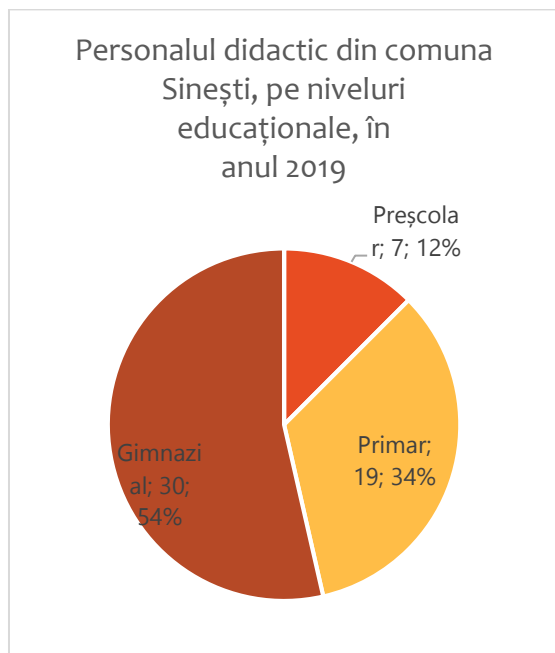
În anul 2019 la un PC reveneau 8,56 elevi, valoare mai mică decât media de la nivel județean, ceea ce înseamnă că solicitarea infrastructurii educaționale este mai scăzută în Sinești.

Singura categorie de infrastructură educațională care prezintă o valoare mai mare, deci mai defavorabilă decât cea prezentă la nivelul județului Iași este cea a laboratoarelor școlare.

Personalul didactic

În ceea ce privește personalul didactic din comuna Sinești, conform Institutului Național de Statistică, în anul 2019 activau în unitățile școlare de la nivel local 56 cadre didactice. Din cele 56 de cadre didactice, 7 (12,5%) deservește nivelul preșcolar, 19 (33,9%) nivelul primar și 30 (53,6%) nivelul gimnazial.

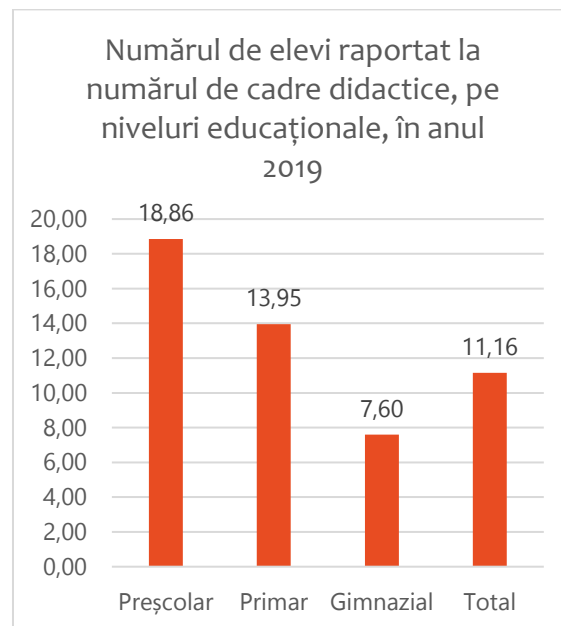
Strategia de dezvoltare locală a comunei Sinești, județul Iași
pentru perioada 2021-2027

Sursa: Institutul Național de Statistică

La un cadru didactic din comuna Sinești revin 11,16, elevi în anul 2019, în timp ce la nivelul cadrelor didactice din nivelul preșcolar, la un educator revin 18,86 elevi.

Pe de altă parte, la un cadru didactic din ciclul gimnazial revin aproximativ 7,6 elevi, iar la un cadru didactic din învățământul primar revin 13,95 copii.

Sursa: Institutul Național de Statistică

Se constată astfel un echilibru între numărul cadrelor didactice existente și numărul elevilor înscriși.

Cultură

Infrastructura culturală și sportivă

În comuna Sinești există în implementare un proiect de dezvoltare care prevede construirea unui cămin cultural.

În căminul cultural se vor desfășura activități cultural-sportive, datini și obiceiuri la sărbătorile de iarnă, serbări la sfârșit de an școlar, spectacole de muzică populară și ușoară, organizarea de întâlniri cu cetățenii satelor pe diverse teme etc.

Monumente istorice

Trei obiective din comuna Sinești sunt incluse în lista monumentelor istorice din județul Iași ca monumente de interes local. Unul este situl arheologic „Șesul de la Osoi”, aflat la 400 m nord-vest de școala din Osoi, și care cuprinde urme de așezări din perioada Latène (cultura geto-dacică) și din Epoca Medievală (secolele al XV-lea–al XVIII-lea). Celelalte două sunt clasificate ca monumente de arhitectură: biserica „Adormirea Maicii Domnului” (1820) și biserica de lemn „Buna Vestire” (1717), ambele din satul Sinești.

Viața spirituală

În comuna Sinești există patru biserici de cult creștin ortodox, situate în satele componente:

- Biserica ortodoxă “Sf. Petru și Pavel” – satul Bocnița;
- Biserica ortodoxă “Sf. Treime” – satul Stornești;

- Biserica ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului” – Sinești;
- Biserica ortodoxă „Sfinții Constantin și Elena”.

Turismul

Din punct de vedere al potențialului turistic, comuna Sinești se remarcă prin:

- cadrul natural atractiv și nepoluat;
- zonă bine împădurită, cu un fond silvic ce ocupă 49 % din suprafața totală a comunei;
- situri arheologice și monumente.

Din punct de vedere turistic, trebuie menționată apartenența comunei Sinești la vechiul ținut al Cârligăturii, situat în partea de sud-vest a județului Iași, caracterizat prin numărul mare al bisericilor de lemn.

Comuna nu dispune de structuri turistice de cazare, și nu valorifică monumentele mai sus menționate, acestea putând fi amenajate și incluse în circuite turistice la nivel de județ.

Biblioteci

Biblioteca este parte integrată a procesului educațional, partener cheie în educație. Conform Institutului Național de Statistică, în anul 2019 se găseau la dispoziția cititorilor 4 biblioteci, din care una publică.

Numărul de volume existente în bibliotecile de la nivel local este de 17.687 bucăți. În același an, 6.858 de volume au fost eliberate către cititori, numărul cititorilor activi din comună fiind de 813 persoane.

Activitatea bibliotecilor din comuna Sinești, în anul 2019

Indicator	Număr
Biblioteci - total	4
Biblioteci publice	1
Volume existente	17.687
Cititori activi	813
Volume eliberate	6.858
Personal angajat	1

Sursa: Institutul Național de Statistică

Sănătate și asistență socială

Infrastructura medicală

Prezentarea gradului de asigurare a populației cu asistență medicală reprezintă un aspect extrem de important în analiza nivelului de trai. Potrivit INS, în comuna Sinești funcționau, în anul 2019, 3 cabinete medicale de familie și o farmacie. O parte din unitățile sanitare din comună se află în proprietate privată și sunt uzate fizic și moral.

Primăria comunei Sinești intenționează să implementeze un proiect ce are ca

obiectiv construirea și dotarea unui dispensar uman în satul Sinești.

Personal medico-sanitar

În ceea ce privește personalul medico-sanitar din comuna Sinești, acesta este format din 2 medici de familie, 2 farmaciști și 5 persoane angajate ca personal mediu sanitar. Numărul locuitorilor din comuna Sinești care revin la un medic de familie este de 2217 persoane, la nivel regional înregistrându-se un număr de 2464 locuitori/medic familie și la nivel național 1846 locuitori/medic de familie.

O situație identică se înregistrează și în ceea ce privește numărul locuitorilor care revin la un farmacist: 2217 persoane în comuna Sinești, față de 1479 persoane la nivelul Regiunii Nord-Est și 1260 persoane la nivel național.

Per ansamblu, putem afirma că personalul medico-sanitar din comuna Sinești este suprasolicitat, la un cadru medical revenind un număr foarte ridicat de locuitori.

Servicii sociale

Asistența socială presupune un ansamblu complex de măsuri și acțiuni realizate pentru a răspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, în vederea prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate sau dependență, pentru prevenirea marginalizării și excluderii sociale, în vederea promovării incluziunii sociale, având ca scop creșterea calității vieții.

Pe plan local, rezultatele activității în domeniul asistenței sociale sunt satisfăcătoare, urmărindu-se ca toate cazurile apărute să fie rezolvate la nivelul Primăriei Sinești.

Activitatea serviciului social constă în identificarea și consilierea persoanelor singure și persoanelor aflate în situații de risc, instrumentarea dosarelor pentru alocații complementare de stat (de susținere), instrumentarea dosarelor pentru ajutor social conform Legii 416 / 2001, instrumentarea dosarelor pentru persoanele cu handicap conform Legii 448 / 2006, instrumentarea dosarelor pentru ajutoarele de încălzire a locuinței, instrumentarea dosarelor pentru protecția și promovarea dreptului copilului conform Legii 272 / 2004.

Serviciul de salubritate și spații verzi

În comuna Sinești colectarea deșeurilor este realizată de către un agent care strânge în fiecare săptămână resturile menajere și deșeurile reciclabile.

Amenajarea de spații verzi în comuna Sinești asigură un aspect estetic acesteia, dar și un element de echilibru și confort pentru locuitori și vizitatori. În plus, spațiile verzi contribuie la realizarea echilibrului ecologic.

Primăria comunei Sinești a implementat un proiect ce a avut ca obiectiv dotarea spațiilor verzi și agrement public în satele comunei Sinești, dar are în vedere și alte proiecte de amenajare a spațiilor de recreere din comună.

Siguranța publică

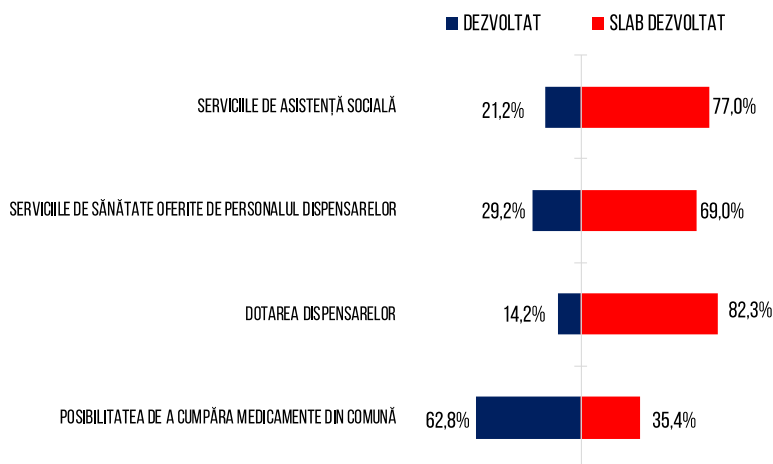
Conform Primăriei Comunei Sinești, principalele probleme de siguranță de la nivel local sunt:

- Furturi din societăți și locuințe
- Furturi de produse agricole
- Probleme privind cazurile de violență/conflicte între diverse grupuri sau persoane

Opiniile comunității

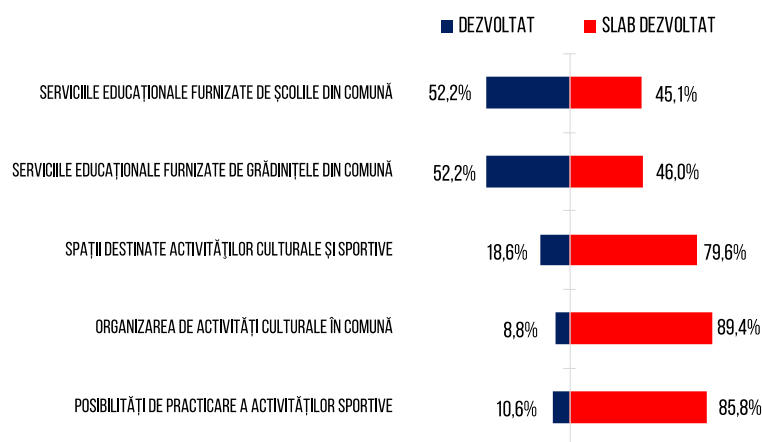
Posibilitatea de a cumpăra medicamente din comună este considerat singurul domeniu dezvoltat din această secțiune cu 62,8% dintre respondenții comunei Sinești.

82,3% dintre respondenții studiului consideră dotarea dispensarele din comună un domeniu slab dezvoltat, urmat de 77,0% dintre respondenți care consideră serviciile de asistență socială un domeniu slab dezvoltat. 69,0% dintre respondenții studiului realizat în comuna Sinești, consideră că serviciile de sănătate oferite de personalul dispensarelor sunt un domeniu slab dezvoltat.

Cel mai dezvoltat domeniu din aceasta secțiune după părerea locuitorilor comunei Sinești sunt serviciile educaționale furnizate de grădinițele din comună și serviciile educaționale furnizate de școlile din comună conform 52,2% din respondenți.

89,4% dintre respondenți consideră organizarea de activități culturale în comună un domeniu slab dezvoltat, urmat de 85,8% dintre respondenți care consideră că posibilitățile de practicare a activităților sportive sunt un domeniu slab dezvoltat și spațiile destinate activităților culturale și sportive cu 79,6%.

2.6 Mediu

Calitatea aerului

Monitorizarea calității aerului ocupă un loc esențial în fundamentarea strategiilor în domeniu, deoarece atmosfera este cel mai larg vector de propagare al poluanților.

Datorită faptului că în zonă industria este slab dezvoltată, gradul de poluare al aerului nu este mare. Astfel, singurele surse de poluare sunt emisiile mijloacelor de transport auto și cele datorate folosirii necorespunzătoare a mijloacelor de administrare a îngrășămintelor chimice.

Calitatea aerului poate fi alterată din cauza traficului rutier prin emisia de noxe, praful datorat străzilor parțial asfaltate sau neasfaltate.

De asemenea, poluarea poate surveni în timpul campaniilor agricole când datorită vântului ajung cantități mari de praf și pulberi în zonele locuibile.

Pentru îmbunătățirea microclimatului cu aer curat, se vor lua măsuri de împădurire a unor suprafețe, pe terenuri degradate și improprii agriculturii.

Calitatea apei

Supravegherea calității apelor are drept scop protecția împotriva efectelor nocive ale poluării și implică două etape: cunoașterea calității apei și măsurile de protecție a acestora.

Din punct de vedere al poluării apelor din comuna Sinești, se remarcă următoarele aspecte:

- poluarea apelor de suprafață și a pânzei freatice cauzată de slaba dezvoltare a rețelei de canalizare, locuitorii practicând sistemul de latrine uscate sau bazine vidanjabile
- poluarea apelor freatice cu nitrați din depozitele de gunoi de grajd

Calitatea apelor poate fi deteriorată prin deversări de reziduuri necontrolate direct în apele curgătoare de la unități de producție și gospodării individuale.

Calitatea apelor subterane poate fi alterată din pricina lipsei rețelei de canalizare pe întreg teritoriul comunei și folosirii în gospodării a foselor impropriu realizate.

Se impune respectarea zonelor de protecție a apelor de suprafață, interzicerea oricăror deversări necontrolate de ape uzate, reziduuri și depozitarea de deșeuri pe cursurile de apă, interzicerea construirii de locuințe și anexe gospodărești în zonele de protecție a cursurilor de apă și în zonele inundabile.

Calitatea solului

Solul este un factor de mediu fundamental ce trebuie protejat cu aceeași atenție ca aerul și apa, fiind factorul principal al asigurării hranei oamenilor, animalelor și plantelor.

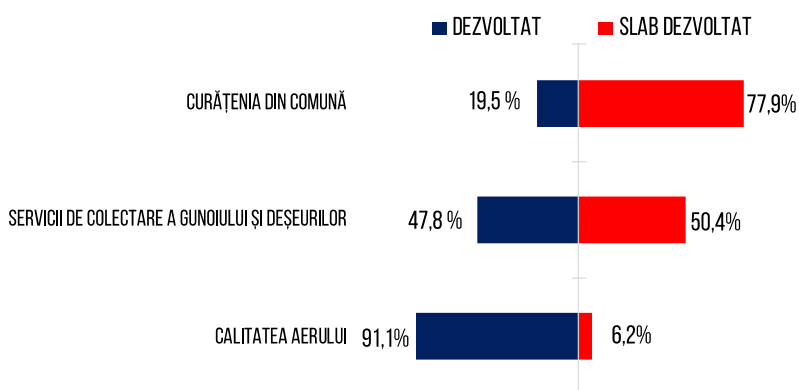
Din punct de vedere al poluării solurilor din comuna Sinești, se remarcă următoarele aspecte:

- depozitarea neadecvată a deșeurilor menajere în extravilanul localităților
- defrișarea suprafețelor forestiere care conduce la o degradare a solului și crearea unui dezechilibru al ecosistemului.

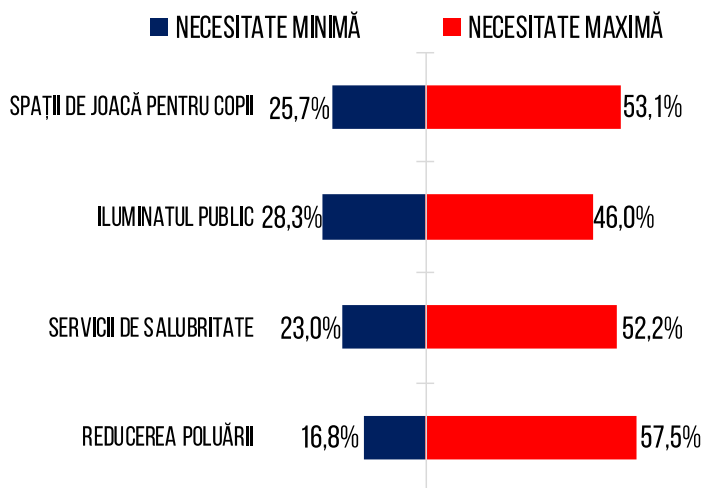
Calitatea solului poate fi alterată datorită depozitării necontrolate a deșeurilor menajere produse în gospodării și unități de producție sau comerciale care refuză încheierea contractelor de salubritate.

Opiniile comunității

Calitatea aerului este considerată un domeniu dezvoltat de către 91,1% dintre respondenții comunei Sinești, județul Iași. 47,8 % dintre respondenți sunt mulțumiți de serviciile de colectare a gunoiului și a deșeurilor din comună, considerând acest domeniu dezvoltat. Însă 50,4% dintre respondenți consideră acest domeniu slab dezvoltat. Curățenia din comună este considerat un domeniu slab dezvoltat de către 77,9 % dintre respondenți.

Locuitorii comunei Sinești consideră că următoarele domenii au nevoie urgentă de îmbunătățire în următoarea ordine: reducerea poluării conform 57,5%, spațiile de joacă pentru copii conform 53,1% dintre respondenții comunei Sinești, serviciile de salubritate conform 52,2% și iluminatul public conform 46,0%. Pentru această secțiune s-a înregistrat o rată de non-răspunsuri de peste 20,0% pentru toate domeniile prezentate.

2.7 Analiza SWOT

Fundamentarea și utilizarea unei strategii la nivelul teritoriului comunei Sinești reprezintă o componentă-cheie în vederea identificării și realizării unor investiții cu un impact eficient și eficace, în domeniul dezvoltării locale. Obiectivul principal al strategiilor de dezvoltare este de a îmbunătăți performanțele economice ale comunei, prin sprijinirea activităților cu potențial de dezvoltare.

O strategie inteligentă presupune cunoașterea punctelor forte și slabe care definesc un teritoriu, o bună guvernare și îndreptarea eforturilor într-o direcție comună a tuturor părților implicate sau interesate.

În procesul de elaborare a strategiei, s-a folosit analiza SWOT ca instrument managerial, pentru evaluarea și prezentarea sintetică a aspectelor celor mai importante care vor afecta, direct sau indirect, evoluția viitoare a comunei Sinești.

Analiza SWOT reprezintă instrumentul de stabilire a punctelor slabe și tari ale comunei, precum și a oportunităților și dificultăților cu care aceasta se confruntă.

Problemele cheie au fost identificate pe baza concluziilor analizei premergătoare și prezentate în cadrul unei matrice.

Punctele tari se referă la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile de care comunitatea dispune și care sunt superioare celor deținute de alte comunități similare.

Punctele slabe se referă la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile insuficiente sau de o calitate inferioară celor deținute de alte comunități similare.

Oportunitățile se referă la mediul extern și reprezintă suma evoluțiilor favorabile ale mediului de ansamblu al țării, care poate îmbrăca forme extrem de diferite plecând de la schimbările legislative, integrarea europeană și posibilitatea oferită comunității de a se dezvolta într-o formă superioară pe ansamblu sau pe domenii de interes.

Amenințările se referă la mediul extern și reprezintă evoluțiile defavorabile ale acestuia privite în ansamblu, care pot îmbrăca forme extrem de diferite, plecând de la schimbările de mentalitate, lacunele legislative și evoluțiile economice negative sau instabile care afectează capacitatea comunității de a atinge obiectivele strategice pe care și le propune.

Analiza SWOT are rolul de a crea o viziune clară asupra elementelor cu potențial de valorificare și dispunerea acestora sub formă de priorități.

Astfel, elaborarea analizei SWOT reprezintă următoarea etapă esențială în cadrul strategiei de dezvoltare locală durabilă, efectuată după analiza contextului actual al teritoriului comunei Sinești, necesară fundamentării unui plan bine stabilit al investițiilor viitoare în vederea dezvoltării locale a comunei.

DEMOGRAFIE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Distribuția echilibrată a populației pe sexe: 48% de sex feminin și 52% de sex masculin; - Rata pozitivă a sporului natural al populației din perioada 2010-2018; - Raport de dependență demografică mediu; 	<ul style="list-style-type: none"> - Evoluția negativă a populației stabile a comunei în perioada 2010-2020; - Fluctuații ale sporului natural în perioada 2015-2019; - Soldul negativ al schimbărilor de domiciliu și al schimbărilor de reședință din perioada 2014-2020; - Nivelul scăzut de îmbătrânire demografică a populației
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea atractivității comunei în vederea menținerii și atragerii populației; - Încurajarea politicilor pro-nataliste; - Dezvoltarea economică sustenabilă a zonei poate determina reîntoarcerea populației plecate la muncă în străinătate; 	<ul style="list-style-type: none"> - Migrarea populației în străinătate; - Creșterea raportului de dependență demografică; - Îmbătrânirea populației pe fondul migrației tinerilor;
ECONOMIE - agenți economici, forța de muncă	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Forță de muncă capabilă să se adapteze la diferite ramuri economice; - Rata șomajului la nivelul comunei (doar 1,7% în luna ianuarie 2020, față de rata județeană de 2,3%); - 	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel scăzut al forței de muncă angajată în activități non-agricole; - Oferta de calificare nu este suficient de diversificată;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea mediului antreprenorial prin intermediul fondurilor europene; - Potențialul de dezvoltare a comunei, ca urmare a poziționării acesteia; - Structurile de sprijin a afacerilor existente în județul Iași; - Forța de muncă ieftină poate conduce la înființarea de noi întreprinderi; 	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel ridicat de fiscalitate și birocrație excesivă; - Lipsa lichidităților poate conduce la falimentarea unităților locale active de tip microîntreprinderi și chiar a celor medii; - Lipsa informării populației cu privire la procedura de înființare a unei afaceri; - Creșterea ratei inflației și creșterea ratei șomajului vor conduce implicit la

-
- Existența programelor guvernamentale de susținere a sectorului IMM;	scăderea puterii de cumpărare a produselor și serviciilor în rândul populației;
- Încurajarea și dezvoltarea parteneriatelor de tip public-privat;	- Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și cofinanțarea proiectelor europene;
- Cooperarea mediului privat cu autoritățile publice locale, cu instituțiile de învățământ superior și centrele de cercetare și dezvoltare;	- Instabilitate legislativă;
- Accesul la programe de pregătire profesională, de calificare și de dezvoltare antreprenorială;	- Migrația forței de muncă calificate în afara județului și în afara granițelor țării;
- Potențial de atragere a investitorilor;	
-

ECONOMIE - agricultură	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Condiții climatice locale favorabile agriculturii; - Efectivul de animale bogat și diversificat; - Existența Asociației Grupul de Acțiune Locală Stejarul	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa sistemelor de irigații; - Lipsa grădinilor de legume și a solarilor pe suprafețe extinse în vederea obținerii de producție cu valoare înaltă (producții profitabile); - Nivelul scăzut al educației și formării profesionale în agricultură și silvicultură; - Pondere ridicată a agricultorilor vârstnici; - Inexistența unor instalații și echipamente necesare pentru managementul gunoiului de grajd (în special pentru depozitarea acestuia);
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Potențial pentru producția și comercializarea de produse ecologice; - Construirea unei piețe agroalimentare/centru de colectare; - Posibilitatea de a dezvolta rețele locale de desfacere și lanțuri alimentare - Susținerea la nivelul UE a instrumentelor de gestionare a riscurilor și a instrumentelor în agricultură; - Potențial de atragere a fondurilor europene pentru dezvoltare rurală (sprijinirea fermelor mici, instalarea tinerilor fermieri, modernizarea fermelor existente); - Posibilitatea introducerii de abordări inovative în agricultură prin intermediul Asociației Grupul de Acțiune Locală Stejarul	<ul style="list-style-type: none"> - Fluctuația producțiilor anuale a ramurii vegetale; - Competiția producătorilor externi; - Scăderea puterii de cumpărare a consumatorilor; - Apariția fenomenelor meteorologice extreme, precum secete, ploi abundente, ce pot periclita producția agricolă; - Alterarea și pierderea patrimoniului și a tradițiilor rurale;

NIVELUL DE TRAI	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea fondului de locuințe de la nivel local; - Creșterea numărului de locuințe terminate în ultimii ani; - Spații verzi și locuri de joacă pentru copii; -	<ul style="list-style-type: none"> - Ponderea scăzută a locuințelor care dispun de baie interioară; - Posibilități reduse de petrecere a timpului liber; - Lipsa locurilor de agrement
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Programele de reabilitare termică a clădirilor care pot duce la o îmbunătățire a aspectului general al comunei; - Programele guvernamentale de îmbunătățire a fondului locativ; - Existența programelor bancare care sprijină tinerele familii să își cumpere sau să își construiască o locuință; - Dezvoltarea de locuințe sociale;	<ul style="list-style-type: none"> - Apariția unor hazarduri naturale (inundații, alunecări de teren) poate duce la afectarea fondului locativ;

INFRASTRUCTURĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Existența rețelei de electricitate ce acoperă integral teritoriul comunei; - Existența sistemului de alimentare cu apă - Prezența rețelei de telecomunicații în toate satele comunei (telefonie fixă și mobilă, internet); - Existența la nivel local a unui sistem de transport; - Rețea de iluminat stradal bine dezvoltată; - Starea drumurilor care fac legătura cu orașele din apropiere dezvoltată;	<ul style="list-style-type: none"> - Inexistența unei rețele de alimentare cu gaze naturale; - Starea drumurilor locale și a trotuarelor din comună slab dezvoltată; - Gradul mic de asfaltare al drumurilor; - Lipsa racordurilor la sistemul de canalizare;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Finanțări pentru dezvoltarea infrastructurii de utilități (alimentare cu apă, cu gaze naturale, canalizare etc.); - Reabilitarea podurilor, podețelor, drumurilor și aleilor; - Dezvoltarea unor trasee pentru piste de biciclete; - Modernizarea și extinderea drumurilor comunale, sătești, de exploatare.	<ul style="list-style-type: none"> - Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și cofinanțarea proiectelor; - Fonduri limitate, concurența mare la nivelul programelor de finanțare;

EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

PUNCTE TARI

- Funcționarea la nivel local a unei biblioteci publice și a bibliotecilor școlare;
- Serviciile educaționale dezvoltate furnizate de școlile din comună;
- Existența în comuna a 4 școli și a 4 grădinițe;

PUNCTE SLABE

- Buget insuficient alocat învățământului public;
- Dotare materială la limita necesarului unităților;
- Recurgerea la finanțare paralelă prin aportul familiilor;
- Lipsa laboratoarelor și atelierelor școlare;
- Rata ridicată a fenomenului abandon școlar;
- Rata ridicată a absenteismului școlar;
- Promovabilitate scăzută la examenul de bacalaureat și testare națională;

OPORTUNITĂȚI

- Consilierea elevilor și a părinților;
- Finanțări pentru reabilitarea și construcția de infrastructură școlară;
- Oportunități de finanțare a proiectelor de mobilitate școlară, proiecte de parteneriat strategic etc. (Erasmus);
- Implementarea unor proiecte pentru prevenirea abandonului școlar, proiecte de tipul „A doua șansă” etc.;
- Accesarea unor programe educaționale integrate;
- Finanțarea unor proiecte culturale;
- Promovarea tradițiilor, valorilor și culturii;

AMENINȚĂRI

- Creșterea fenomenului de părăsire timpurie a școlii ca urmare a creșterii sărăciei și excluziunii sociale;
- Scăderea calității învățământului la toate nivelele și scăderea nivelului de cunoștințe al absolvenților;
- Accentuarea dezinteresului elevilor față de procesul educațional;
- Migrarea cadrelor didactice din sistemul educațional întrucât nu sunt motivate și nu le sunt asigurate condițiile adecvate pentru desfășurarea activității.
- Pierderea patrimoniului cultural imaterial (obiceiuri, tradiții, port popular, gastronomie);
- Scăderea interesului populației pentru menținerea tradițiilor și obiceiurilor din comună;

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

PUNCTE TARI

- Serviciile dezvoltate oferite de personalul dispensarului
- Existența a două cabinete medicale, și o farmacie.
- Implicarea activă a autorităților locale în problemele comunității;
- Acordarea cu atenție a serviciilor sociale în vederea rezolvării situațiilor specifice din comunitate;
- Servicii sociale dezvoltate;

PUNCTE SLABE

- Slaba dotare a dispensarului;
- Personal medico-sanitar suprasolicitat;
- Sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă;
- Existența la nivel local a persoanelor fără ocupație și a șomerilor (indemnizați și ne-indemnizați);
- Număr mare de persoane cărora li se acordă venitul minim garantat/familii cu nici un venit;
- Lipsa centrelor sociale pentru bătrâni;

OPORTUNITĂȚI

- Investiții pentru înființarea, modernizarea, reabilitarea și dotarea corespunzătoare a structurilor sanitare;
- Existența politicilor de stimulare a medicilor de a practica în mediul rural;
- Dezvoltarea de proiecte de responsabilitate socială;
- Implementarea unor campanii de educare a populației cu privire la domeniul sănătății;
- Perfecționarea personalului implicat în furnizarea serviciilor sociale;
- Reintegrarea pe piața muncii a persoanelor expuse riscului de excluziune socială;
- Oportunitățile de finanțare din Fonduri Structurale;
- Existența cadrului legislativ ce creează facilități pentru mediul economic ce angajează persoane din grupurile vulnerabile în vederea integrării acestora în societate;
- Construirea unui centru social pentru persoanele aflate în situații de risc;

AMENINȚĂRI

- Posibilitățile limitate ale autorităților publice locale de susținere financiară a investițiilor din domeniul sanitar;
- Condiții dure de funcționare a centrelor medicale multifuncționale;
- Existența unui număr redus de surse de finanțare pentru medicina primară;
- Accentuarea sărăciei în anumite zone conduce la creșterea gradului de excluziune socială;
- Marginalizarea și excluderea socială a tinerilor care părăsesc sistemul de ocrotire a minorului;
- Lipsa ofertelor de muncă pentru grupurile vulnerabile;

SERVICII DE SALUBRITATE ȘI SIGURANȚA PUBLICĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Existența serviciului de colectare selectivă a deșeurilor;	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa personalului și a dotărilor din cadrul Poliției Locale; - Lipsa de educație a oamenilor în ceea ce privește colectarea selectivă a deșeurilor; - Slaba dezvoltare a curățeniei din comună;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Implementarea de campanii de conștientizare a populației privind beneficiile colectării selective a deșeurilor; - Montarea camerelor de supraveghere video în zonele cu infracționalitate ridicată; - Implicarea populației în activitățile de educație ecologică;	<ul style="list-style-type: none"> - Dezinteres din partea populației și a agenților economici față de colectarea selectivă a deșeurilor la sursă și față de problemele de mediu, în general;

MEDIU	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Emisii scăzute de poluanți atmosferici; - Ponderea foarte ridicată a fondului forestier din totalul suprafeței comunei;	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa canalizării și a stației de epurare; - Terenuri afectate de nitrați din activități agricole; - Depozitarea neecologică a deșeurilor menajere din extravilanul localităților; - Lipsa infrastructurii de colectare selectivă a deșeurilor;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Extinderea colectării selective a deșeurilor la nivelul tuturor gospodăriilor; - Implementarea de campanii de conștientizare a populației privind beneficiile colectării selective a deșeurilor; - Dezvoltarea voluntariatului și a spiritului civic; - Implicarea populației în activitățile de educație ecologică; - Măsuri de împădurire a unor suprafețe, pe terenuri degradate și impropriei agriculturii; - Dezvoltarea de parteneriate în vederea protecției mediului.	<ul style="list-style-type: none"> - Risc permanent pentru degradarea factorilor de mediu; - Absența resurselor financiare pentru conectarea la sistemele centralizat de canalizare; - Creșterea presiunilor asupra mediului prin deversarea necontrolată a apelor uzate menajere; - Incapacitatea susținerii cofinanțării proiectelor în acest domeniu.

3. STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Viziunea 2027

Viziunea de dezvoltare a comunei Sinești reflectă dezideratul care se dorește a fi atins în anul 2027, prin implementarea planului de măsuri și proiecte, menținând în același timp echilibrul între cei trei piloni ai dezvoltării durabile locale – dezvoltarea socială, dezvoltarea economică și protejarea mediului înconjurător.

Modernizarea infrastructurii, asigurarea accesului cetățenilor la utilități, îmbunătățirea serviciilor de transport în comun, crearea de parcuri și spații verzi, valorificarea zonelor și obiectivelor turistice, atragerea de investitori care să creeze locuri de muncă și care să valorifice resursele comunei, dotarea cu echipamente agricole, crearea de oportunități pentru copii și tineri reprezintă principalele repere ale viziunii de dezvoltare locală a comunei Sinești.

Pe de altă parte, atât dezvoltarea economică cât și îmbunătățirea calității vieții populației trebuie să se realizeze sustenabil, ținând cont de principiile dezvoltării durabile.

3.1. Obiectivele strategiei de dezvoltare locală

Strategia de dezvoltare a comunei Sinești este o strategie pe termen lung care necesită o atenție deosebită în ceea ce privește obiectivele și rezultatele acesteia.

Obiectivul general de dezvoltare a comunei Sinești constă în îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei, prin consolidarea poziției economice, sociale și asigurarea serviciilor publice necesare în scopul apropierii standardului general de dezvoltare către nivelul unor comunități similare din Uniunea Europeană.

Obiectivele specifice principale sunt:

- ✓ Creșterea acoperirii serviciilor de apă și canalizare
- ✓ Stimularea dezvoltării economice în zonă și creșterea nivelului de trai al populației, prin diversificarea activităților economice;
- ✓ Dezvoltarea și modernizarea serviciilor publice prin modernizarea infrastructurii de învățământ
- ✓ Îmbunătățirea managementului deșeurilor și protejarea solului, apei și cadrului natural.

Îndeplinirea obiectivelor specifice este posibilă prin implementarea de proiecte, comuna Sinești urmărind să fructifice în acest scop oportunitățile de finanțare europene și naționale disponibile.

Atragerea investitorilor are un rol central în îndeplinirea obiectivului general și a obiectivelor strategice și specifice. Aceștia nu doar că vor oferi locuri de muncă populației din comună, dar vor contribui semnificativ și la creșterea bugetului local, susținând finanțarea investițiilor din alte sectoare: agricol, turism, transport public, educație, infraționalitate etc.

serviciilor publice și sociale, protecția mediului.

Pentru a atinge obiectivul general al Strategiei de dezvoltare locală 2021-2027, comuna Sinești își va canaliza eforturile asupra unor priorități de dezvoltare principale concrete: dezvoltarea infrastructurii de utilități, dezvoltarea economică, dezvoltarea infrastructurii pentru turism și agroturism, dezvoltarea

Obiectiv general

Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei

OS 1

Dezvoltarea infrastructurii fizice prin modernizarea rețelei de drumuri și dezvoltarea infrastructurii de utilități

OS 2

Stimularea dezvoltării economice în zonă și creșterea nivelului de trai al populației, prin diversificarea activităților economice

OS 3

Dezvoltarea și modernizarea serviciilor publice prin modernizarea infrastructurii de învățământ, cultură, sănătate și servicii sociale

OS 4

Îmbunătățirea managementului deșeurilor și protejarea solului, apei și cadrului natural

Priorități de dezvoltare

Strategia de dezvoltare conține priorități și direcții de dezvoltare care se vor concretiza în proiecte de dezvoltare ce vor putea fi finanțate de la bugetul local, de la bugetul de stat și din fonduri structurale europene.

Prioritățile și direcțiile de dezvoltare au fost stabilite în conformitate cu nevoile comunei ce au rezultat atât din analiza SWOT, cât și din cercetarea efectuată. Principalele priorități de dezvoltare ale comunei Sinești pentru perioada 2021-2027 sunt: P1 - Dezvoltarea infrastructurii, P2 - Dezvoltarea economică, P3 - Dezvoltarea serviciilor publice și sociale P4 - Protecția mediului. Prioritizarea investițiilor este un demers important

pentru administrația publică locală, deși implementarea proiectelor este condiționată de disponibilitatea fondurilor de finanțare (tipuri de fonduri, perioade de accesare, condiții de eligibilitate etc.). Astfel, condiționată de deschiderea liniilor de finanțare într-un anumit domeniu, administrația publică va implementa un proiect a cărui prioritate este mai scăzută decât cea a altui proiect pentru care nu există încă linii de finanțare deschise.

Prioritatea 1 - Dezvoltarea infrastructurii

Dezvoltarea infrastructurii este considerată prioritatea nr. 1 a comunei Sinești, deoarece în urma cercetării efectuate la nivelul comunei a reieșit faptul că este nevoie de îmbunătățirea situației infrastructurii (canalizare, apă, gaz metan, drumuri, electricitate) și creșterea gradului de conectare a populației la utilități și reducerea pierderilor cauzate de rețelele învechite.

Obiectivul general al acestei priorități constă în restructurarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnice, ca factor de echilibru în amenajarea teritoriului, în conformitate cu cerințele de integrare în Comunitatea Europeană.

Direcțiile de dezvoltare ale Priorității 1 sunt:

- D1.1 Înființare rețea de distribuție gaze naturale
- D1.2 Modernizarea rețelei de alimentare apă și înființarea sistemului de canalizare
- D1.3 Dezvoltarea rețelei de drumuri și trotuare
- D1.4 Modernizarea și extinderea iluminatului stradal
- D1.5 Îmbunătățirea rețelei de energie electrică și termică
- D1.6 Îmbunătățirea serviciilor de transport în comun

Dezvoltarea infrastructurii este necesară nu doar pentru atragerea investitorilor și susținerea mediului de afaceri local, ci și

pentru îmbunătățirea calității vieții populației.

Prioritatea 2 - Dezvoltarea economică

Prioritatea nr. 2 la nivelul comunei Sinești este Dezvoltarea economică, administrația publică locală urmând a lua măsuri pentru atragerea de noi investitori.

Obiectivul general al acestei priorități constă în ridicarea nivelului de trai al populației, prin îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare economică a comunei.

Direcțiile de dezvoltare ale Priorității 2 sunt:

- D2.1. Dezvoltarea mediului de afaceri
- D2.2. Forța de muncă
- D2.3. Dezvoltarea sectorului agricol
- D2.4. Dezvoltarea turismului

Prin implementarea de proiecte pe direcțiile de dezvoltare stabilite, se vizează diversificarea economiei locale și crearea de locuri de muncă pentru populația din comună. În acest fel, vor putea fi susținute și investițiile publice din Sinești, mediul economic contribuind la formarea unui buget local care să susțină îmbunătățirea serviciilor publice.

Prioritatea 3 - Dezvoltarea serviciilor publice

Dezvoltarea serviciilor publice este considerată a fi prioritatea nr. 3 a comunei Sinești, aici fiind incluse educația, sănătatea, serviciile sociale (asistență și

protecție socială), salubritatea, siguranța și ordinea publică.

Obiectivul general al acestei priorități constă în creșterea calității vieții locuitorilor comunei, bazată pe implicarea comunității, civism cultură și conviețuire multietnică.

Direcțiile de dezvoltare ale Priorității 3 sunt:

- D3.1. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor educaționale
- D3.2. Administrație publică locală
- D3.3. Creșterea calității resurselor umane
- D3.4. Consolidarea managementului finanelor publice
- D3.5. Crearea locurilor de agrement
- D3.6. Dezvoltarea infrastructurii și activităților culturale
- D3.7. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de sănătate
- D3.8. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor sociale
- D3.9. Îmbunătățirea serviciilor de siguranță și ordine publică

Principalele investiții ce trebuie realizate pentru dezvoltarea serviciilor publice țin atât de modernizarea, cât și de dezvoltarea infrastructurii existente (unități educaționale, dispensare, instituții culturale).

În cadrul serviciilor publice, un rol aparte îl are salubritatea, rezolvarea problemelor întâmpinate din acest punct de vedere fiind stringentă.

Prioritatea 4 - Protecția mediului

Prioritatea 4 la nivelul comunei Sinești este protecția mediului. Pe de o parte, anumite probleme de mediu vor fi rezolvate odată cu implementarea proiectelor de investiții în infrastructură tehnico-edilitară, însă trebuie preîntâmpinate și problemele ce vor apărea odată cu dezvoltarea economică, creșterea populației stabile, creșterea traficului rutier prin comună etc.

Obiectivul general al priorității nr. 4 constă în prezervarea mediului înconjurător și combaterea poluării, precum și valorificarea durabilă a resurselor naturale, în concordanță cu cerințele și directivele impuse de standardele UE în domeniu.

Direcțiile de dezvoltare ale Priorității 4 sunt:

- D4.1. Dezvoltarea serviciilor de colectare și transport al deșeurilor
- D4.2. Intervenții pentru îmbunătățirea factorilor de mediu

3.2. Direcții de dezvoltare durabilă

D1.1. Înființare rețea de distribuție gaze naturale

Prioritatea	P1 - Dezvoltarea infrastructurii
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Înființarea unei rețele de distribuție gaze naturale în comuna Sinești, județul Iași - Creșterea gradului de conectare al populației la rețeaua de alimentare cu gaze naturale - Îmbunătățirea calității vieții prin ridicarea nivelului de confort al localnicilor
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Înființarea rețelei de distribuție a gazului metan - Înființare rețea de distribuție de gaze naturale de utilități publice pentru serviciul de alimentare cu gaze naturale al localităților din Sinești
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea gradului de conectare a locuințelor la rețelele de alimentare cu gaze naturale
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Consiliul Județean Iași
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D1.2. Modernizarea rețelei de alimentare apă și înființarea sistemului de canalizare

Prioritatea	P1 - Dezvoltarea infrastructurii
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea gradului de conectare al populației la rețelele de apă și de canalizare în satele comunei. Facilitarea accesului tuturor locuitorilor comunei la sistemul de alimentare cu apă și la sistemul de canalizare
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Înființarea și extinderea rețelelor de canalizare a apelor uzate și a stațiilor de epurare în satele comunei - Modernizarea și extinderea sistemului de alimentare cu apă în satele comunei
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea gradului de conectare a locuințelor la rețelele de alimentare cu apă și sistem de canalizare
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Consiliul Județean Iași - Furnizorii de utilități publice
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D1.3. Dezvoltarea rețelei de drumuri și trotuare

Prioritatea	P1 - Dezvoltarea infrastructurii
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea drumurilor, aleilor și trotuarelor comunei Sinești - Creșterea procentului de drumuri asfaltate - Creșterea numărului de km de trotuare
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizarea și extinderea drumurilor de pe raza comunei Sinești - Modernizarea drumurilor de pământ și pietruite - Înființarea de drumuri - Modernizarea drumurilor de exploatație agricolă - Reabilitarea și extinderea rețelei de drumuri colectoare - Modernizarea trotuarelor existente și amenajarea de trotuare și alei acolo unde nu există - Reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare pluvială - Amenajarea de piste pentru bicicliști și de spații pentru parcare bicicletelor - Crearea, modernizarea, reabilitarea, extinderea infrastructurii rutiere utilizate prioritar de transportul public nepoluant de călători - Modernizarea și extinderea sistemelor de protecție și siguranță rutieră - Îmbunătățirea sistemelor de marcaje rutiere - Reabilitarea și/sau construirea de poduri și podețe pe cursurile de apă existente în satele componente ale comunei Sinești
Rezultate estimate	- Nr.km Drumuri înființate/ modernizate
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Consiliul Județean Iași - CNI
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D1.4. Modernizarea și extinderea iluminatului stradal

Prioritatea	P1 - Dezvoltarea infrastructurii
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea eficienței energetice în domeniul iluminatului public - Îmbunătățirea calității serviciilor publice furnizate - Creșterea siguranței populației
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Extinderea și modernizarea rețelei de iluminat public - Utilizarea de solutii moderne și regenerabile pentru iluminatul public - Cresterea eficienței energetice prin utilizarea tehnologiilor de tip LED - Achiziția de sisteme integrate de telegestiune inteligentă pentru iluminatul public
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea numărului de stâlpi de iluminare stradală cu minim 5%; - Reducerea consumului de energie electrică necesară pentru iluminarea stradală cu minim 5%
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Consiliul Județean Iași - AFM
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D1.5. Dezvoltarea rețelei de energie electrică și termică

Prioritatea	P1 - Dezvoltarea infrastructurii
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Reabilitare termică și creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din comună - Îmbunătățirea calității serviciilor publice furnizate - Îmbunătățirea infrastructurii TV și de internet
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică - Modernizarea rețelei de alimentare cu energie electrică - Reabilitarea termică a clădirilor publice - Investiții în clădirile publice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare, după caz, în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie
Rezultate estimate	- Nr. clădiri publice din comună reabilitate termic
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Consiliul Județean Iași - Ministerul Mediului
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D1.6. Îmbunătățirea serviciilor de transport în comun

Prioritatea	P1 - Dezvoltarea infrastructurii
Obiective	- Îmbunătățirea infrastructurii de transport
Proiecte	- Amenajarea stațiilor de transport în comun - Contractarea unei companii private pentru servicii de transport public
Rezultate estimate	- Minim 3 stații de transport în comun amenajate - Minim 1 traseu de transport public
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	- Consiliul Local Sinești - Mediul de afaceri
Posibile surse de finanțare	- Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D2.1. Dezvoltarea mediului de afaceri

Prioritatea	P2 – Dezvoltarea economică
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea numărului de societăți comerciale din comună - Diversificarea activităților economice de la nivel local - Creșterea numărului de locuri de muncă - Îmbunătățirea colaborării dintre mediul de afaceri și autoritățile publice locale
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Acordarea de facilități pentru investitori, în funcție de natura activității și beneficiile pe care aceștia le-ar putea aduce bugetului local - Facilitarea accesului la utilități pentru întreprinderi - Promovarea oportunităților de investiții prin intermediul mijloacelor online și offline - Organizarea de campanii de informare pentru accesare de fonduri europene - Evaluarea cererii și ofertei de pe piața muncii - Implementarea de programe de formare antreprenorială și perfecționare profesională - Promovarea activităților de servicii/mică producție/meșteșuguri la nivel local și/sau național - Promovarea parteneriatelor de tip public-privat - Organizarea de consultări publice periodice între autoritățile locale și mediul de afaceri - Achiziția unor servicii de consultanță și formare pentru dezvoltarea unor competențe specifice operării soluțiilor de economie circulară - Investiții pentru facilitarea creșterii și dezvoltării tehnologice a companiilor - Investiții pentru facilitarea transformării digitale în cadrul U.A.T Sinești (digitalizare procese interne, dezvoltare de mail-room-uri digitale, etc). - Achiziționare servicii de securitate cibernetică pentru U.A.T. Sinești
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea numărului de întreprinderi cu cel puțin 5% - Reducerea numărului de șomeri cu minim 10% - Creșterea numărului de investiții realizate prin accesarea fondurilor europene de către mediul de afaceri
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Consiliul Județean Iași

Posibile surse de finanțare

- Fonduri europene
  - Fonduri guvernamentale
  - Buget local
  - Împrumuturi contractate
-

D2.2 Forța de muncă

Prioritatea	P2 – Dezvoltarea economică
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și integrare pe piața muncii a grupurilor dezavantajate - Facilitarea accesului la formare profesională în vederea calificării sau recalificării profesionale - Crearea de noi locuri de muncă, în diverse domenii de activitate
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Programe de formare, perfecționare, recalificare, reconversie profesională a adulților în vederea satisfacerii nevoilor locale ale pieței muncii și promovării adaptabilității angajaților - Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri - Promovarea oportunităților de ocupare pentru persoanele cu risc ridicat de excluziune - Programe de formare și instruire a adulților în diverse domenii de activitate - Promovarea programelor privind stoparea migrației tinerilor - Promovarea târgurilor de job-uri pentru a spori oportunitățile de a găsi un loc de muncă în rândul comunității
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea nivelului de instruire și calificare a locuitorilor - Creșterea ratei de ocupare a populației comunei cu minim 10%
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Consiliul Județean Iași - Camera de Comerț și Industrie Iași - Camera Agricolă Județeană Iași - Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D2.3. Dezvoltarea sectorului agricol

Prioritatea	P2 – Dezvoltarea economică
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Înființarea și modernizarea de piețe agroalimentare și târguri de animale - Dezvoltarea gradului de creștere a animalelor - Dotarea cu echipamente agricole - Valorificarea superioară a potențialului agricol existent - Diversificarea activitatilor agricole generatoare de venit; - Promovarea unei politici de asociere a întreprinzătorilor locali și atrași pentru dezvoltarea unor activități economice în domeniul agriculturii; - Promovarea practicilor de agricultura ecologica; - Încurajarea cooperării între producători – tip cooperativ
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Înființarea unei structuri asociative a producătorilor agricoli din comună - Organizarea de piețe/târguri - Înființarea/reabilitarea/ modernizarea și dotarea cabinetelor de medicină veterinară - Îmbunătățirea parcului auto de mașini și utilaje agricole ale comunei - Dezvoltarea infrastructurii de acces spre exploatațile agricole
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea productivității agriculturii cu minim 10% - Creșterea nivelului de trai al populației care lucrează în agricultură - Creșterea suprafeței terenurilor agricole valorificate cu minim 5%
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Direcția pentru Agricultură a Județului Iași - Camera Agricolă Județeană Iași - Consiliul Județean Iași

Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate
------------------------------------	---

D2.4 Dezvoltarea turismului

Prioritatea	P2 – Dezvoltarea economică
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea oferte turistice a comunei Sinești - Valorificarea zonelor și obiectivelor turistice locale - Crearea infrastructurii pentru turism și agroturism – căi de acces și alte utilități - Încurajarea activităților de interes turistic - Dezvoltarea de parteneriate public-private pentru valorificarea zonelor cu potențial turistic/agroturistic
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea de parteneriate public-private pentru valorificarea zonelor cu potențial turistic/agroturistic - Sprijinirea întreprinzătorilor privați în deschiderea de afaceri în domeniu – pensiuni turistice etc. - Susținerea dezvoltării infrastructurii de cazare și a infrastructurii de alimentație publică - Promovarea localității și a agro-turismului - Participarea la târguri de turism naționale și internaționale - Sprijinirea întreprinzătorilor specializați în meșteșugurile tradiționale, fructificarea potențialului agrofood - Promovarea investițiilor orientate către infrastructura verde și siguranța spațiilor publice - Crearea de platforme on-line pentru informare și promovare turistică;
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea numărului de turiști - Realizarea unor circuite turistice care să cuprindă obiective turistice de pe raza comunei
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Consiliul Județean Iași - Mediul de afaceri
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D3.1. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor educaționale

Prioritatea	P3 - Dezvoltarea serviciilor publice
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților educaționale - Creșterea performanțelor școlare - Perfecționarea și formarea continuă a cadrelor didactice din unitățile de învățământ - Facilitarea accesului la educație, evitarea discriminării privind copiii din rândul populației de etnie romă - Dezvoltarea infrastructurii serviciilor educaționale
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei pentru școlile din comuna Sinești - Reabilitare termo-energetică școala gimnazială veniamin costachi structură școala primară Bocnița, comuna Sinești, județul Iași - Reabilitare termică și creșterea eficienței energetice a școlilor din cadrul Comunei Sinești - Reabilitarea, modernizarea, extinderea, dotarea unităților educaționale din comună - Înființarea și dotarea centrelor de tip „After School” - Modernizarea și dotarea laboratoarelor școlare - Înființarea, modernizarea și dotarea sălilor și terenurilor de sport - Amenajarea spațiilor de joacă ale grădinițelor - Programe de consiliere și orientare școlară, programe de tip „A doua șansă” pentru tinerii care au abandonat școala timpuriu - Proiect privind reducerea absenteismului și abandonului școlar - Desfășurarea unor parteneriate și proiecte de schimb de experiență în domeniul învățământului - Promovarea voluntariatului și a spiritului civic în rândul tinerilor - Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și echiparea (inclusiv accesibilizare pentru persoane cu dizabilități, masuri de consolidare structurală în funcție de nivelul de

	<p>expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate) infrastructurii educaționale pentru educația timpurie antepreșcolară (creșe) și preșcolară (grădinițe) în comuna Sinești;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și echiparea (inclusiv accesibilizare pentru persoane cu dizabilități, masuri de consolidare structurala în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate.) infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu (scoli I-VIII, inclusiv nivelul clasei pregătitoare) în comuna Sinești; - Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea, echiparea (inclusiv accesibilizare pentru persoane cu dizabilități, masuri de consolidare structurala în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate.) infrastructurii educaționale pentru învățământul profesional și tehnic (licee tehnologice și scoli profesionale) comuna Sinești; - Construcția, reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii sportive asociate unităților de învățământ, inclusiv a centrelor de pregătire sportiva (inclusiv olimpice, stabilite pe lângă scoli sau instituții de învățământ); - Crearea și dezvoltarea de platforme digitale de comunicare și schimb de documente (inclusiv lecții digitalizate), baze de date și biblioteci virtuale pentru elevi, părinți și școală, live streaming, dotarea cu echipamente și infrastructura de proiectare și mapare video;
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea unui număr de minim 2 unități educaționale - Amenajarea și/sau dotarea a minim 1 sală de sport, minim 1 laborator, minim 5 săli de clasă
Perioada de implementare	2021-2027

Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Ministerul Educației Naționale
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D3.2. Administrație publică locală

Prioritatea	P3 - Dezvoltarea serviciilor publice
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Dotare sediu primărie - Consolidarea capacității instituționale a Primăriei și îmbunătățirea actului de administrare a comunitatii în vederea furnizării unor servicii mai bune către populație - Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii comunitatii; - Creșterea nivelului de accesare a fondurilor externe nerambursabile oportune pentru dezvoltarea comunitatii; - Eficientizarea gestionării mijloacelor publice; - Crearea unui sistem de monitorizare și evaluarea a calității serviciilor publice oferite locuitorilor comunei; - Eliminarea blocajelor birocratice și implementarea unui sistem de management al calității în serviciile publice. - Constituirea de parteneriate public – private pentru exploatarea unor investiții ale comunitatii și pentru valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public: identificarea actorilor locali care pot fi implicați; - Încurajarea formelor de asociere a societății civile pentru participarea la viața publică a comunitatii – identificarea nucleelor existente și potențiale și sprijinirea acestora; - Sprijinirea ONG-urilor care desfășoară activități în folosul locuitorilor comunei; - Elaborarea de proiecte investiționale comune cu sectorul economic privat, în diverse domenii (social, cultural, turism, mediu, etc.)

Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizarea/extinderea/reabilitarea și dotarea sediului primăriei - Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii comunității - Desfășurarea unor programe de training pentru funcționarii publici - Organizarea de consultări publice periodice pentru identificarea problemelor cetățenilor - Realizarea de parteneriate, schimburi de experiență, activități de înfrățire cu alte comunități rurale din județ, țară sau străinătate - Actualizarea și îmbunătățirea conținutului site-ului Primăriei comunei Sinești - Crearea unei identități vizuale a Primăriei comunei Sinești prin standardizare elementelor de identitate vizuală - Crearea unui sistem de monitorizare și evaluare a calității serviciilor publice oferite locuitorilor comunei - Eliminarea blocajelor birocratice și implementarea unui sistem de management al calității în serviciile publice - Achiziția de instrumente și sisteme informatice necesare gestionării bazelor de date - Achiziția de servicii ce privesc dezvoltarea de sisteme inteligente integrate (utilizarea de platforme pentru managementul documentelor oficiale emise de U.A.T. Sinești), colectare de taxe etc. - Instalarea, extinderea sistemelor de supraveghere video inteligente;
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Perfecționarea a minim 10% din aparatul de specialitate al Primăriei - Organizarea unui minim de 1 consultare publică anuală
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D3.3. Creșterea calității resurselor umane

Prioritatea	P3 - Dezvoltarea serviciilor publice
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea necesităților și oportunităților de instruire a personalului din administrația publică; - Programe de perfecționare pentru accesarea fondurilor europene și pentru pregătirea cetățenilor comunei, potențiali solicitanți de fonduri pentru dezvoltare comunitară; - Derularea unor programe de perfecționare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigentele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigentele pentru executarea sarcinilor de serviciu; - Programe de perfecționare pentru accesarea fondurilor europene și pentru pregătirea cetățenilor comunei, potențiali solicitanți de fonduri pentru dezvoltare comunitară; - Creșterea responsabilității și a independenței profesionale a funcționarilor publici
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea competențelor și abilităților personalului în vederea creșterii eficienței și eficacității serviciilor din cadrul U.A.T. Sinești; - Îmbunătățirea capacității de inovare și a capacității de rezolvare a problemelor de către angajații UAT
Rezultate estimate	- Resurse umane îmbunătățite
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Direcția de Sănătate Publică Iași - Ministerul Sănătății - ONG-uri
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D3.4. Consolidarea managementului finanțelor publice

Prioritatea	P3 - Dezvoltarea serviciilor publice
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea unei strategii pentru obtinerea de fonduri extrabugetare care sa sustina proiecte/programe de interes local; - Aplicarea de masuri concrete și fezabile pentru obtinerea veniturilor proprii, crearea și mentinerea echilibrului bugetar; - Aplicarea unui management financiar riguros care sa permita un control strict și eficient asupra executarii bugetului; - Planificarea eficienta a cheltuielilor și veniturilor; - Aplicarea de masuri concrete de control asupra cheltuielilor publice;
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Planificare strategică și management al performanței la nivelul comunei Sinești - Analiza funcțională a sectorului finanțelor publice din cadrul U.A.T. Sinești - Perfecționarea sistemului de management la nivelul U.A.T. Sinești în vederea alinierii la standarde europene
Rezultate estimate	- Management financiar eficient
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Serviciile publice de asistență socială - ONG-uri care activează în domeniul serviciilor sociale
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D3.5. Crearea locurilor de agrement

Prioritatea	P3 - Dezvoltarea serviciilor publice
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Diversificarea posibilităților de petrecere a timpului liber - Dezvoltarea cadrului necesar pentru practicarea sportului și pentru desfășurarea activităților de agrement și recreere - Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii specifice pentru educație sportivă cu baze materiale corespunzătoare
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Amenajarea de spații de joacă pentru copiii din satele componente ale comunei Sinești - Extinderea și modernizarea spațiilor verzi - Extinderea și modernizarea spațiilor de joacă pentru copii - Construirea unei baze sportive multifuncționale - Crearea, extinderea, modernizare infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităților aferente: parcuri tematice, dezvoltate în jurul unui subiect asociat unor evenimente, personalități culturale, personaje sau perioade istorice, etc; parcuri științifice și educaționale (zone științifice tematice, exponate interactive, zona de spectacole, ateliere, etc); parcuri de aventuri (instalație tiroliană, panouri de escalada, roller-coaster, centru/zona de agrement, etc); aquaparcuri (instalație de tobogane de apă, de rafting, tunele, saune, baie turcească, bazine, loc de joacă pentru copii, etc); - Reabilitare, modernizare drumuri de acces către infrastructura de agrement construită, amenajată, reabilitată, modernizată - Aquaparc - Construire sală sport - Amenajarea unei zone de agrement complexe - Susținerea echipelor sportive din comună - Încurajarea participării tinerilor la activitățile sportive și de petrecere a timpului liber - Organizarea de competiții sportive - Amenajare pârtie de schi și săniuș

Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea suprafeței spațiilor de joacă pentru copii cu minim 10% - Minim 2 spații de joacă pentru copii modern amenajate - Creșterea numărului de echipamente de joacă pentru copii la nivel local cu minim 10%
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D3.6. Dezvoltarea infrastructurii și activităților culturale

Prioritatea	P3 - Dezvoltarea serviciilor publice
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizarea infrastructurii de cultura, intretinerea și conservarea obiectivelor culturale de pe raza comunei - Organizarea de activități culturale în comună - Diversificarea activităților culturale la nivelul comunei - Creșterea interesului comunității pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei - Revitalizarea practicilor traditionale/artei populare, valorificarea acestora și asigurarea transmiterii catre generatiile viitoare
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Înființarea unui Cămin cultural - Înființarea unui muzeu al satului - Inițierea și desfășurarea de campanii de promovare a potențialul cultural local, evenimente culturale cu participarea publicului larg; - Construirea de noi Așezăminte Culturale, monumente culturale - Revitalizarea, valorificarea și asigurarea transmiterii către generațiile viitoare a obiceiurilor și tradițiilor din comună - Susținerea înființării de ansambluri, formații etc - Înființarea unor centre de promovare a meșteșugurilor tradiționale - Sprijin pentru înființarea, dezvoltarea, dotarea, inclusiv digitalizarea atelierelor meșteșugărești care păstrează și valorifica tradițiile populare, inclusiv acțiuni de promovare a acestora - Reabilitarea obiectivelor cultural-religioase din comună - Conservarea, protecția și valorificarea durabila a patrimoniului cultural și dezvoltarea de noi servicii culturale - Inițierea și desfășurarea de campanii de promovare a potențialul cultural local - Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice

	<ul style="list-style-type: none"> - Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil - Construirea, extinderea, modernizarea, reabilitarea, dotarea clădirilor cu funcții culturale, biblioteci, muzee, teatre - Reabilitare, modernizare drumuri de acces către obiective de patrimoniu cultural, ecumenic, istoric - Construirea și dotarea de centre culturale, multifuncționale
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizarea a minim 1 Cămin Cultural - Creșterea cu minim 5% a fondului de carte - Creșterea numărului de evenimente culturale locale
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Instituțiile culturale
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D3.7. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de sănătate

Prioritatea	P3 - Dezvoltarea serviciilor publice
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate și a condițiilor de desfășurare a activităților medicale - Educarea locuitorilor comunei privind starea de sănătate, cu scopul îmbunătățirii stării de sănătate a acestora - Inițierea și dotare substație de ambulanță
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Extinderea infrastructurii medicale la nivelul satelor componente ale comunei Sinești - Construirea și dotarea de noi cabinete medicale - Construire, modernizare și dotare punct sanitar - Reabilitarea, modernizarea și dotarea cu echipamente a unităților medicale de la nivel local - Asigurarea necesarului de resurse umane în domeniul sănătății - Inițierea la nivel local a unui serviciu pentru urgențe medicale - Inițierea unui cabinet de planificare familială - Organizarea unor evenimente pentru promovarea sănătății populației, acțiuni de conștientizare, campanii de informare privind igiena, educația sexuală etc. - Derularea unor parteneriate cu ONG-uri specializate pe probleme de sănătate - Inițierea și dotare substație de ambulanță
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea a minim 1 unitate medicală - Inițierea a minim 1 dispensar medical
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Direcția de Sănătate Publică Iași - Ministerul Sănătății - ONG-uri
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D3.8. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor sociale

Prioritatea	P3 - Dezvoltarea serviciilor publice
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale prin construire centru administrativ multifuncțional - Creșterea gradului de integrare /reintegrare profesională a persoanelor defavorizate; - Îmbunătățirea capacității de furnizare a serviciilor sociale - Înființare și dotare locuințe sociale - Încurajarea ocupării, în scopul integrării/reintegrării sociale și creșterii calității vieții persoanelor fără adăpost - Creșterea gradului de implicare al beneficiarilor de ajutor social și/sau ajutor de urgență în procesul de reintegrare și reconversie profesională. - Dezvoltarea infrastructurii serviciilor de asistența sociala prin crearea de centre pentru batrani, persoane defavorizate, persoane cu nivel scazut de trai
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Construcția și dotarea unui centru de zi pentru vârstnici - Construcția și dotarea centrelor de zi pentru copii - Înființarea și dotarea unui centru integrat de servicii sociale pentru sprijinirea persoanelor aflate în situații de risc - Construirea de locuințe sociale pentru persoanele defavorizate - Inițierea de parteneriate public-private cu sectorul ONG pentru servicii specializate adresate persoanelor din grupuri vulnerabile - Sprijinirea înființării de întreprinderi sociale
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Reducerea cu 10% a cazurilor de abandon școlar - Reducerea cu 5% a cazurilor de abandon familial
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Serviciile publice de asistență socială - ONG-uri care activează în domeniul serviciilor sociale
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D3.9. Îmbunătățirea serviciilor de siguranță și ordine publică

Prioritatea	P3 - Dezvoltarea serviciilor publice
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea siguranței populației din comună - Îmbunătățirea climatului de ordine și siguranță publică prin montare camere supraveghere în zonele cu infracționalitate ridicată
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Dotarea cu echipamente și utilaje a serviciului public comunal - Dotarea cu sisteme de monitorizare video a locurilor publice cu infracționalitate ridicată - Îmbunătățirea dotării serviciului public de poliție cu echipamente și infrastructură specifică - Dotarea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență cu echipamente necesare pentru intervenții - Organizarea de campanii de informare cu privire la siguranța cetățeanului, cunoașterea regulilor și măsurilor de apărare împotriva dezastrelor - Implementarea unor proiecte de prevenire a infracționalității - Reactualizarea planurilor de ordine, pază și siguranță publică
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea supravegherii video a locurilor publice cu infracționalitate ridicată - Reducerea ratei infracționalității cu minim 5% - Creșterea gradului de informare a populației privind siguranța publică - Compartimentul de servicii publice mai bine dotat
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Poliția Locală - Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D4.1. Dezvoltarea serviciilor de colectare și transport al deșeurilor

Prioritatea	P4 - Protecția mediului
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Reducerea efectelor negative ale activităților umane asupra mediului - Creșterea gradului de curatenie a comunei și reducerea poluării prin dezvoltarea unui sistem eficient de management al deșeurilor - Creșterea nivelului de cunoștințe a populației cu privire la depozitarea neorganizată a deșeurilor solide post-utilizare și arderea poluantă a unor materiale post – utilizare (cauciuc, mase plastice, textile sintetice) - Protejarea și îmbunătățirea factorilor de mediu
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Implementarea unui sistem de colectare selectivă a deșeurilor - Dezvoltarea infrastructurii necesare pentru colectarea selectivă a deșeurilor - Extinderea serviciilor de colectare a deșeurilor - Amenajarea spațiilor publice cu pubele de gunoi - Desfășurarea de campanii de informare a populației cu privire la importanța și procedurile de colectare selectivă a deșeurilor - Promovarea utilizării resurselor de energie alternativă, a practicilor de agricultură ecologică - Restructurarea activităților gospodărești pentru eliminarea surselor de poluare a aerului, apei și solului - Stoparea poluării și depoluarea cursurilor de apă - Promovarea colectării selective a deșeurilor de echipamente electrice și electronice - Amenajarea de platforme betonate pentru colectarea gunoiului, gunoi de grajd și pentru materiale de construcții - Dotarea cu utilaje moderne pentru curățenia și îngrijirea comunei - Achiziționarea unor sisteme inteligente video pentru gestionarea etapei de colectare selectivă a deșeurilor
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Reducerea poluării - Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației - Creșterea cu 20% a gradului de acoperire a serviciilor de salubritate - Minim 1 campanie de educație și conștientizare a populației - Creșterea cu minim 10% a numărului de pubele de gunoi din spațiile publice

Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Operatorul de salubritate - Agenția pentru Protecția Mediului Iași - Garda de mediu - Ministerul Mediului
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

D4.2. Intervenții pentru îmbunătățirea factorilor de mediu

Prioritatea	P4 - Protecția mediului
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea calității mediului - Creșterea gradului de conștientizare al populației vis-à-vis de problemele de mediu - Promovarea unei politici de incurajare a activitatilor de exploatare a resurselor regenerabile - Monitorizarea gradului de poluare a aerului, proiect privind identificarea durtății apei (prezintă nitriți și nitrați în cantități considerabile), solului - Stoparea poluarii și depoluarea cursurilor de apa, inclusiv repopularea piscicola a acestora - Identificarea și aplicarea solutiilor de stopare a poluarii și de restaurare ecologica
Proiecte	<ul style="list-style-type: none"> - Organizarea de campanii de ecologizare a cadrului natural - Realizarea de acțiuni de împădurire - Reconvertirea funcțională a spațiilor rurale degradate, a terenurilor abandonate/neutilizate, prin investiții care promovează infrastructura verde în zonele rurale, modernizarea și extinderea spațiilor verzi
Rezultate estimate	<ul style="list-style-type: none"> - Organizarea a minim 2 acțiuni de ecologizare
Perioada de implementare	2021-2027
Responsabili	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Local Sinești - Unitățile educaționale - Agenția pentru Protecția Mediului Iași - Societatea civilă - Ministerul Mediului și Pădurilor - Direcția Silvică a Județului Iași
Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri europene - Fonduri guvernamentale - Buget local - Împrumuturi contractate

Logica de intervenție a Strategiei de dezvoltare locală

Obiective strategice	Priorități	Direcții de acțiune	Obiective specifice
OS1 Dezvoltarea infrastructurii fizice prin modernizarea rețelei de drumuri, dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare	P1 -Dezvoltarea infrastructurii	D1.1. Înființare rețea de distribuție gaze naturale	<ul style="list-style-type: none"> - Înființarea unei rețele de distribuție gaze naturale în comuna Sinești, județul Iași - Creșterea gradului de conectare al populației la rețeaua de alimentare cu gaze naturale - Îmbunătățirea calității vieții prin ridicarea nivelului de confort al localnicilor
		D1.2. Modernizarea rețelei de alimentare apă și înființarea sistemului de canalizare	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea gradului de conectare al populației la rețelele de apă și de canalizare în satele din Sinești - Facilitarea accesului tuturor locuitorilor comunei la sistemul de alimentare cu apă și la sistemul de canalizare
		D1.3. Dezvoltarea rețelei de drumuri și trotuare	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea drumurilor, aleilor și trotuarelor comunei Sinești - Creșterea procentului de drumuri asfaltate - Creșterea numărului de km de trotuare
		D1.4. Modernizarea și extinderea iluminatului stradal	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea eficienței energetice în domeniul iluminatului public - Îmbunătățirea calității serviciilor publice furnizate - Creșterea siguranței populației
		D1.5. Îmbunătățirea rețelei de energie electrică și termică	<ul style="list-style-type: none"> - Reabilitare termică și creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din comună - Îmbunătățirea calității serviciilor publice furnizate

			<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea infrastructurii TV și de internet - Atragerea de provideri TV și internet
		D1.6. Îmbunătățirea serviciilor de transport în comun	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea infrastructurii de transport
OS2 Stimularea dezvoltării economice în zonă și creșterea nivelului de trai al populației, prin diversificarea activităților economice	P2 - Dezvoltarea economică	D2.1.Dezvoltarea mediului de afaceri	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea numărului de societăți comerciale din comună - Diversificarea activităților economice de la nivel local - Creșterea numărului de locuri de muncă - Îmbunătățirea colaborării dintre mediul de afaceri și autoritățile publice locale
		D2.2 Forța de muncă	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și integrare pe piața muncii a grupurilor dezavantajate - Facilitarea accesului la formare profesională în vederea calificării sau recalificării profesionale - Crearea de noi locuri de muncă, în diverse domenii de activitate
		D2.3. Dezvoltarea sectorului agricol	<ul style="list-style-type: none"> - Înființarea și modernizarea de piețe agroalimentare și târguri de animale - Dezvoltarea gradului de creștere a animalelor - Dotarea cu echipamente agricole - Valorificarea superioară a potențialului agricol existent - Diversificarea activităților agricole generatoare de venit;

			<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea unor politici agricole care sa dezvolte practici de agricultura durabila, sa conducă la performanta și la valorificarea biomasei (nealimentar); - Promovarea unei politici de asociere a întreprinzătorilor locali și atrași pentru dezvoltarea unor activități economice în domeniul agriculturii; - Promovarea practicilor de agricultura ecologica; - Încurajarea cooperării între producători – tip cooperativ
		D2.4. Dezvoltarea turismului	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea oferte turistice a comunei Sinești - Valorificarea zonelor și obiectivelor turistice locale - Crearea infrastructurii pentru turism și agroturism – căi de acces și alte utilități - Încurajarea activităților de interes touristic - Dezvoltarea de parteneriate public-private pentru valorificarea zonelor cu potential turistic/agroturistic
OS3 Dezvoltarea și modernizarea serviciilor publice prin modernizarea infrastructurii de învățământ, cultură, sănătate și servicii sociale	P3 - Dezvoltarea serviciilor publice	D3.1. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor educaționale	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților educaționale - Creșterea performanțelor școlare - Perfecționarea și formarea continuă a cadrelor didactice din unitățile de învățământ - Facilitarea accesului la educație, evitarea discriminării privind copiii din rândul populației de etnie romă - Dezvoltarea infrastructurii serviciilor educaționale

	D3.2. Administrație publică locală	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizare și Dotare sediu primărie - Consolidarea capacității instituționale a Primăriei și îmbunătățirea actului de administrare a comunitatii în vederea furnizării unor servicii mai bune către populație - Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii comunitatii; - Creșterea nivelului de accesare a fondurilor externe nerambursabile oportune pentru dezvoltarea comunitatii; - Eficientizarea gestionării mijloacelor publice; - Crearea unui sistem de monitorizare și evaluarea a calității serviciilor publice oferite locuitorilor comunei; - Eliminarea blocajelor birocratice și implementarea unui sistem de management al calității în serviciile publice. - Constituirea de parteneriate public – private pentru exploatarea unor investiții ale comunitatii și pentru valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public: identificarea actorilor locali care pot fi implicați; - Încurajarea formelor de asociere a societății civile pentru participarea la viața publică a comunitatii – identificarea nucleelor existente și potențiale și sprijinirea acestora;
--	------------------------------------	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Sprijinirea ONG-urilor care desfășoară activități în folosul locuitorilor comunei; - Elaborarea de proiecte investitoriale comune cu sectorul economic privat, în diverse domenii (social, cultural, turism, mediu, etc.)
	<p>D3.3. Creșterea calității resurselor umane</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea necesităților și oportunităților de instruire a personalului din administrația publică; - Programe de perfecționare pentru accesarea fondurilor europene și pentru pregătirea cetățenilor comunei, potențiali solicitanți de fonduri pentru dezvoltare comunitară; - Derularea unor programe de perfecționare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigentele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigentele pentru executarea sarcinilor de serviciu; - Programe de perfecționare pentru accesarea fondurilor europene și pentru pregătirea cetățenilor comunei, potențiali solicitanți de fonduri pentru dezvoltare comunitară; - Creșterea responsabilității și a independenței profesionale a funcționarilor publici
	<p>D3.4. Consolidarea managementului finanțelor publice</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea unei strategii pentru obținerea de fonduri extrabugetare care să susțină proiecte/programe de interes local;

		<ul style="list-style-type: none"> - Aplicarea de masuri concrete și fezabile pentru obținerea veniturilor proprii, crearea și menținerea echilibrului bugetar; - Aplicarea unui management financiar riguros care sa permită un control strict și eficient asupra executării bugetului; - Planificarea eficienta a cheltuielilor și veniturilor; - Aplicarea de masuri concrete de control asupra cheltuielilor publice;
	<p>D3.5. Crearea locurilor de agrement</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Diversificarea oportunităților de petrecere a timpului liber - Dezvoltarea cadrului necesar pentru practicarea sportului și pentru desfășurarea activităților de agrement și recreere - Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii specifice pentru educație sportiva cu baze materiale corespunzătoare
	<p>D3.6. Dezvoltarea infrastructurii și activităților culturale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizarea infrastructurii de cultura, întreținerea și conservarea obiectivelor culturale de pe raza comunei - Organizarea de activități culturale în comună - Diversificarea activităților culturale la nivelul comunei - Creșterea interesului comunității pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei

		<ul style="list-style-type: none"> - Revitalizarea practicilor tradiționale/artei populare, valorificarea acestora și asigurarea transmiterii către generațiile viitoare
	D3.7. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de sănătate	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate și a condițiilor de desfășurare a activităților medicale - Educarea locuitorilor comunei privind starea de sănătate, cu scopul îmbunătățirii stării de sănătate a acestora - Înființare și dotare substație de ambulanța
	D3.8. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor sociale	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale prin construire centru administrativ multifuncțional - Creșterea gradului de integrare /reintegrare profesională a persoanelor defavorizate; - Îmbunătățirea capacității de furnizare a serviciilor sociale - Înființare și dotare locuințe sociale - Încurajarea ocupării, în scopul integrării/reintegrării sociale și creșterii calității vieții persoanelor fără adăpost - Creșterea gradului de implicare al beneficiarilor de ajutor social și/sau ajutor de urgență în procesul de reintegrare și reconversie profesională. - Dezvoltarea infrastructurii serviciilor de asistența sociala prin crearea de centre pentru bătrâni, persoane defavorizate, persoane cu nivel scăzut de trai

		D3.9 Îmbunătățirea serviciilor de siguranță și ordine publică	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea siguranței populației din comună - Îmbunătățirea climatului de ordine și siguranță publică prin montare camere supraveghere în zonele cu infraționalitate ridicată
OS4 Îmbunătățirea managementului deșeurilor și protejarea solului, apei și cadrului natural	P4 - Protecția mediului	D4.1. Dezvoltarea serviciilor de colectare și transport al deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> - Reducerea efectelor negative ale activităților umane asupra mediului - Creșterea gradului de curățenie a comunei și reducerea poluării prin dezvoltarea unui sistem eficient de management al deșeurilor - Creșterea nivelului de cunoștințe a populației cu privire la depozitarea neorganizată a deșeurilor solide post-utilizare și arderea poluantă a unor materiale post – utilizare (cauciuc, mase plastice, textile sintetice); - Protejarea și îmbunătățirea factorilor de mediu
		D4.2. Intervenții pentru îmbunătățirea factorilor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea calității mediului - Creșterea gradului de conștientizare al populației vis-à-vis de problemele de mediu - Promovarea unei politici de încurajare a activităților de exploatare a resurselor regenerabile; - Monitorizarea gradului de poluare a aerului, proiect privind identificarea durtății apei (prezintă nitriți și nitrați în cantități considerabile), solului; - Stoparea poluării și depoluarea cursurilor de apă, inclusiv repopularea piscicola a acestora;

		- Identificarea și aplicarea soluțiilor de stopare a poluarii și de restaurare ecologică

3.3. Portofoliu de proiecte

Proiectele care necesită a fi demarate și implementate la nivelul comunei Sinești, în perioada 2021-2027, în vederea dezvoltării echilibrate a comunității, au fost selectate în urma procesului de consultare publică.

Selectarea acestor proiecte s-a realizat în funcție de următoarele criterii: contribuția la dezvoltarea economică a comunei, contribuția la creșterea nivelului de trai, contribuția la menținerea și îmbunătățirea condițiilor de mediu și intensitatea problemei. Astfel, portofoliul de proiecte prioritare ale comunei Sinești este format din următoarele investiții:

1. Înființare rețea distribuție gaze naturale în comuna Sinești, Județul Iași
2. Extindere și modernizare sistem de alimentare cu apă și înființare sistem de canalizare în comuna Sinești
3. Modernizarea sistemului de iluminat public
4. Modernizare drumuri comunale
5. Modernizare prin asfaltare drum comunal DC81A Stornești-Osoi
6. Modernizarea și extinderea sistemului de transport public în comună
7. Dezvoltarea programelor de promovare a activității antreprenoriale
8. Construire centru After-School în comuna Sinești
9. Identificare și organizare spații pentru tabere de creație și întâlniri culturale
10. Construire puț forat Școala Bocnița
11. Reabilitare și modernizare școală în localitatea Stornești, comuna Sinești, județul Iași
12. Reabilitarea, modernizarea și dotarea sediului Primăriei
13. Sprijinirea înființării de facilități de cazare (pensiuni și pensiuni agroturistice) capabile să asigure un minim de spații de cazare în zona, facilități necesare pentru dezvoltarea oricărui tip de turism
14. Construire Casă de Cultură – Centru Cultural
15. Dezvoltarea turismului și promovarea comunei
16. Construire Bază sportivă
17. Construire sală de sport în localitatea Bocnița, comuna Sinești, județul Iași
18. Construire teren de sport în localitatea Sinești, comuna Sinești, județul Iași
19. Dotare cu utilaje a Serviciului de Gospodărire Comunală
20. Amenajare piață agroalimentară și organizarea târgurilor de animale în Sinești
21. Înființarea și consolidarea serviciului ISU în com. Sinești
22. Construire și dotare dispensar uman în sat Sinești, comuna Sinești
23. Amenajare Centru Civic

- 24. Construire și dotare Centru de îngrijire a persoanelor vârstnice
- 25. Proiect privind reducerea absenteismului și abandonului școlar
- 26. Achiziția de sisteme de supraveghere pentru puncte cheie din comună

- 27. Organizarea sistemului de colectare selectivă, a spațiului de depozitare temporară și transportul deșeurilor

1. Înființare rețea distribuție gaze naturale în comuna Sinești, Județul Iași	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv înființarea unei rețele de distribuție gaze naturale în comuna Sinești, județul Iași
Justificarea proiectului	La nivel local nu există rețea de distribuție gaze naturale astfel încât prin realizarea proiectului se oferă locuitorilor o alternativă la actualele soluții de încălzire. Realizarea rețelei de distribuție gaze naturale în cele două localități prezintă avantaje economice și din punct de vedere al protecției mediului: îmbunătățirea calității vieții prin ridicarea nivelului de confort al localnicilor; reducerea gradului de poluare a mediului prin înființarea unei rețele inteligente de gaz; reducerea cheltuielilor pentru încălzire și preparare hrană.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

2. Extindere și modernizare sistem de alimentare cu apă și înființare sistem de canalizare în comuna Sinești	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv înființare rețelei de alimentare cu apă și înființarea sistemului de canalizare.
Justificarea proiectului	La nivel local rețeaua de canalizare și stația de epurare nu există. Apele reziduale sunt o sursă de poluare, atât pentru sol, cât și pentru subsol, pânza freatică și apa de suprafață. Prin realizarea proiectului se va asigura creșterea nivelului de trai și îmbunătățirea condițiilor de viață ale tuturor locuitorilor.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești Mediul de afaceri din comună Potențialii investitori
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

3. Modernizarea sistemului de iluminat public	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv realizarea de investiții de modernizare; modernizarea instalației de iluminat public (lămpi solare), creșterea eficienței energetice prin utilizarea tehnologiilor de tip LED și extinderea sistemului de iluminat public.
Justificarea proiectului	Creșterea costurilor producătorilor de energie, determinată de efortul tot mai mare pentru extragerea surselor impune atât utilizarea rațională a energiei, cât și necesitatea limitării efectelor conexe asupra mediului înconjurător. Utilizarea lămpilor solare în iluminatul public a început să devină din ce în ce mai răspândită datorită eficienței energetice și a durabilității sistemului în timp. De asemenea, proiectul vizează realizarea iluminatului stradal cu energie verde, respectiv achiziția de stâlpi care au atât panouri fotovoltaice, cât și generatoare eoliene pentru a reduce cheltuielile comunei cu electricitatea.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

4. Modernizare drumuri comunale	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv realizarea de investiții privind modernizarea drumurilor comunale din comuna Sinești.
Justificarea proiectului	Reabilitarea drumurilor comunale din comuna Sinești este de o importanță mare atât pentru locuitorii comunei cât și pentru mediul de afaceri din comună.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

5. Modernizare prin asfaltare drum comunal DC81A Stornești-Osoi	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv realizarea de investiții privind modernizarea drumului comunal DC1A Stornești-Osoi
Justificarea proiectului	Modernizarea drumului comunal DC81A Stornești-Osoi este de o importanță mare atât pentru locuitorii comunei cât și pentru mediul de afaceri din comună.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

6. Modernizarea și extinderea sistemului de transport public în comună	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv reabilitarea infrastructurii de transport a comunei Sinești prin investiții care conduc la dezvoltarea unui sistem de transport public în comun de înaltă calitate.
Justificarea proiectului	Modernizarea stațiilor pentru transportul public în comun din comuna Sinești în vederea creșterii mobilității rurale a populației și a dezvoltării de ansamblu a comunei. Prin proiect se propune achiziția de microbuze, realizarea de copertine (zone de așteptare) și dotarea acestora cu bănci și coșuri de gunoi, amplasarea de panouri de afișaj, asigurarea iluminatului în stațiile modernizate; Construirea unor standuri securizate pentru biciclete, amenajări de parcare.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești Mediul de afaceri din comună Potențialii investitori
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

7. Dezvoltarea programelor de promovare a activității antreprenoriale	
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru construirea unui centru de afaceri capabil să ofere informații în vederea facilitării inițierii unei afaceri.
Justificarea proiectului	Dezvoltarea și sprijinirea inițiativelor antreprenoriale este de o importanță esențială, în vederea asigurării bunăstării comunității locale. În comuna Sinești nu există în prezent nici o instituție responsabilă cu oferirea de consiliere antreprenorială. De aceea, construirea unui centru capabil să ofere informații în vederea facilitării inițierii unei afaceri este importantă pentru creșterea numărului întreprinderilor, pentru crearea de noi locuri de muncă și pentru creșterea contribuțiilor la bugetul de stat, bugetele locale, impozite și alte contribuții plătite.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

8. Construire centru After-School în comuna Sinești

Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv realizarea de investiții privind construirea și dotarea unui centru de zi/afterschool pentru copiii comunei Sinești.
Justificarea proiectului	<p>Înființarea și dotarea unui centru de zi/ afterschool ar duce la o dezvoltare a serviciilor educaționale furnizate. Prin construirea unui centru afterschool se vor oferi servicii de supraveghere și sprijin la realizarea temelor de casa, precum și activități recreative, cu supraveghere, în aer liber sau în sala de clasa (în caz de vreme nefavorabilă). În cadrul centrului se vor furniza servicii educaționale specializate care să amelioreze comportamentul de adaptare școlară;</p> <p>se va asigura unui cadru securizat de petrecere a timpului liber; se va urmări prevenirea abandonului și esecului școlar; integrarea în programul școlar prin creșterea adaptabilității la acest tip de mediu; creșterea gradului de accesibilitate al familiilor care doresc alternative mai bune pentru îngrijirea și educarea copiilor; oferirea unui suport pentru beneficiari și familiile lor prin asistență de specialitate în abordarea dificultăților de ordin psihologic; optimizarea psihocomportamentală a elevilor, prin folosirea activităților de grup și a unor metode inspirate din tehnicile art-terapeutice; Stimularea și - implicit - creșterea semnificativă a nivelului stimei de sine, a conștiinței proprii identității, a comunicării interpersonale și a relaționării.</p>
Grupuri țintă	Copiii preșcolari și școlari ai comunei Sinești
Surse de finanțare	<p>Buget local</p> <p>Buget de stat</p> <p>Fonduri europene</p> <p>Alte surse</p>
Perioada de implementare	2021-2027

9. Identificare și organizare spații pentru tabere de creație și întâlniri culturale	
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru înființarea unei tabere pentru copii
Justificarea proiectului	Proiectul vizează oferirea unei alternative de petrecere a timpului liber specific vacanței de vară. Proiectul propus vine să ofere o continuitate în ceea ce privește educația, recreerea, socializarea și dezvoltarea deprinderilor de viață prin construcția unei tabere pentru copii. Complexul de tabere va dispune de spații de cazare, de joacă și spații de recreere și relaxare specifice taberelor.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

10. Construire puț forat Școala Bocnița	
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții privind Construirea unui puț forat la Școala Bocnița, comuna Sinești.
Justificarea proiectului	Proiectul propus consta in realizarea unui foraj pentru apa potabila pe terenul din curtea Școlii Bocnița. Scopul folosinței de apă reprezentat de către foraj este asigurarea necesarului de apă al școlii.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

11. Reabilitare și modernizare școală în localitatea Stornești, comuna Sinești, județul Iași	
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții privind reabilitarea și extinderea Școlii Gimnaziale <i>Veniamin Costachi</i> din satul Sinești
Justificarea proiectului	Obiectivul proiectului este reprezentat de realizarea condițiilor pentru o educație de calitate în comuna Sinești și creșterea gradului de participare la nivelul învățământului obligatoriu a copiilor din mediul rural precum și scăderea ratei de abandon școlar. Nivelul de educație este factor-cheie al dezvoltării naționale, deoarece determină în mare măsură activitatea economică și productivitatea, precum și mobilitatea forței de muncă, creând premisele, pe termen lung pentru existența unui nivel mai ridicat de trai și de calitate a vieții. Proiectul vizează realizarea unei infrastructuri școlare corespunzătoare prin reabilitarea și extinderea Școlii gimnaziale <i>Veniamin Costachi</i> din satul Sinești, comuna Sinești, județul Iași.
Grupuri țintă	Elevii comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

12. Reabilitarea, modernizarea și dotarea sediului Primăriei	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populația comunei Sinești, asigurarea accesului la serviciile de bază și protejarea moștenirii culturale și naturale din spațiul rural în vederea realizării unei dezvoltări durabile prin modernizarea și dotarea unui sediu de primărie.
Justificarea proiectului	Proiectul vizează creșterea numărului de locuitori din zonele rurale care beneficiază de servicii îmbunătățite.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

13. Sprijinirea înființării de facilități de cazare (pensiuni și pensiuni agroturistice) capabile să asigure un minim de spații de cazare în zona, facilități necesare pentru dezvoltarea oricărui tip de turism	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv realizarea de investiții privind dezvoltarea turismului.
Justificarea proiectului	Turismul este slab reprezentat la nivelul comunei Sinești, neexistând în prezent pensiuni suficiente. De aceea, construirea unor facilități de cazare în vederea dezvoltării activității de turism, ar avantaja mult comuna. Atragerea unui număr cât mai mare de turiști români, cât și străini, prin dezvoltarea serviciilor oferite în zonă, crearea și menținerea locurilor de muncă prin activități de turism; creșterea valorii adăugate în activități de turism; crearea, îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice și creșterea numărului de turiști și a duratei vizitelor reprezintă obiectivele prezentului proiect.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

14. Construire Casă de Cultură – Centru Cultural	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv construirea Casei de Cultură-Centru Cultural.
Justificarea proiectului	Una din problemele cu care se confruntă spațiul rural o constituie slaba dezvoltare a serviciilor de bază și aproape inexistența diverselor servicii care caracterizează un spațiu rural echilibrat îndreptat către o calitate bună a vieții. Necesitatea investiției vine dintr-o nevoie de modernizare a spațiului rural și din faptul că UAT Sinești trebuie să creeze condiții optime pentru practicarea activităților socio-culturale, în general, dar și pentru îmbunătățirea vieții socio-culturale a tuturor locuitorilor de pe raza comunei. Oportunitatea realizării investiției vine din nevoia stimulării creativității și inițiativei locale prin revigorarea tradițiilor cultural-artistice, existența surselor de finanțare pentru investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente, respectiv investiții în centre culturale.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

15. Dezvoltarea turismului și promovarea comunei	
Descrierea proiectului	Stabilirea obiectivelor și strategiilor de marketing și realizarea unui program de atracție turistică, dezvoltarea resurselor umane pentru turism
Justificarea proiectului	Pe lângă acțiunile ce sprijină dezvoltarea activităților agricole, sunt încurajate măsuri care susțin direct activitățile non-agricole, în scopul sprijinirii dezvoltării rurale. Printre obiectivele strategice ce vizează dezvoltarea rurală, respectiv turismul rural, putem menționa nevoia de eficientizare a economiei rurale în contextul protejării mediului și a patrimoniului cultural. Calitatea vieții rezidenților poate fi îmbunătățită prin investiții în sensul dezvoltării sustenabile a turismului. Această prioritate strategică promovează și încurajează creșterea gradului de conștientizare a potențialului turistic local. În acest context, în comuna Sinești acest proiect este esențial și vizează o serie de măsuri precum promovarea și exploatarea economică a potențialului turistic local, restaurarea, conservarea patrimoniului și exploatarea acestuia prin turism, valorificarea zonelor turistice. Regenerarea turismului din comuna Sinești este considerată a fi un instrument important pentru dezvoltare, fapt atestat inclusiv prin viziunea și obiectivele strategice formulate-dezvoltarea turismului prin promovarea potențialului local și utilizarea eficientă a resurselor, ca activitate economică predominantă. Dezvoltarea turismului va gravita în jurul unei viziuni care să combine sportul-recreerea-natura-cultura. Proiectul vizează promovarea obiectivelor și atracțiilor turistice în cadrul unor circuite turistice integrate, promovarea specificului local, exploatarea și valorificarea sustenabilă a resurselor turistice, stimularea dezvoltării structurilor de primire turistică, dezvoltarea unui sistem de gestionare a fenomenului turistic, promovarea zonei ca destinație turistică, promovarea specificului local, crearea, marcarea unor trasee turistice, promovarea tradițiilor, obiceiurilor locale, încurajarea investițiilor locale.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene

	Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

16. Construire Bază sportivă	
Descrierea proiectului	Realizarea de investitii privind construirea unei baze sportive în comuna Sinești, județul Iași.
Justificarea proiectului	La nivelul comunei se resimte o nevoie de diversificare a posibilităților de petrecere a timpului liber, de dezvoltare a cadrului necesar pentru practicarea sportului și pentru desfășurarea activităților de agrement și recreere.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

17. Construire sală de sport în localitatea Bocnița, comuna Sinești, județul Iași	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv construirea unei săli de educație fizică școlară.
Justificarea proiectului	Sala de educație fizică școlară ce va fi construită și amenajată prin proiect va fi dotată cu o bază materială modernă care să asigure desfășurarea de activități sportive în cele mai bune condiții, asigurând dezvoltarea fizică armonioasă și menținerea sănătății celor care vor practica activități sportive în incinta sălii de sport.
Grupuri țintă	Copiii din comuna Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

18. Construire teren de sport în localitatea Sinești, comuna Sinești, județul Iași	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv construirea unei săli de educație fizică școlară.
Justificarea proiectului	Sala de educație fizică școlară ce va fi construită și amenajată prin proiect va fi dotată cu o bază materială modernă care să asigure desfășurarea de activități sportive în cele mai bune condiții, asigurând dezvoltarea fizică armonioasă și menținerea sănătății celor care vor practica activități sportive în incinta sălii de sport.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

19. Dotare cu utilaje a Serviciului de Gospodărire Comunală	
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții privind dotarea comunei Sinești cu utilaje.
Justificarea proiectului	Achiziționarea utilajelor este necesară în vederea realizării lucrărilor de întreținere a drumurilor comunale, străzilor și drumurilor de exploatare aflate în proprietatea și administrarea Consiliului local.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

20. Amenajare piață agroalimentară și organizarea târgurilor de animale în Sinești	
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții privind încurajarea desfășurării de activități de comerț.
Justificarea proiectului	Locuitorii comunei Sinești și-au exprimat nevoia de a avea în comună o piață agroalimentară și un târg de animale. Implementarea proiectului va duce la îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților de comerț la nivel local, dar și la creșterea veniturilor bugetului local cât și a comercianților locali. Competitivitatea producătorilor va fi îmbunătățită printr-o mai bună integrare a produselor acestora în cadrul lanțului agroalimentar prin creșterea valorii adăugate produselor agricole și promovarea pe piața locală. Posibilitatea comercializării produselor alimentare obținute la nivel local prin piețe locale și lanțuri scurte va deveni o componentă importantă a sectorului agroalimentar românesc și vânzarea directă a produselor proaspete va reprezenta o sursă importantă de venit pentru o mare parte dintre micii fermieri.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

21. Înființarea și consolidarea serviciului ISU în com. Sinești	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv înființarea și consolidarea serviciului ISU în com. Sinești
Justificarea proiectului	În comuna Sinești, județul Iași nu există un serviciu pentru situații de urgență. Având în vedere necesitatea protejării populației în situații de urgență, ca urmare a multiplicării și diversificării riscurilor care pot avea efecte dramatice asupra vieții și sănătății unui mare număr de persoane, pentru a asigura instruirea și implementarea în cel mai scurt timp, a cadrului legal care să permită un răspuns adecvat și coordonat pe timpul producerii situațiilor de urgență, în scopul restabilirii rapide a stării de normalitate, înființarea și consolidarea serviciului pentru situații de urgență constituie o necesitate pentru comuna Sinești, pentru locuitorii săi.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

22. Construire și dotare dispensar uman în sat Sinești, comuna Sinești	
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în scopul construcției unui Centru Medical în comuna Sinești.
Justificarea proiectului	Obiectivul proiectului este de a îmbunătăți infrastructura de baza în vederea creării condițiilor de viață adecvate, a dezvoltării și revitalizării economiei comunei, asigurând accesul populației la servicii de bază precum serviciul medical. Este deosebit de importantă îmbunătățirea calității și a accesibilității serviciilor de bază în vederea combaterii procesului de emigrare a populației.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

23. Amenajare Centru Civic	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv amenajarea Centrului Civic.
Justificarea proiectului	Un Centru Civic este punctul central al unei comunități. Necesitatea amenajării unui centru civic în comuna Sinești provine din acoperirea nevoii din nevoia comunității de a avea spații în care să-și petreacă timpul liber.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

24. Construire și dotare Centru de îngrijire a persoanelor vârstnice	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv realizarea de investiții privind construirea și dotarea unui Centru de îngrijire a persoanelor vârstnice.
Justificarea proiectului	Proiectul vizează dezvoltarea serviciilor sociale fără componentă rezidențială în comuna Sinești, jud. Iași, prin crearea unui nou centru social de zi pentru persoanele vârstnice. De asemenea prin cadrul proiectului se va urmări îmbunătățirea accesului la serviciile sociale pentru persoanele vârstnice. Prin intermediul investiției care are drept public-țintă vârstnicii se vor urmări: dezvoltarea și diversificarea beneficiilor și serviciilor sociale prin îmbunătățirea infrastructurii sociale, prevenirea și combaterea abuzului și neglijării persoanelor vârstnice prin încurajarea comunicării cu semenii și cu comunitatea locală, încurajarea unui stil de viață sănătos și activ pentru îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice, dezvoltarea și promovarea implicării active a persoanelor vârstnice în toate aspectele sociale, economice, politice și culturale ale societății, precum și încurajarea voluntariatului.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

25. Proiect privind reducerea absenteismului și abandonului școlar	
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții privind reducerea absenteismului și a abandonului școlar
Justificarea proiectului	Proiectul vizează diminuarea numărului de elevi care abandonează școala și creșterea motivației educaționale pentru a asigura tuturor elevilor șanse egale la educația de bază, stimularea motivației învățării prin atragerea acestora către activități extrașcolare a elevilor ce provin din familii dezorganizate și cu posibilități materiale reduse, identificarea, procurarea și utilizarea fondurilor din sponsorizări pentru susținerea unor cheltuieli materiale ale elevilor problemă, prevenirea și combaterea fenomenului infracțional în rândul elevilor, organizarea de excursii/ tabere tematice.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

26. Achiziția de sisteme de supraveghere pentru puncte cheie din comună	
Descrierea proiectului	Realizarea de investitii privind achiziția de sisteme de supraveghere pentru punctele cheie din comuna.
Justificarea proiectului	Proiectul vizează creșterea siguranței și prevenirea actelor antisociale și supravegherea atuncării deșeurilor necontrolată.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

27. Organizarea sistemului de colectare selectivă, a spațiului de depozitare temporară și transportul deșeurilor	
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv realizarea de investiții privind organizarea sistemului de colectare selectivă, a spațiului de depozitare temporară și transportul deșeurilor
Justificarea proiectului	Prin acest proiect se dorește achiziționarea de utilaje performante pentru organizarea sistemului de colectare selectivă, a spațiului de depozitare temporară (achiziționare de containere pentru depozitare) și transportul deșeurilor, construirea unei stații de mărunțire a deșeurilor.
Grupuri țintă	Populația comunei Sinești
Surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada de implementare	2021-2027

3.4. Surse de finanțare a proiectelor

Elaborarea și implementarea proiectelor de dezvoltare a comunei Sinești se poate realiza numai cu susținerea financiară din diferite surse de finanțare: Bugetul Local, Bugetul Consiliului Județean, Fonduri Guvernamentale, Fonduri Europene rambursabile ori nerambursabile, fonduri provenite din parteneriate public-private, credite bancare etc.

Surse de finanțare nerambursabilă

Politica de coeziune este una din cele mai importante și mai complexe politici ale Uniunii Europene. Această politică are un unic și de neînlocuit rol în coagularea de strategii de dezvoltare integrată, care reunesc intervenții din diferite domenii, precum infrastructură, cercetare și inovare, ocuparea forței de muncă, educație, mediul de afaceri, protecția mediului, schimbări climatice și eficiența energetică, într-un pachet de politici coerente, care se adresează contextului regional sau chiar local, fiind una dintre cele mai vizibile politici, mai ales în relația cu cetățenii.

Politica agricolă comună (PAC) a UE pentru perioada 2021-2027 prevede măsuri de modernizare și simplificare a politicii agricole comune (PAC). Datorită acestor propuneri, PAC rămâne o politică pregătită să facă față viitorului, care

continuă să sprijine fermierii și comunitățile rurale, este lider al dezvoltării durabile a agriculturii UE și reflectă ambiția UE legată de grija pentru mediu și acțiunile climatice.

Politicile regionale și-au dovedit deja valoarea adăugată semnificativă în propagarea creșterii și prosperității la nivelul întregii Uniuni și abordarea dezechilibrelor regionale. În același timp, s-au dovedit a fi politici dinamice, reacționând rapid și eficiente în fața crizei, prin redirecționarea fondurilor către zonele prioritare, precum și prin investiții în sectoare cheie care să genereze creștere economică și locuri de muncă.

Fondurile propuse a fi alocate României pentru perioada 2021-2027 sunt de aproximativ 27 miliarde € în cadrul politicii de coeziune cu 8% în plus față de perioada precedentă, la care se adaugă aproximativ 20,5 miliarde € în cadrul politicii agricole comune.

Fondurile Structurale și de Coeziune sunt instrumente financiare ale Politicii de Coeziune a UE și au ca obiectiv reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială în cadrul Uniunii Europene.

Instrumentele structurale ale Uniunii Europene au rolul de a stimula creșterea economică a statelor membre ale Uniunii și de a conduce la reducerea disparităților dintre regiuni. Ele nu acționează însă

singure, necesitând asigurarea unei contribuții din partea statelor membre implicate. Ele sunt cofinanțate în principal din resursele publice ale statului membru, însă în multe domenii este necesară și contribuția financiară privată, aceasta fiind încurajată în cele mai multe cazuri.

Comisia Europeană a adoptat o propunere referitoare la următorul cadru financiar multianual pentru perioada 2021-2027 ce vizează totodată o simplificare administrativă. Prezenta propunere de Regulament (RDC-Regulament privind dispozițiile comune) reduce fragmentarea normelor, oferind un set comun de norme de bază pentru șapte fonduri:

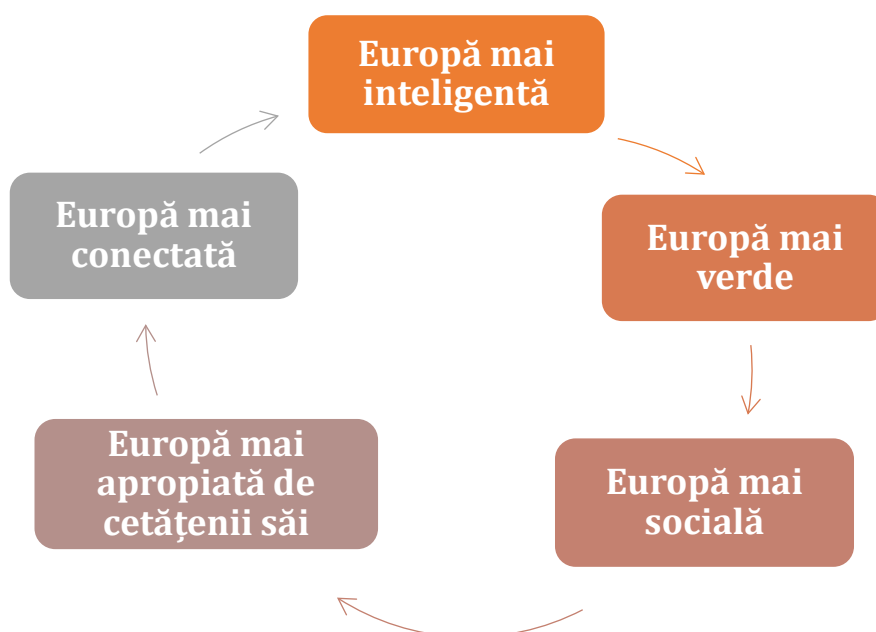
1. FSE+: Fondul social european plus
2. FEDR: Fondul european de dezvoltare regională
3. FC: Fondul de coeziune
4. FEPAM: Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime

5. FAMI: Fondul pentru azil și migrație
6. IMFV: Instrumentul pentru managementul frontierelor și vize
7. FSI: Fondul pentru securitate internă

RDC reunește șapte fonduri europene puse în practică prin gestiune partajată. Obiectivul îl reprezintă crearea unui set comun de norme simplificate și consolidate, reducând astfel sarcina administrativă impusă autorităților responsabile de programe și beneficiarilor acestora.

Prin acest Regulament s-a procedat la o simplificare, în urma căreia unsprezece obiective tematice utilizate în perioada 2014-2020 au devenit cinci obiective de politică clare, respectiv:

- ✓ *Europă mai inteligentă* - o transformare economică inovatoare și inteligentă

- ✓ *Europă mai ecologică*, cu emisii scăzute de carbon
- ✓ *Europă mai conectată* - mobilitate și conectivitate TIC regională
- ✓ *Europă mai socială* - implementarea Pilonului european al drepturilor sociale
- ✓ *Europă mai aproape de cetățeni* - dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiativele locale.

Fondul Social European plus (FSE+) este principalul instrument prin care Europa susține crearea de locuri de muncă, ajută oamenii să obțină locuri de muncă mai bune și asigură oportunități profesionale mai echitabile pentru toți cetățenii UE.

Pentru viitorul buget aferent perioadei 2021-2027, Comisia Europeană propune consolidarea în continuare a dimensiunii sociale a Uniunii prin lansarea unui Fond social european reînnoit – Fondul social european plus (FSE+) și prin consolidarea și sporirea eficacității Fondului european de ajustare la globalizare (FEG).

Fondul social european plus (FSE+) se va concentra pe investițiile în capitalul uman și pe sprijinirea punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale. Acesta contribuie la acțiunile de abordare a provocărilor globale, menține echitatea socială, dar stimulează și competitivitatea Europei. Fondul social european plus va fi o versiune mai flexibilă, mai simplă a actualului Fond social european, creată prin fuziunea a cinci fonduri și programe existente. Fondul social european plus va reuni: Fondul social european (FSE) și Inițiativa privind ocuparea forței de

muncă în rândul tinerilor (YEI); Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane (FEAD); Programul UE pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială; Programul UE în domeniul sănătății.

Obiectivele (FSE+) pentru perioada 2021-2027 sunt:

- ✓ Concentrarea pe preocupările cetățenilor și pe prioritățile esențiale: În consultare cu statele membre, resursele vor fi direcționate către măsuri care abordează principalele priorități și preocupările cetățenilor europeni;
- ✓ Sprijinirea accesului tinerilor pe piața muncii și accent pe incluziunea socială: Statele membre cu o proporție mare de tineri fără loc de muncă, fără educație sau formare vor trebui să aloce cel puțin 10% din FSE+ pentru finanțarea unor măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă în rândul tinerilor. De asemenea, cel puțin 25% din finanțările FSE+ ar trebui alocate măsurilor care promovează incluziunea socială și vizează persoanele cu cele mai mari necesități.
- ✓ Reducerea birocrăției. Comisia propune atenuarea complexității normelor în următorul buget pe termen lung al UE, reducând birocrăția și facilitând accesul la finanțarea din surse diferite pentru autoritățile, cetățenii sau

organizațiile care beneficiază de sprijinul UE;

- ✓ Sprijin personalizat pentru asistența medicală: componenta de sănătate va pune accentul pe domeniile prioritare în care cooperarea la nivelul UE și-a dovedit eficacitatea.

Fondul european de ajustare la globalizare este o expresie a solidarității UE cu lucrătorii europeni care și-au pierdut locul de muncă din cauza impactului combinat al schimbărilor survenite în structura comerțului mondial și al evoluțiilor tehnologice. Obiectivul acestuia este de a menține sau a reintegra lucrătorii pe piața forței de muncă.

FSE+ în România finanțează cinci programe operaționale:

- Programul Operațional Dezvoltare teritorială integrată (CLLD)
- Programul Național Sănătate
- Programul Operațional Asistență tehnică
- Programul Operațional Capital Uman
- Programul Operațional Ajutorarea persoanelor dezavantajate

Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) urmărește consolidarea coeziunii economice și sociale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia. FEDR își concentrează investițiile asupra mai multor domenii prioritare cheie.

FEDR finanțează șase programe operaționale:

- Programul Operațional Creștere inteligentă și digitalizare
- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
- Programul Operațional Dezvoltare teritorială integrată (CLLD)
- Programul Național Sănătate
- Programul Operațional Asistență tehnică

Programul Operațional Transport
Fondul de Coeziune (FC) ajută statele membre cu un produs național brut (PNB) pe cap de locuitor de mai puțin de 90% din media comunitară să-și reducă diferențele dintre nivelurile de dezvoltare economică și socială și să-și stabilizeze economiile. Acesta susține acțiuni în cadrul obiectivului „Convergență” și se află sub incidența aceluiași reguli de programare, de gestionare și de control ca în cazul FSE și FEDR. Fondul de Coeziune finanțează acțiuni următoarele programe operaționale:

- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
- Programul Operațional Transport

Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) este fondul UE destinat politicilor europene în domeniul pescuitului și al afacerilor maritime în perioada 2021-2027. Fondul sprijină operatorii în tranziția către un pescuit durabil, ajută comunitățile din zonele de coastă să își diversifice economiile, finanțează proiecte care creează noi locuri de muncă și îmbunătățesc calitatea vieții în regiunile de coastă ale Europei, facilitează accesul la finanțare. FEPAM finanțează Programul Operațional Pescuit și afaceri maritime.

Fondul pentru azil și migrație (FAMI) promovează managementul eficient al fluxurilor migratorii, respectiv implementarea, consolidarea și dezvoltarea unei abordări unitare în ceea ce privește azilul și migrația. FAMI finanțează Programul Operațional Afaceri Interne.

Fondul pentru securitate internă (FSI) are ca obiectiv general asigurarea unui nivel înalt de siguranță în cadrul Uniunii, facilitând, în același timp, călătoriile efectuate în scopuri legitime, printr-un control la frontierele externe uniform și de înaltă calitate și prin prelucrarea eficace a vizelor Schengen, cu respectarea angajamentelor Uniunii cu privire la libertățile fundamentale și la drepturile omului. FSI finanțează Programul Operațional Afaceri interne.

Instrumentul pentru managementul frontierelor și vize (IMFV) are ca obiectiv asigurarea gestionării europene integrate solide și eficace a frontierelor externe, prin intermediul Programului Operațional Afaceri interne.

Celor șapte instrumente structurale, li se adaugă și Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală.

Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR) reprezintă o sursă de finanțare din partea UE, utilizată de statele membre pentru a realiza o gamă largă de obiective ale politicii de dezvoltare rurale, cum ar fi: îmbunătățirea competitivității întreprinderilor agricole, forestiere și

agroalimentare, susținerea protecției mediului natural; susținerea economiilor rurale, asigurarea calității vieții în zonele rurale.

Fondurile FEADR disponibile pot fi accesate în baza Planului Național Strategic 2021-2027 pentru Dezvoltare Rurală.

Aceste instrumente sunt aplicate prin intermediul programelor operaționale și sectoriale.

- Planul Național Strategic 2021-2027
- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
- Programul Operațional Transport (POT)
- Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)
- Programul Operațional de Sănătate (POS)
- Programul Operațional Capital Uman (POCU)
- Programul Operațional Combaterea Sărăciei (POCS)
- Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
- Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT)
- Program Operațional Pescuit și afaceri maritime

Planul Național Strategic 2021-2027

Sursa de finanțare: FEADR

Obiective specifice Politicii Agricole Comune:

- Creșterea competitivității
- Venituri echitabile pentru fermieri
- Siguranța alimentară și bunăstarea animalelor
- Dezvoltarea zonelor rurale
- Sprijinirea reînnoirii generaționale
- Conservarea peisajelor și a biodiversității
- Managementul durabil al resurselor
- Combaterea schimbărilor climatice
- Reechilibrarea lanțului alimentar

Direcții de acțiune:

- sprijinirea veniturilor agricole viabile și reziliența pentru a spori siguranța alimentară;
- orientarea spre piață și creșterea competitivității, inclusiv un focus mai mare pe cercetare, tehnologie și digitalizare;
- îmbunătățirea poziției fermierilor în lanțul valoric;
- atragerea și susținerea tinerilor agricultori și facilitarea dezvoltării afacerilor în mediul rural;
- promovarea ocupării forței de muncă, creșterea economică, incluziunea socială și dezvoltarea locală în mediul rural, inclusiv bio-economia și silvicultura durabilă.

Rezultate așteptate ale implementării

PAC 2021-2027:

- ✓ Creșterea productivității și competitivității sectorului agroalimentar;
- ✓ Creșterea gradului de rezistență a exploatațiilor agricole la factorii

climatici și asigurarea securității alimentare;

- ✓ Sporirea valorii adăugate a produselor agricole;
- ✓ Diminuarea dependenței fermierilor de veniturile obținute din producția agricolă prin realizarea unor producții integrate în fermele agricole în vederea reducerii variabilității veniturilor agricole;
- ✓ Creșterea veniturilor agricultorilor și populației din mediul rural;
- ✓ Atragerea tinerilor în agricultură;
- ✓ Sporirea gradului de asociere;
- ✓ Creșterea rolului cercetării în obținerea producției agricole în contextul schimbărilor climatice și utilizarea eficientă a resurselor din agricultură;
- ✓ Creșterea calității vieții în mediul rural.

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)

Sursa de finanțare: FSE+, FC (multifond)

Priorități de investiții/Axe Prioritare:

1. Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare (intervenții adresate mediului privat)
2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminarea siturilor poluate

4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Programul Operațional Transport (POT)

Sursa de finanțare: FSE+, FC (multifond)

Priorități de investiții/Axe Prioritare:

1. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier
2. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială
3. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată
4. Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
5. Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov
6. Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
7. Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal
8. Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor
9. Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport
10. Asistență tehnică

Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)

Sursa de finanțare: FSE+

Priorități de investiții/Axe Prioritare:

1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare
2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI
3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare
4. Dezvoltarea infrastructurii Broadband
5. Instrumente financiare pentru întreprinderi
6. Creșterea capacității administrative

Programul Operațional de Sănătate (POS)

Sursa de finanțare: FSE+

Priorități de investiții/Axe Prioritare:

1. Continuarea investițiilor în spitale regionale: Craiova, Cluj, Iași- faza a II-a
2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu
3. Servicii de recuperare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității
4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii

5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical
6. Informatizarea sistemului medical
7. Măsurile FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea metodelor moderne de investigare, intervenție, tratament

Programul Operațional Capital Uman (POCU)

Sursa de finanțare: FSE

Axe Prioritare:

1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională
4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
7. Antreprenoriat și economie socială
8. Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii
9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare

pe parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității

Programul Operațional Combaterea Sărăciei (POCS)

Sursa de finanțare: FSE+, FEDR (multifond)

Axe Prioritare:

1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală)
2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
3. Comunități marginalizate
4. Reducerea disparităților între copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
5. Servicii pentru persoane vârstnice
6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități
7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile
8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)

Axe Prioritare:

1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice
2. O regiune cu orașe Smart
3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul
4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate
5. O regiune accesibilă

6. O regiune educată
7. O regiune atractivă
8. Asistență tehnică

Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT)

Sursa de finanțare: FSE+, FEDR (multifond)

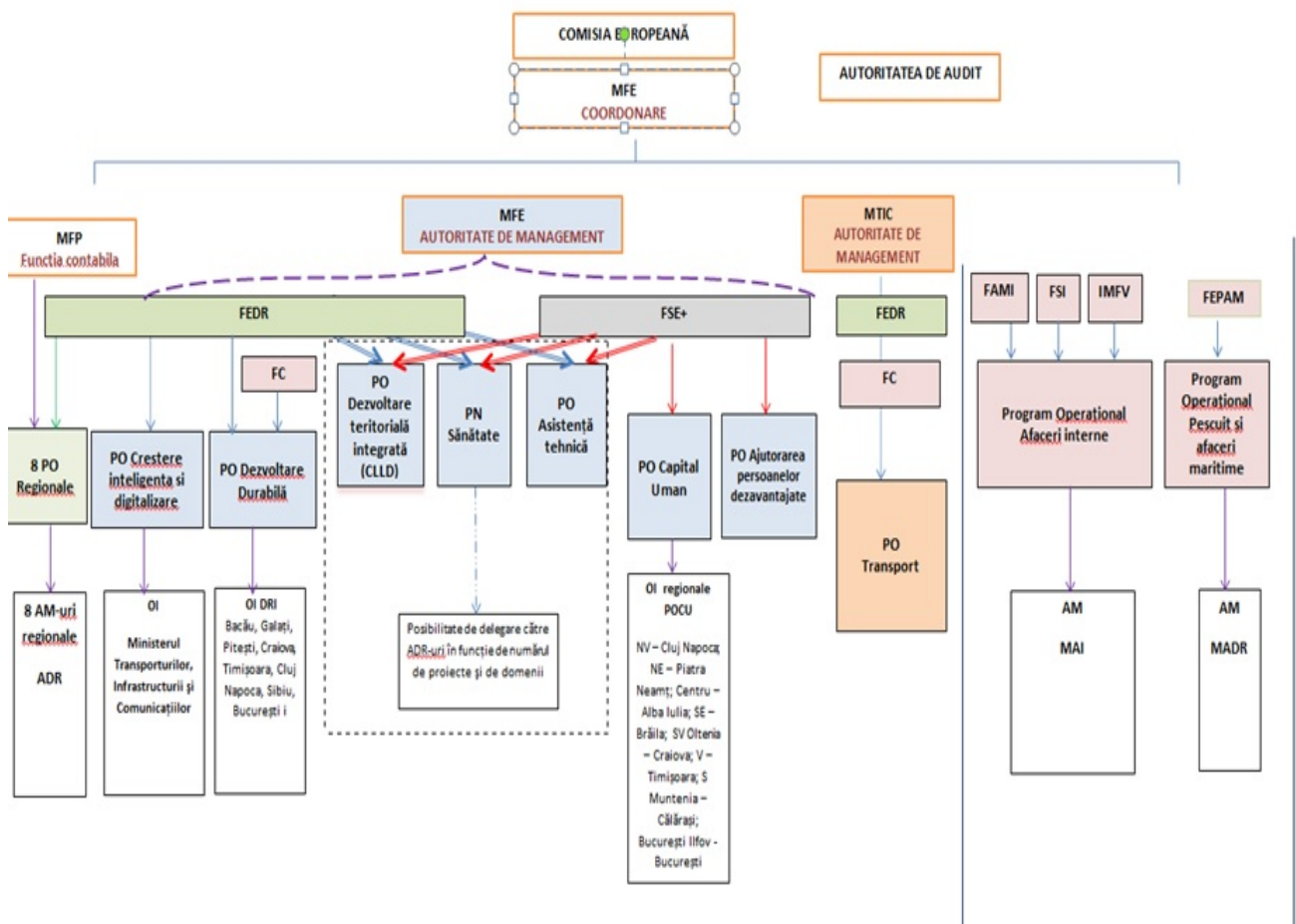
POAT 2014-2020 are drept scop asigurarea unui proces de implementare eficientă și eficace a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții în România în conformitate cu principiile și regulile de parteneriat, programare, evaluare, comunicare, management, inclusiv management financiar, monitorizare și

control, pe baza responsabilităților împărțite între Statele Membre și Comisia Europeană.

Obiectivul global al POAT 2014-2020 este de a asigura capacitatea și instrumentele necesare pentru o eficientă coordonare, gestionare și control al intervențiilor finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții.

Arhitectura programelor operaționale prin intermediul cărora va fi administrat bugetul alocat României în perioada 2021 – 2027 este semnificativ modificată față de actualul sistem.

Structura instituțională de gestionare a fondurilor europene 2021-2027

Parteneriate de tip public-privat

Parteneriatele de tip public-privat sunt o soluție general recomandată și promovată pentru rezolvarea problemelor sau eficientizarea serviciilor publice. Apariția Legii nr. 39/2018 (cu modificările și completările ulterioare) care reglementează parteneriatul public-privat este privită drept o oportunitate reală de a implementa proiectele propuse.

La nivelul administrațiilor publice există posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat în diverse domenii. În urma adoptării legii parteneriatului public-privat s-ar putea externaliza o serie de servicii și activități publice, partenerii locali putând fi atât mediul de afaceri, cât și sectorul nonprofit.

Creditarea

Din punct de vedere procedural, creditarea este o modalitate relativ simplă, de obținere a finanțării pentru proiectele de investiții. Costurile aferente creditelor sunt mari și implică și un anumit grad de risc vis-à-vis de posibilitatea de rambursare a datoriilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de crizele financiare. În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, cu atât mai mult cu cât o organizație cu datorii mari devine neeligibilă atât pentru accesarea altor credite, cât și pentru atragerea de fonduri nerambursabile.

Guvernul României stabilește anual limitele pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate de administrațiile locale, pentru încadrarea în nivelul deficitului bugetului general consolidat. Astfel, conform Hotărârii nr. 2/2020 privind aprobarea limitelor anuale, aferente anilor 2020, 2021 și 2022, pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate și pentru tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind finanțările rambursabile care pot fi contractate, reprezentând datorie publică locală, sunt în sumă de 1.200 milioane lei pentru fiecare dintre anii 2020, 2021 și 2022. De asemenea, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate sunt în sumă de 1.300 milioane lei pentru anul 2020 și 1.200 milioane lei pentru fiecare dintre anii 2021 și 2022. Legislația națională, care plafonează tragerile din fonduri rambursabile contractate sau noi, precum și gradul maxim de îndatorare, nu este aplicabilă creditelor contractate pentru cofinanțarea proiectelor europene.

3.5. Monitorizarea și evaluarea strategiei

Scopul monitorizării și evaluării strategiei este de a aprecia gradul de realizare al obiectivelor propuse în document, constatarea durabilității proiectelor implementate, precum și fundamentarea eventualelor revizuirii și modificări ale obiectivelor, rezultatelor, planurilor de direcții și proiecte.

Strategia de dezvoltare 2021-2027 a comunei Sinești a fost construită pe baza valorizării extinse a expertizei existente în comunitate. Succesul implementării este direct dependent de existența unui parteneriat permanent între administrația locală și comunitate.

Monitorizarea reprezintă procesul continuu de colectare și analiză a informațiilor relevante despre modul de implementare a Strategiei, cu scopul de a fundamenta procesul de luare a deciziei de către autoritățile locale, asigurând transparență în luarea deciziei și furnizând o bază pentru viitoarele acțiuni de evaluare, presupunând resurse considerabile alocate (sisteme de colectare, prelucrare și raportare) și o pregătire specifică (definirea indicatorilor cantitativi și calitativi, corelat cu potențialele surse de colectare/ producere a acestora).

Evaluarea este un proces care folosește informațiile obținute pe parcursul monitorizării, pentru a stabili dacă strategia și-a atins ținta și a avut eficiența

scontată: și-a îndeplinit viziunea și obiectivele specifice menționate.

În cazul apariției unor situații de criză/devieri de la planificare sau de forță majoră, a unor reacții negative sau neașteptate din partea participanților la strategie, activitatea de monitorizare va genera acțiuni de ajustare/restructurare /alocări suplimentare, prin care să se asigure cele mai eficiente și raționale soluții de remediere și readucere a strategiei sau proiectelor pe sensul de implementare prevăzut, asigurându-se astfel impactul așteptat.

Tipul de planificare ales de comuna Sinești, precum și profilul strategic complex al comunei necesită un mecanism permanent de implementare, monitorizare și evaluare care să reunească administrația locală și comunitatea.

Pe baza expertizei acumulate în perioada anterioară de programare de către toți actorii implicați (comunitatea, mediul de afaceri și administrația publică locală, consultanții, mediul politic la toate nivelurile, inclusiv cel care generează repercusiuni asupra politicilor publice la nivel macro) se poate concluziona că există trei condiții preexistente de creare a cadrului general al implementării strategiei de dezvoltare:

1. Existența Strategiei de Dezvoltare Locală asumată de către toți actorii locali

2. Existența capacității operaționale și financiare de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală
3. Existența spațiului temporal optim de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală

Monitorizarea implementării strategiei va fi realizată în permanență de către un departament al Primăriei Comunei Sinești, desemnat prin decizie a Primarului comunei Sinești. Monitorizarea va consta în verificarea implementării în perioada programată a activităților, colectarea datelor necesare pentru popularea bazei de date a indicatorilor de evaluare etc. Această activitate contribuie și la o îmbunătățire a coordonării proiectelor realizate la nivel local cu cele realizate la nivel județean și regional.

În cadrul etapei de monitorizare vor fi parcurși următorii pași:

1. Stabilirea rezultatelor privind monitorizarea și evaluarea
2. Selectarea indicatorilor cheie
3. Colectarea datelor inițiale
4. Îmbunătățirea și stabilirea țintelor (realiste dar ambițioase)
5. Stabilirea proceselor și sistemelor de colectare a informației
6. Efectuarea studiilor de colectare a datelor
7. Elaborarea de rapoarte și comunicarea rezultatelor
8. Aplicarea de măsuri pentru îmbunătățirea performanței.

Evaluarea implementării strategiei se bazează pe compararea gradului de atingere a rezultatelor propuse inițial cu situația dezvoltării comunei la diferite momente. Pentru aceasta, trebuie avută în vedere evoluția indicatorilor de evaluare și a stadiului la care aceștia se află în funcție de țintele aferente stabilite în cadrul obiectivelor specifice.

Evaluarea va fi efectuată de către departamentul care va realiza și activitatea de monitorizare. La o perioadă stabilită de Primarul comunei Sinești (se recomandă perioade nu mai mici de 1 an), acest departament va prezenta în plenul Consiliului Local un raport de evaluare a implementării strategiei care va conține situația indicatorilor de evaluare. În baza acestei situații, departamentul va propune eventuale modificări sau actualizări ale prevederilor strategiei.

Se recomandă ca în cazul unor schimbări socio-economice sau administrative majore să se efectueze o revizuire a documentului strategic.

Indicatori de evaluare

Dezvoltarea infrastructurii

- Lungimea drumurilor modernizate
- Lungimea trotuarelor modernizate
- Lungimea pistelor pentru biciclete
- Lungimea rețelei de apă potabilă
- Lungimea rețelei de canalizare
- Lungimea rețelei de distribuție a gazului metan
- Gradul de conectare la rețeaua de electricitate
- Gradul de conectare la rețeaua de apă potabilă
- Gradul de conectare la rețeaua de canalizare

Dezvoltarea economică

- Numărul întreprinderilor
- Densitatea IMM-urilor (număr IMM-uri la 1.000 de locuitori)
- Număr proiecte finanțate din fonduri europene
- Cifra de afaceri totală
- Numărul șomerilor înregistrați
- Numărul mediu al salariaților
- Producția agricolă vegetală și animală
- Suprafața terenurilor agricole valorificate
- Număr silozuri agricole
- Capacitatea de cazare existentă

Educație și cultură

- Numărul sălilor de clasă
- Unități de învățământ reabilitate
- Numărul laboratoarelor școlare
- Numărul sălilor de sport
- Șomeri absolvenți de studii liceale

- Numărul volumelor din Biblioteca Publică
- Numărul de abonați ai Bibliotecii Publice
- Numărul așezămintelor culturale reabilitate/construite
- Evenimente culturale organizate
- Numărul obiectivelor cultural-religioase reabilitate

Sănătate și servicii sociale

- Unități medico-sanitare reabilitate
- Incidența bolilor frecvente
- Numărul de parteneriate în domeniul furnizării serviciilor sociale
- Numărul de ONG-uri active în domeniul social
- Numărul cazurilor de abandon școlar
- Numărul cazurilor de violență domestică
- Numărul cazurilor de abandon familial
- Număr persoane care beneficiază de serviciile sociale
- Gradul de acoperire cu servicii sociale pentru copii proveniți din medii defavorizate
- Rata șomajului în rândul persoanelor defavorizate

Servicii publice

- Numărul stații de transport amenajate
- Numărul trasee de transport public
- Funcționari publici beneficiari ai sesiunilor de specializare și

perfecționare în domenii de interes

- Numărul stâlpilor de iluminare stradală
- Zone publice supravegheate video
- Rata infracționalității (număr infracțiuni la 10.000 de locuitori)
- Numărul echipamentelor în parcurile de joacă pentru copii
- Numărul băncilor instalate în spațiile publice
- Numărul de coșuri de gunoi montate în spațiile publice
- Numărul zonelor de agrement

Protecția mediului

- Cantitatea de deșeuri menajere generate
- Gradul de acoperire a serviciilor de salubritate
- Cantitatea de deșeuri de echipamente electrice și electronice colectată selectiv pe locuitor
- Numărul de acțiuni de ecologizare

Metodologia abordată pentru evaluarea Strategiei va cuprinde un mix între colectarea și analiza datelor administrative, ancheta pe bază de chestionar, interviuri, observația, atelier de lucru, metode cantitative pentru analiza indicatorilor și focus grupuri.

Colectarea și analiza datelor administrative va permite concentrarea pe aspectele procedurale și pe realizările preliminare.

Pentru evaluarea Strategiei de dezvoltare locală a comunei Sinești se va utiliza un mix de metode și tehnici, cantitative și calitative, care să asigure complementaritatea datelor obținute, pentru a asigura o înțelegere sporită a rezultatelor obținute prin intermediul fiecărei metode, respectiv tehnici utilizate.

De aceea, Primăria comunei Sinești va recurge la următoarele metode și tehnici:

- 1) Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative (cantitativă)
- 2) Observația (calitativă)
- 3) Focus grup (calitativă)
- 4) Interviu (calitativă)
- 5) Sondaj opinie (cantitativă)

Echipa de evaluatori va colecta informații referitoare la stadiul implementării Strategiei de dezvoltare locală și a aspectelor specifice legate de fiecare prioritate și direcție de acțiune, obstacole și blocaje întâmpinate, precum și sugestii de îmbunătățire a strategiei.

Anexe

Chestionarul de evaluare

CHESTIONAR Sondarea opiniei publice

În vederea elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Sinești județul Iași pentru perioada 2021 - 2027. Primăria comunei Sinești a contractat în urma unei proceduri de achiziții publice serviciile pentru realizarea acestui document. Pentru fundamentarea acestuia vom realiza o cercetare pe bază de anchetă la nivelul populației, motiv pentru care vă solicităm sprijinul și implicarea în acest demers, în măsura în care aveți disponibilitatea și dorința să o faceți.

Citiți cu atenție fiecare întrebare și decideți răspunsul dumneavoastră. Nu exista răspunsuri corecte sau greșite.

SECȚIUNEA 1: EVALUAREA STĂRII ACTUALE DE DEZVOLTARE A COMUNITĂȚII

1.1. Vă rugăm să apreciați, per ansamblu, nivelul de dezvoltare economică a Comunei Sinești:

Foarte slab dezvoltat	Slab dezvoltat	Dezvoltat	Foarte dezvoltat
1	2	3	4

1.2 Care considerați ca sunt principalele PUNCTE TARI ale Comunei Sinești ? (*bifați 5 variante de răspuns*)

Nr. Crt.	Domeniul	Răspuns
1	Poziția geografică	
2	Agricultura	
3	Apa și canalizare	
4	Energie electrica	
5	Gaz	
6	Iluminat public	
7	Infrastructura rutiera (drumuri)	
8	Servicii de transport în comun	
9	Curățenia și îngrijirea comunei	
10	Forța de munca	
11	Implicarea autorităților publice locale	
12	Demografia (migrația, natalitatea, gradul de îmbătrânire al populației)	
13	Sănătate (numărul unităților sanitare/ cabinete stomatologice/ farmacii, dotările din unitățile sanitare)	
14	Învățământ și educație (numărul de grădinițe/școli/licee din comună; condițiile și dotările acestora)	
15	Centre de zi (pentru copii, pentru bătrâni)	

16	Cultură și divertisment (spații culturale pentru petrecerea timpului liber; condițiile și dotările acestora)	
17	Sport și recreere (săli de sport, parcuri, locuri de joacă și starea lor)	
18	Investițiile în comună (investițiile private sau publice în comună)	
19	Protecția socială	
20	Resurse naturale existente la nivelul localității	
21	Absorbția fondurilor europene	
22	Nivelul de trai	
23	Agenți economici existenți în comuna	
24	Potențialul turistic al zonei	
25	Alt răspuns. Care? R:	

1.3 Care considerați ca sunt principalele PUNCTE SLABE ale Comunei Sinești ? (bifați 5 variante de răspuns)

Nr. Crt.	Domeniul	Răspuns
1	Poziția geografică	
2	Apa și canalizare	
3	Energie electrică	
4	Gaz	
5	Iluminat public	
6	Infrastructura rutieră (drumuri)	
7	Servicii de transport în comun	
8	Curățenia și îngrijirea comunei	
9	Lipsa forței de muncă calificată	
10	Lipsa locurilor de muncă	
11	Implicarea autorităților publice locale	
12	Demografia (migrația, natalitatea, gradul de îmbătrânire al populației)	
13	Sănătate (numărul unităților sanitare/ cabinete stomatologice/ farmacii, dotările din unitățile sanitare)	
14	Învățământ și educație (numărul de grădinițe/școli/licee din comună; condițiile și dotările acestora)	
15	Centre de zi (pentru copii, pentru bătrâni)	
16	Cultură și divertisment (spații culturale pentru petrecerea timpului liber; condițiile și dotările acestora)	
17	Sport și recreere (săli de sport, parcuri, locuri de joacă și starea lor)	
18	Investițiile în comună (investițiile private sau publice în comună)	
19	Protecția socială	
20	Nivelul de trai scăzut	
21	Lipsa agenților economici	
22	Absorbția fondurilor europene	
23	Alt răspuns. Care? R:	

1.4 Care considerați că sunt principalele 3 FENOMENE SOCIALE NEGATIVE ale Comunei Sinești? (bifați 3 variante de răspuns)

Nr. crt.	CATEGORIE	Răspuns
1.	Absenteismul, abandonul școlar și analfabetismul	
2.	Migrația tinerilor și îmbătrânirea populației	
3.	Infraționalitatea	
4.	Mame adolescente	
5.	Șomajul	
6.	Lipsa calificării forței de muncă	
7.	Violența domestică	
8.	Alt răspuns. Care? R:	

1.5 Cum evaluați în prezent nivelul de dezvoltare a Comunei Sinești pe următoarele domenii de interes? (pentru fiecare domeniu, bifați în dreptul variantei care se potrivește cel mai bine)

Nr. crt	DOMENIUL	Foarte slab dezvoltat sau deloc	Putin dezvoltat	Dezvoltat	Bine dezvoltat	NȘ / NR
INFRASTRUCTURA						
1.	Starea drumurilor locale și a trotuarelor din comună	1	2	3	4	99
2.	Starea drumurilor care fac legătura cu orașele din apropiere	1	2	3	4	99
3.	Retea energie electrica	1	2	3	4	99
4.	Retea alimentare cu gaze naturale	1	2	3	4	99
5.	Retea alimentare cu apa și sistem de canalizare	1	2	3	4	99
6.	Iluminatul public	1	2	3	4	99
7.	Accesul la servicii de telecomunicație (telefonie fixă, mobilă, TV, internet)	1	2	3	4	99
8.	Parcuri și spații verzi	1	2	3	4	99
9.	Locuri de agrement	1	2	3	4	99
10.	Spații de joacă pentru copii	1	2	3	4	99
11.	Infrastructură educațională	1	2	3	4	99
12.	Servicii de transport în comun	1	2	3	4	99
MEDIU						
13.	Curățenia din comună	1	2	3	4	99
14.	Servicii de colectare a gunoiului și deșeurilor	1	2	3	4	99

15.	Calitatea aerului	1	2	3	4	99
ECONOMIE						
16.	Oportunități de a găsi un loc de muncă	1	2	3	4	99
17.	Numărul și diversitatea afacerilor din comună	1	2	3	4	99
18.	Capacitatea de atragere a investitorilor	1	2	3	4	99
19.	Suprafețele agricole din comună	1	2	3	4	99
20.	Dotarea echipamente agricole	1	2	3	4	99
21.	Creșterea animalelor	1	2	3	4	99
22.	Prelucrarea și comercializarea de produse din producția agricolă/animală existentă	1	2	3	4	99
23.	Piețe agroalimentare și târguri de animale	1	2	3	4	99
24.	Posibilitatea de a face cumpărături în comună	1	2	3	4	99
25.	Valorificarea zonelor și obiectivelor turistice	1	2	3	4	99
SOCIAL						
26.	Serviciile de asistența socială	1	2	3	4	99
27.	Serviciile de sănătate oferite de personalul dispensarelor	1	2	3	4	99
28.	Dotarea dispensarelor	1	2	3	4	99
29.	Posibilitatea de a cumpăra medicamente din comună	1	2	3	4	99
30.	Persoane fără adăpost	1	2	3	4	99
31.	Serviciile educaționale furnizate de școlile din comună	1	2	3	4	99
32.	Serviciile educaționale furnizate de grădinițele din comună	1	2	3	4	99
33.	Spatii destinate activităților culturale și sportive	1	2	3	4	99
34.	Organizarea de activități culturale în comună	1	2	3	4	99

35.	Posibilități de practicare a activităților sportive	1	2	3	4	99
36.	Nivelul infracționalității	1	2	3	4	99
37.	Siguranța cetățeanului	1	2	3	4	99
38.	Persoane fără loc de muncă	1	2	3	4	99
ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ						
39.	Serviciile Consiliului Local și a Primăriei	1	2	3	4	99
40.	Vizibilitatea acțiunilor administrației publice locale	1	2	3	4	99
41.	Informarea locuitorilor comunei	1	2	3	4	99
42.	Modul de încasare a taxelor locale	1	2	3	4	99
43.	Liniștea și ordinea publică	1	2	3	4	99

1.6 În general, cât de mulțumit(a) sunteți de felul în care trăiți?

Foarte nemulțumit	Nemulțumit	Mulțumit	Foarte mulțumit	NS/NR
1	2	3	4	99

SECȚIUNEA 2: EVALUAREA NECESARULUI DE DEZVOLTARE ÎN URMĂTOAREA PERIOADĂ DE PROGRAMARE

2.1 Credeți că veți începe o afacere pe cont propriu în Comuna Sinești în următorii 3 - 5 ani?

	Răspuns
DA	1
NU	2
NU ȘTIU / NU RĂSPUND	99

2.2 Dacă răspunsul la întrebarea anterioară este „DA”, care este domeniul vizat? (bifați o variantă de răspuns)

Nr. crt.	Domeniul vizat	Răspuns
1	Agricultura și industria alimentară	
2	Turism	
3	Comerț	
4	Construcții	
5	Servicii meșteșugărești	
6	Alt domeniu. Care? R:	

2.3 Dacă răspunsul la întrebarea anterioară 2.2. este „NU”, care este motivul principal pentru care nu vă gândiți să vă deschideți o afacere în viitorul apropiat?

2.4 În ce sector credeți că ar trebui promovate cu prioritate investițiile în comuna dvs.?
(bifați trei variante de răspuns)

Nr. crt.	PRIORITATI DE INVESTITII	Răspuns
1	Agricultura	
2	Pomicultura (livezi)	
3	Silvicultura (păduri)	
4	Turism	
5	Creșterea animalelor	
6	Viticultura (vii și vinuri)	
7	Meșteșuguri	
8	Construcții	
9	Alte servicii	
10	Industria	

2.5. Care considerați ca sunt principalele obstacole în calea dezvoltării economiei locale?
(bifați trei variante de răspuns)

Nr. crt.	PRIORITATI DE INVESTITII	Răspuns
1	Infrastructura rutiera slab dezvoltată	
2	Lipsa resursei umane calificate corespunzător	
3	Lipsa accesului la piețe de desfacere	
4	Puterea mică de cumpărare	
5	Lipsa resurselor financiare de dezvoltare	
6	Sărăcia	
7	Corupția	
8	Birocrația	

2.6. Vă rugăm să apreciați necesitatea îmbunătățirii situației din Comuna Sinești pentru următoarele domenii de interes? (unde 1 reprezintă necesitate minimă, iar 4 necesitate maximă)

Nr. Crt	DOMENIUL	Deloc necesar	Puțin necesar	Necesar	Foarte necesar	NȘ/NR
1	Asigurarea de locuri de muncă	1	2	3	4	99
2	Oferta turistică	1	2	3	4	99
3	Infrastructura de învățământ	1	2	3	4	99
4	Resurse umane de calitate în învățământ	1	2	3	4	99
5	Viața culturală locală	1	2	3	4	99

6	Serviciile medicale și sanitare	1	2	3	4	99
7	Curățenia și îngrijirea comunei	1	2	3	4	99
8	Drumurile, aleile și trotuarele	1	2	3	4	99
9	Servicii de transport în comun	1	2	3	4	99
10	Rețea alimentare cu apă și sistem de canalizare	1	2	3	4	99
11	Rețea energie electrică	1	2	3	4	99
12	Rețea alimentare cu gaze naturale	1	2	3	4	99
13	Servicii telefonie fixă	1	2	3	4	99
14	Siguranța cetățeanului	1	2	3	4	99
15	Spații de joacă pentru copii	1	2	3	4	99
16	Iluminatul public	1	2	3	4	99
17	Servicii de salubritate	1	2	3	4	99
18	Reducerea poluării	1	2	3	4	99
19	Infrastructura sportivă	1	2	3	4	99
20	Infrastructura de TV, internet	1	2	3	4	99

SECȚIUNEA 3: DATE DEMOGRAFICE

3.1 Care este nivelul studiilor dvs. finalizate?

Opțiune	EDUCATIE
1.	1 - 4 clase
2.	5- 8 clase
3.	Liceu
4.	Postliceale
5.	Universitare
6.	Postuniversitare

3.2 În ce categorie dintre cele de mai jos vă încadrați?

Opțiune	PIATA MUNCII
1.	În derulare cu studiile
2.	Salariat, în mediul privat.
3.	Salariat, în mediul public
4.	Întreprinzător, administrator de firmă
5.	Liber-profesionist, meșteșugar, agricultor
6.	Șomer, cu indemnizație de șomaj
7.	Șomer, fără indemnizație și în căutare de loc de muncă
8.	Pensionar pe caz de boală

9.	Pensionar la limita de vârstă
----	-------------------------------

3.3 În ce categorie de vârstă vă încadrați?

Opțiune	VARSTA
1.	Sub 25 de ani
2.	Intre 25 și 35 de ani
3.	Intre 35 și 50 de ani
4.	Intre 50 și 65 de ani
5.	Peste 65 ani

3.4 Sexul dvs. este?

Opțiune	SEX
1.	Masculin
2.	Feminin

3.5 Etnia ?

Opțiune	ETNIA
1.	Roma
2.	Română
3.	Alta. Care? R: .....

3.6 Statutul respondentului?

Opțiune	STATUT
1.	Membru al comunității locale
2.	Reprezentant al autorităților locale

3.7 Domiciliul / reședința respondentului?

Opțiune	DOMICILIU
1.	Sat Sinești
2.	Sat Bogata

Data aplicării chestionarului: